

Presentació

Ens complau presentar-vos l'*Informe 2018* de l'Observatori de Barcelona, que posa de manifest la consolidació de Barcelona i la seva àrea metropolitana com a capital econòmica i innovadora a escala internacional.

La nostra ciutat ha viscut durant el 2017 moments d'incertesa i d'instabilitat. En aquest context complex, l'economia i el mercat laboral de Barcelona han mantingut una gran vitalitat i un notable dinamisme. Així ens ho indiquen les xifres macroeconòmiques, com l'evolució del PIB —que augmenta més d'un 3% anual—, el bon ritme de creació d'ocupació neta, la reducció de l'atur o el creixement de les exportacions. Però també el teixit productiu local ric i divers i els múltiples actius econòmics, socials i culturals amb què compta Barcelona i que la converteixen en una ciutat global amb un gran potencial i en una situació immillorable per afrontar el futur. Ara bé, també encarem reptes de gran magnitud: continuar consolidant el lideratge internacional de la ciutat en tecnologia, innovació i ciència, treballar perquè l'ocupació que es crea sigui de qualitat, i captar inversions que aportin un alt valor afegit a la ciutat. sectors productius amb un alt valor afegit.

La promoció internacional de Barcelona és clau per poder-los afrontar. I aquest informe que us presentem n'és un bon termòmetre. La nostra ciutat gaudeix d'un posicionament en el context internacional que la situa entre les vint-i-cinc primeres àrees urbanes del món segons el *Global Power City Index 2018*, i també entre les quinze més segures a escala global (The Economist Intelligence Unit). Barcelona és també un pol que aprofita el talent de la seva gent i n'atreu de fora, i el 2018 ha estat considerada com la 4a. urbs del món més atractiva per treballar a l'estranger segons l'*Informe Decoding Global Talent* (Boston Consulting Group). Compta amb una important massa crítica de treballadors i treballadores en sectors d'alt valor afegit al mercat laboral català —que ocupa més de 800.000 persones en ciència i tecnologia— i amb centres i equipaments de recerca punters i de referència al nostre continent.

Aquest és el resultat dels esforços de molts agents a la ciutat. Des de l'administració pública, seguim treballant per reforçar aquesta projecció de Barcelona al món. Així, recentment hem posat en marxa el Pla Barcelona Ciència per tal de reforçar la capitalitat de la ciutat en matèria científica. L'informe revela la nostra és la 5a. metròpolis d'Europa i 18a. del món en producció científica l'any 2017. Comptem, doncs, amb un gran ecosistema de recerca. És aquest ecosistema el que permet aspirar a convertir-nos en una de les grans capitals de ciència del sud d'Europa. Alhora, Barcelona és també un pol d'innovació en aquesta regió: se situa ja com la 3a. ciutat europea preferida per establir una start-up, segons l'*Startup Heatmap Europe Report 2018*. També és la 8ª urbs més innovadora del continent segons l'*Innovation Cities Index 2018*. A partir d'aquesta realitat emergent, aquests dos darrers anys hem impulsat iniciatives com la Digital Future Society —amb col·laboració de la Fundació MWCcapital—,

les primeres Mobile Week Smart City Week o la Sharing Cities Summit. Un dels objectius és posicionar Barcelona com una ciutat innovadora que està reflexionant sobre els reptes urbans de la nostra època i donant-hi unes respostes genuïnes, però que poden servir per a moltes altres grans metròpolis.

Barcelona avança, doncs, i el lideratge públic és fonamental per governar aquest procés. Per impulsar una innovació que ha de ser intel·ligent, inclusiva i sostenible. I per garantir que aquesta projecció exterior reforça el teixit productiu local. Des de l'Ajuntament estem fent costat a aquest teixit amb el desplegament de sis Plans de Desenvolupament Econòmic als districtes amb nivell de renda inferior a la mitjana de la ciutat. Enguany han començat a funcionar innoBA —el nou centre de referència per a la innovació socioeconòmica de Barcelona Activa, que acollirà i acompanyarà projectes empresarials amb impacte social— i Nou Barris Activa, com a pas important de cara a la descentralització de BASA i el seu apropament als barris. També hem assolit fites importants en matèria de contractació, com la primera Fira de Contractació Pública o la compra d'una plataforma electrònica de contractació. En definitiva, ens trobem en un moment en què les polítiques de desenvolupament local inèdites activades aquest mandat estan començant a donar fruits i a materialitzar-se amb nombroses iniciatives i serveis arreu de la ciutat.

Estem convençuts que les ciutats seran actors clau a l'hora d'afrontar els grans reptes que planteja el s. XXI. Des de Barcelona, procurarem unir forces amb les empreses, la ciutadania, els centres d'investigació i altres actors rellevants de la ciutat i altres territoris per a crear dinàmiques de col·laboració virtuoses que ens ajudin a desenvolupar una economia diversificada i plural, innovadora i socialment inclusiva.

En presentar aquest setzè informe anual de l'Observatori de Barcelona, vull transmetre la meua felicitació als equips tècnics de la Cambra de Comerç i de l'Ajuntament de Barcelona que han fet possible aquesta publicació, agrair la implicació de les entitats que hi donen suport i renovar el compromís de la ciutat amb la comparativa internacional rigorosa de les dinàmiques urbanes. És un bon exemple de la col·laboració entre institucions que ha caracteritzat la nostra història, i ens ha de recordar que Barcelona és un projecte col·lectiu d'institucions, d'empreses i de la ciutadania.

Gerardo Pisarello
Primer tinent d'alcalde

Em plau presentar la 16a edició de l'Observatori Barcelona, que és el fruit de la col·laboració entre la Cambra de Comerç de Barcelona i l'Ajuntament de Barcelona, amb la voluntat de totes dues institucions d'oferir indicadors sobre el posicionament de Barcelona en els rànquings mundials de ciutats. Les ciutats globals competeixen cada vegada més entre elles per atreure projectes d'inversió i això passa per disposar o atreure el millor talent, garantir un entorn d'estabilitat i seguretat jurídica, agilitzar la tramitació amb les administracions i oferir una bona qualitat de vida i un entorn de cohesió social.

Per tot això, és cabdal fer un seguiment de la informació existent i detectar els punts forts i els punts de millora de la nostra ciutat. Ens hem de congratular de que la ciutat de Barcelona ha consolidat el seu bon posicionament al món i a Europa en la majoria d'indicadors recollits en aquest Informe. La ciutat es manté entre les 25 principals metròpolis quant a la competitivitat global segons la Mori Memorial Foundation, i entre les deu principals àrees urbanes del món en captació de projectes d'inversió el 2017, segons KPMG. Per altra banda, Barcelona continua molt ben posicionada com a ciutat líder d'atracció del turisme el 2017, ja que és el 6è destí turístic internacional més important d'Europa i el 23è del món per segon any consecutiu, el port de Barcelona manté el seu lideratge en creueristes per 17è any consecutiu i l'aeroport del Prat assoleix la 7a posició en el rànquing d'aeroports europeus en volum de persones passatgeres, i és el segon que més creix el 2017 d'entre els 10 principals aeroports europeus. A això se suma que Barcelona ha escalat el 2017 fins a la primera posició en el rànquing d'organització de congressos i nombre de delegats i delegades, fet que succeeix per primera vegada des de l'inici d'aquest rànquing al 2004 que elabora l'ICCA. Tanmateix, no tots els indicadors ens són favorables. La ciutat té grans reptes que afrontar, a l'igual que altres ciutats globals, com són l'arribada d'immigració, l'encariment de preus de l'habitatge, la pressió turística que ens obliga a apostar més per la qualitat que per la quantitat, i la cohesió social, entre d'altres.

La favorable evolució econòmica de la ciutat els darrers anys ha contribuït a consolidar el bon posicionament mundial de Barcelona. Després dels moments d'incertesa i d'inestabilitat que es van viure a finals de 2017, Barcelona ha recuperat el pols de l'activitat econòmica el 2018. De fet, el PIB de la ciutat ha continuat creixent per cinquè any consecutiu, i el tercer trimestre de 2018 s'ha assolit una xifra rècord de 1.114.634 afiliats a la ciutat. La marxa dels negocis de les empreses també mostra uns valors força positius de mitjana en els primers tres trimestres de 2018, si bé són més moderats que els anys anteriors, mentre que l'ocupació mostra el millor resultat

dels darrers anys, segons el monogràfic «Clima empresarial a l'AMB» que s'inclou en aquesta publicació per vuitè any consecutiu.

La gran transformació de Barcelona els darrers anys és haver-se convertit en el principal *hub* de l'emprenedoria tecnològica del sud d'Europa i aspirar a convertir-se en líder europeu juntament amb ciutats com Berlin o Londres. De fet, Barcelona concentra el 34 % de totes les start-ups espanyoles, el que implica unes 1.100 start-ups tecnològiques, i un 58 % de les inversions que s'han fet a Espanya el 2017. Barcelona és també la 3a. ciutat més desitjada de 93 ciutats europees per començar un projecte empresarial, segons l'Startup Heatmap Europe. A més, Barcelona s'està especialitzant en la celebració de congressos de tecnologia (Mobile World Congres, 4TFN, Smart City Expo, IoT, Ind3dustry, etc.). A això se suma les firmes internacionals que han desembarcat a Barcelona aquest 2018 per instal·lar els seus centres d'innovació tecnològica com són Microsoft, Facebook, Siemens o Allianz. Tot això està generant una demanda creixent de professionals relacionats amb les Tecnologies de la Informació (TIC), que no pot ser coberta amb talent intern i requereix atreure'l de fora, fet que està pressionant els salaris a l'alça. Barcelona ha d'aprofitar aquesta oportunitat en l'emprenedoria tecnològica fomentant les vocacions tecnològiques entre els joves i millorant les condicions laborals, i garantint la qualitat i el cost de la vida a la ciutat.

Miquel Valls i Maseda

President de la Cambra Oficial de Comerç, Indústria, Serveis i Navegació de Barcelona

Crèdits

AJUNTAMENT DE BARCELONA

Gerardo Pisarello Prados

Primer tinent d'alcaldia de l'Àrea de Treball, Economia i Planificació Estratègica

Sara Berbel Sánchez

Gerent de Política Econòmica i Desenvolupament Local

Àngels Santigosa i Copete

Directora d'estudis
Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local

CAMBRA DE COMERÇ DE BARCELONA

Miquel Valls i Maseda

President

Xavier Carbonell i Roura

Director gerent

Joan Ramon Rovira i Homs

Cap del Gabinet d'Estudis Econòmics i Infraestructures

EQUIP TÈCNIC

Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona

Teresa Udina Abelló

Economista

Gabinet d'Estudis Econòmics i Infraestructures de la Cambra de Comerç de Barcelona

Carme Poveda i Martínez

Economista

Sandra Gutiérrez i Cubero

Estadística i llicenciada en investigació i tècniques de mercats

Disseny gràfic i coordinació

Toni Fresno

Cambra de Comerç de Barcelona

Maquetació

Cambra de Comerç de Barcelona

El **sumari** és **interactiu**. Feu clic sobre l'apartat que voleu consultar per accedir-hi directament.

Per tornar al sumari, cliqueu sobre el cercle vermell situat al peu de cada pàgina.

7 INTRODUCCIÓ

11 FITXA ESTADÍSTICA BARCELONA 2017

15 RESULTATS

17 Pol d'activitat econòmica

- 19 Introducció
- 20 Competitivitat global de les ciutats del món l'any 2018
- 21 Ciutats del món amb millor reputació l'any 2018
- 22 Principals àrees urbanes del món receptores de projectes d'inversió internacional l'any 2017
- 23 Activitat emprenedora a països del món l'any 2017
- 25 Perspectives empresarials a Europa per a l'any 2019
- 27 Principals ciutats del món per nombre de congressos internacionals i de delegats i delegades l'any 2017

29 Qualitat de vida, sostenibilitat i cohesió social

- 31 Introducció
- 32 Seguretat en ciutats del món l'any 2017
- 33 L'esport en ciutats del món l'any 2017
- 34 Població en risc de pobresa o exclusió social a les regions europees l'any 2017
- 35 Ciutats preparades per al futur l'any 2017
- 36 Mobilitat urbana sostenible a les ciutats l'any 2017
- 37 Ciutats creatives i culturals d'Europa l'any 2017

39 Mercat laboral i formació

- 41 Introducció
- 42 Atractiu laboral de ciutats del món l'any 2018
- 44 Taxa d'ocupació a les regions europees l'any 2017
- 46 Treball a temps parcial a les regions europees l'any 2017
- 48 La taxa d'atur a les regions europees l'any 2017
- 49 Població treballadora amb estudis universitaris a les regions europees l'any 2017
- 50 Millors escoles de negocis europees l'any 2018

53 Societat del coneixement

- 55 Introducció
- 56 Població ocupada en manufactures i serveis tecnològics a les regions europees l'any 2017

- 58 Població ocupada en ciència i tecnologia l'any 2017 i despeses en recerca i desenvolupament a les regions europees l'any 2016
- 60 Principals ciutats del món pel que fa a la producció acadèmica científica l'any 2017
- 62 Innovació a ciutats del món l'any 2018
- 64 Ciutats europees preferides per ubicar una nova *start-up* l'any 2018

67 Turisme

- 69 Introducció
- 70 Principals aeroports europeus per volum de persones passatgeres l'any 2017
- 72 Turistes internacionals a ciutats del món l'any 2017
- 73 Creuers als principals ports d'Europa l'any 2017

75 Preus i costos

- 77 Introducció
- 78 Cost de la vida en ciutats del món l'any 2018
- 80 Impost de Societats, IVA i cotitzacions a la Seguretat Social a països del món l'any 2018
- 82 Preu del lloguer d'oficines a ciutats europees l'any 2017
- 84 Preu del lloguer de locals comercials a ciutats del món l'any 2018
- 86 Preu del lloguer del sòl logístic prèmium a les principals àrees urbanes del món l'any 2018
- 88 Preu del lloguer de l'habitatge a les principals ciutats europees l'any 2018
- 90 Nivells salarials a ciutats del món l'any 2018

93 SÍNTESI DE RESULTATS

- 94 Síntesi de resultats
- 96 Posicionament de Barcelona en rànquings internacionals de ciutats

101 MONOGRÀFIC

103 Clima empresarial a l'Àrea Metropolitana de Barcelona Evolució del 2018

- 105 Resum executiu
- 106 Situació i evolució del clima empresarial el 2018
- 115 Factors que han limitat la bona marxa dels negocis el 2017
- 116 Situació i perspectives empresarials per al quart trimestre 2018
- 117 Annex metodològic

INTRODUCCIÓ

Introducció

Us presentem l'*Informe 2018* de l'Observatori de Barcelona.

L'Observatori de Barcelona és una iniciativa promoguda per l'Ajuntament de Barcelona i la Cambra de Comerç de Barcelona que compta amb la col·laboració d'altres entitats de la ciutat que, any rere any, col·laboren facilitant informació i fent aportacions clau sobre els seus sectors d'activitat.

Amb aquesta setzena edició de l'informe anual de l'Observatori de Barcelona es pretén oferir diverses referències per a la presa de decisions dels agents econòmics interessats en fer negocis o en establir-se a Barcelona, per atraure talent i donar suport a la presentació de candidatures a esdeveniments o a l'obertura de seus a la ciutat de Barcelona. Amb aquesta finalitat, com cada any, l'informe presenta el posicionament de Barcelona respecte de les principals ciutats del món en un conjunt d'indicadors econòmics i socials.

L'*Informe 2018* presenta els següents continguts:

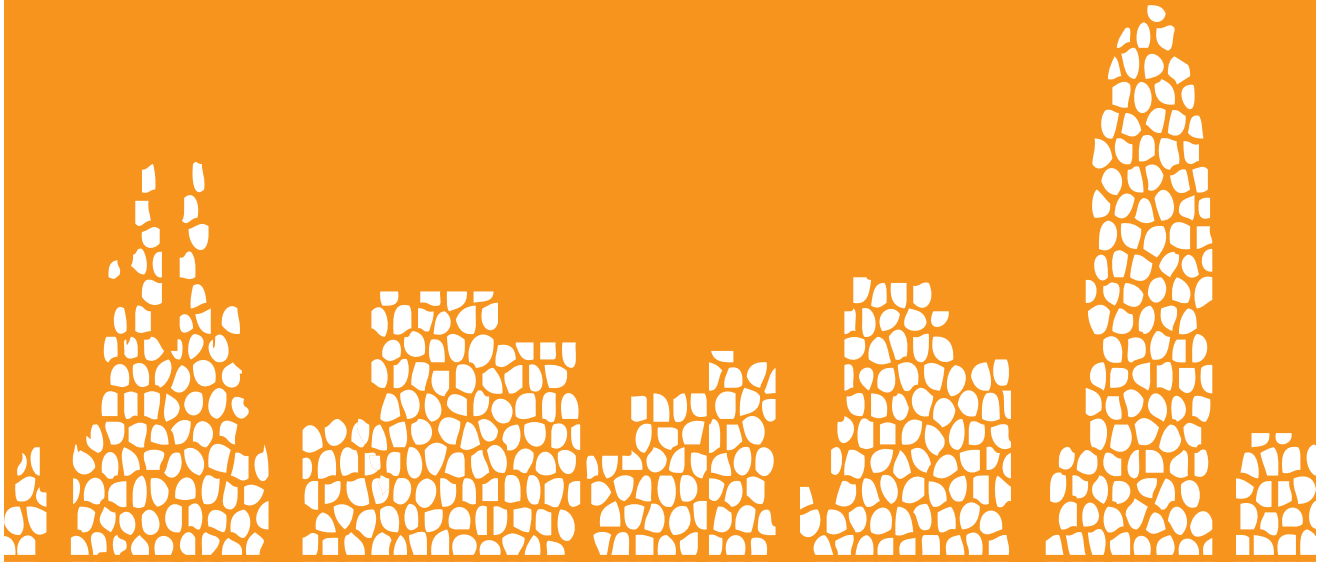
- Una selecció de 33 indicadors significatius que ofereixen als lectors i a les lectores una presentació sintètica i eficient del posicionament de la ciutat, del que la caracteritza i dels reptes a assolir, que es presenten en sis àmbits temàtics: pol d'activitat econòmica; qualitat de vida, sostenibilitat i cohesió social; mercat laboral i formació; societat del coneixement; turisme i preus i costos.

Com a novetat, l'informe d'aquest any incorpora 4 nous indicadors: Ciutats preparades per al futur tecnològic i Ciutats creatives i culturals que formen part del capítol «Qualitat de vida, sostenibilitat i cohesió social», Atractivitat pel talent global al capítol de «Mercat laboral i formació» i Ciutats preferides per ubicar una nova *start-up* al capítol de «Societat del Coneixement». D'altra banda, s'incorpora la perspectiva de gènere en aquells indicadors on ha estat possible.

- Una taula de síntesi que presenta el conjunt dels indicadors per visualitzar-ne els resultats i un gràfic del posicionament internacional de Barcelona segons diferents rànquings.
- Un article monogràfic realitzat per la Cambra de Comerç on es presenta una anàlisi del clima empresarial a l'Àrea Metropolitana de Barcelona dels tres primers trimestres de 2018 i les perspectives a curt termini, que inclou un tractament específic dels principals sectors econòmics. D'aquesta manera, a partir de les opinions de l'empresariat es contextualitza l'entorn en el qual s'han trobat Catalunya i la ciutat de Barcelona, així com l'escenari de futur.

Pel que fa a la informació recollida, presenta les següents característiques:

- Es construeix sobre la base d'una bateria d'indicadors, definits preferentment a escala de ciutat, però susceptibles d'ampliació a altres àmbits territorials.
- Les fonts d'informació són entitats i institucions internacionals de prestigi reconegut.
- La major part de fonts són de rànquings internacionals, excepte per a set indicadors, en què les dades s'obtenen a partir d'una mostra que recull les principals àrees urbanes.
- Els indicadors incorporen, on és possible, una representació gràfica de l'evolució que permet avaluar la progressió en cada àmbit concret.
- Les dades i la informació que es recullen són de màxima actualitat, atenent la disponibilitat existent.

FITXA ESTADÍSTICA
BARCELONA 2017

ENTORN GEOGRÀFIC

Superfície (km ²)	102,2
Població	1.628.936
Població estrangera (% sobre total)	18,5%
Densitat (habitants/km ²)	15.936,2
Climatologia (observatori Can Bruixa)	
Temperatura mitjana mensual	18,4 °C
Precipitació anual (mm)	438,5
Hores de sol	2.924,8

ENTORN ECONÒMIC

DADES MACROECONÒMIQUES

PIB (variació interanual %) - Catalunya	3,4
PIB (variació interanual %) - Barcelona	3,3
Persones afiliades a la Seguretat Social	1.087.344
Taxa d'atur 16-64 anys (%)	10,0
Taxa d'ocupació 16-64 anys (%)	72,1
Taxa d'activitat 16-64 anys (%)	80,2
IPC (variació mitjana, %) - província de Barcelona	2,1
Exportacions (milions d'€) - província de Barcelona	54.771,6
Importacions (milions d'€) - província de Barcelona	68.232,9
Inversions a l'exterior (milions d'€) - Catalunya	6.543,4
Inversions de l'exterior (milions d'€) - Catalunya	3.093,0
Empreses - província de Barcelona	468.777
Empreses estrangeres a Catalunya	8.642

COMERÇ I TURISME

Establiments comerç al detall - província de Barcelona	67.937
Eixos comercials	22
Mercats municipals (nombre i superfície comercial [m ²])	43/260.941
Hotels	
Nombre	650
Places	79.288
Turistes	7.656.747

INFRASTRUCTURES

Aeroport	
Pistes (nombre i longitud [m])	3/3.352;2.660;2.528
Persones passatgeres	47.284.500
Persones passatgeres internacionals (%)	73,1
Port	
Superfície terrestre (ha)	1.082,2
Molls i atracadors (km)	22,2
Trànsit total (milers de tones)	60.070,1
Activitat firal i congressual	
Salons firals	77
Visites a Fira de Barcelona	2.500.000
Superfície ocupada pels salons (m ²)	1.039.000
Reunions internacionals	1.000

FORMACIÓ I CIUTAT DEL CONEIXEMENT

Universitats catalanes	12
Alumnes universitaris a Catalunya (curs 2016/2017)	248.173
Escoles estrangeres (província de Barcelona)	40
Empreses innovadores a Catalunya*	3.602

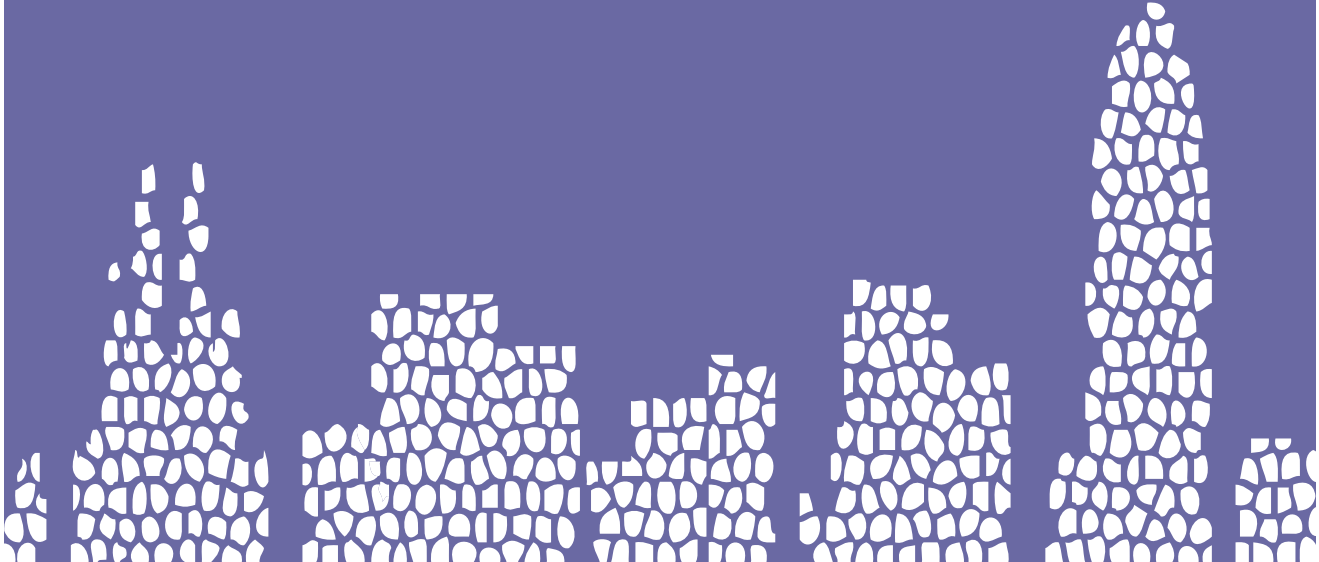

QUALITAT DE VIDA

Platges (nombre i metres)	10; 4.703
Carril bici (km i abonats bicin)	126; 102.353
Biblioteques públiques (nombre i usuaris)	40; 6.376.796
Museus, col·leccions i centres d'exposició (nombre i usuaris)	54; 27.573.977
Equipaments esportius públics (nombre i usuaris)	1.890; 190.100
Espectadors teatre, música i cinema	9.693.288

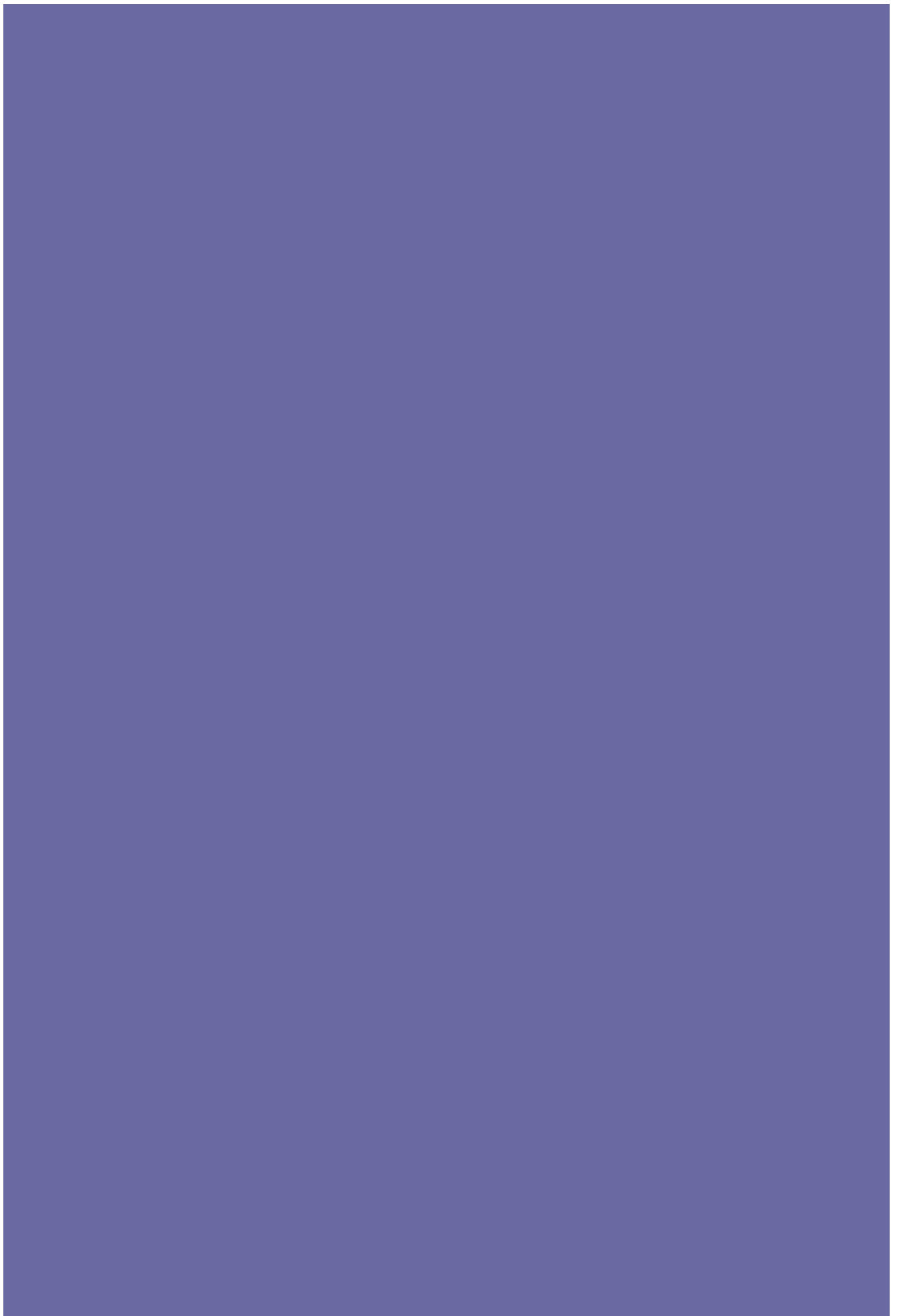
Nota: Dades de 2017, excepte *2016.

Font: AENA, Ajuntament de Barcelona, Fira de Barcelona, Generalitat de Catalunya, Idescat, INE, Ports de l'Estat, Secretaria d'Estat de Comerç, Turisme de Barcelona i Institut de Cultura de Barcelona.

RESULTATS

Pol d'activitat econòmica

Introducció

L'economia de la ciutat de Barcelona mostra un bon dinamisme de l'activitat econòmica i del mercat de treball durant el 2017 i el PIB de la ciutat experimenta un creixement real del 3,3% en el conjunt de l'any, impulsat per la reactivació de la demanda interna —especialment del consum de les famílies—, l'augment d'inversió empresarial i el bon comportament de les exportacions. Per al 2018, les previsions són de continuïtat en el creixement de l'economia, amb l'augment del consum privat i de la inversió i el dinamisme de les exportacions, tot i que es detecta una certa desacceleració de l'activitat en un context d'incertesa política i riscos a escala global que poden afectar aquestes perspectives. I, per al 2019, l'enquesta sobre perspectives empresarials d'Eurochambres mostra uns resultats positius per a Catalunya, especialment pel que fa a les vendes a l'exterior.

En aquest context econòmic, Barcelona es manté per tercer any consecutiu entre les 25 ciutats amb més competitivitat global segons l'informe *Global Power City Index*, de la Mori Memorial Foundation —on se situa la 24a del món i l'11a d'Europa— i entre les 15 primeres ciutats del món amb millor reputació per cinquè any consecutiu en l'informe *City RepTrak*, on, tot i baixar posicions en l'edició del 2018, se situa per davant de ciutats com Londres, Madrid o Amsterdam. D'altra banda, el rànquing *World's Best Cities 2019* de Resonance Consultancy, que valora la qualitat i la reputació de la ciutat des de diverses perspectives, situa Barcelona com la cinquena del món, només per darrere de Londres, París, Nova York i Tòquio, de manera que guanya 3 posicions respecte a l'any anterior.

Altres indicadors refermen l'atractiu de Barcelona per fer negocis i la bona imatge de la ciutat a l'exterior. D'una banda, Barcelona genera confiança en l'àmbit de la inversió internacional, com ho mostra el fet que ocupa la 9a posició entre les principals àrees urbanes del món en captació de projectes d'inversió estrangera l'any 2017, segons KPMG. Així mateix, Barcelona és

la ciutat d'Europa que presenta la millor estratègia de promoció i captació d'inversió estrangera per al període 2018-2019, segons l'informe *FDI Cities and Regions of the Future 2018/19* (grup Financial Times) i la segona del Sud d'Europa amb millors perspectives de futur.

Pel que fa a l'activitat de fires i congressos internacionals, Barcelona se situa per primera vegada com a líder mundial en nombre de reunions organitzades i en nombre de participants en el rànquing que elabora la International Congress and Convention Association (ICCA).

Quant a l'emprenedoria, l'any 2017, la taxa d'activitat emprenedora (TEA) a la província de Barcelona s'enfila fins al 8,5% i supera les de països com ara Suècia (7,3%), Alemanya (5,3%) o Itàlia (4,3%), mentre que la taxa d'emprenedoria femenina de la demarcació (7,4%) supera clarament la mitjana de la Unió Europea (6%). Tant la Cambra de Comerç de Barcelona com l'Ajuntament de Barcelona treballen en aquest àmbit per impulsar l'emprenedoria i contribuir a la creació de llocs de treball de qualitat a la ciutat.

El 2017
Barcelona se situa
per primera vegada
com a líder mundial
en nombre
de congressos
internacionals
i participants

Competitivitat global de les ciutats l'any 2018

Barcelona, entre les 25 primeres ciutats en competitivitat global per tercer any consecutiu

L'any 2018, l'informe *Global Power City Index*, que compara 44 grans ciutats del món, atorga a Barcelona el 24è lloc mundial i l'11è europeu per la seva competitivitat global. En una classificació encapçalada per les grans metròpolis de Londres, Nova York, Tòquio, París i Singapur, Barcelona obté una puntuació global similar a les de Pequín i Boston, i superior a les de Ginebra, Xangai o Milà. D'aquesta manera, Barcelona manté el seu posicionament en el rànquing mundial i europeu, se situa entre les 25 ciutats globals capdavanteres per tercer any consecutiu i millora la seva puntuació total respecte a l'any passat, malgrat els difícils esdeveniments viscuts a la ciutat durant l'any 2017.

Des del 2008, i amb la participació d'universitats i de think tanks de reconegut prestigi, la japonesa Mori Memorial Foundation elabora l'informe *Global Power City Index* a partir dels resultats d'un total de setanta indicadors ordenats en sis categories per àmbits de competitivitat urbana. En l'edició del 2018, Barcelona se situa en la 4a posició mundial en la categoria d'habitabilitat, la 14a en interacció cultural, la 15a en accessibilitat i la 26a en medi ambient, mentre que se situa en els llocs 30è i 33è, respectivament, en R+D i economia, on guanya posicions respecte a l'any anterior. En els rànquings per agents consultats, visitants i artistes,

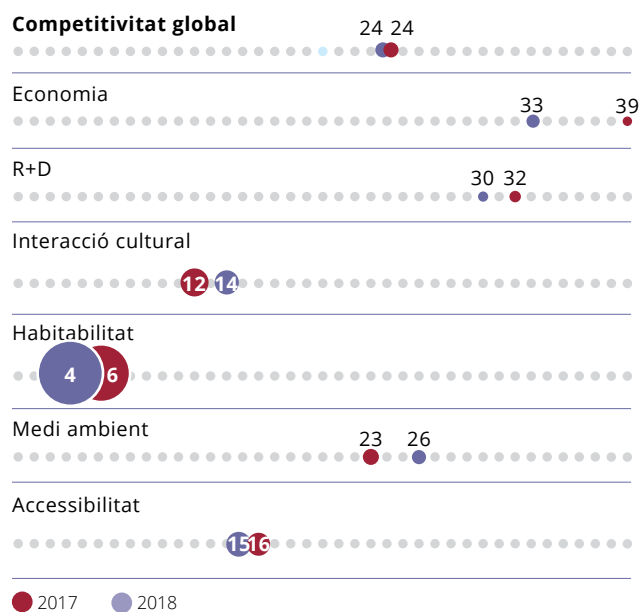
en ambdós casos, atorguen a Barcelona la 9a posició. En canvi, per als residents, el personal investigador i el directiu se situa en 22è, 30è i 27è lloc, respectivament.

Competitivitat global de les ciutats del món. 2018

Posició	Ciutat	Rànquing europeu
1	Londres	1
2	Nova York	
3	Tòquio	
4	París	2
5	Singapur	
6	Amsterdam	3
7	Seül	
8	Berlín	4
9	Hong Kong	
10	Sydney	
11	Estocolm	5
12	Los Angeles	
13	San Francisco	
14	Toronto	
15	Frankfurt	6
16	Zuric	7
17	Viena	8
18	Copenhaguen	9
19	Chicago	
20	Boston	
21	Vancouver	
22	Madrid	10
23	Pequín	
24	Barcelona	11
25	Brussel·les	12
26	Xangai	
27	Washington DC	
28	Osaka	
29	Dubai	
30	Ginebra	13
31	Milà	14
32	Kuala Lumpur	
33	Moscou	15
34	Istanbul	16
35	Taipei	

Categories de competitivitat urbana

(posicionament de Barcelona)

Font: *Global Power City Index 2018*. Institute for Urban Strategies. The Mori Memorial Foundation.

Font: *Global Power City Index 2018*. Institute for Urban Strategies. The Mori Memorial Foundation.

Ciutats del món amb millor reputació l'any 2018

Barcelona, entre les quinze ciutats del món amb millor reputació per cinquè any consecutiu

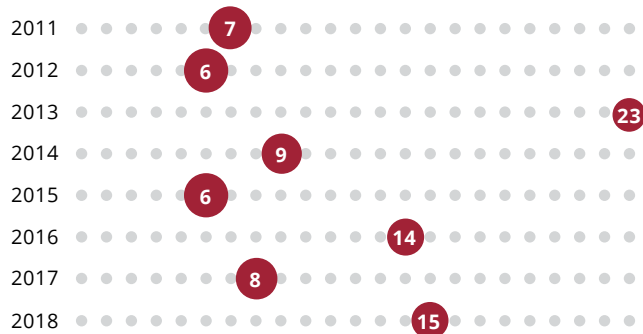
Els resultats de l'informe *City RepTrak*, del Reputation Institute, situen Barcelona com la 15a ciutat del món amb millor reputació l'any 2018, en un llistat de les 56 ciutats amb més PIB, població i reconeixement, a partir d'una enquesta en línia feta a 12.044 persones entrevistades dels països més influents del món (G-8). En un període complex per a la imatge de la ciutat a causa de l'atemptat terrorista del 17 d'agost a les Rambles i les dificultats derivades de la situació política, Barcelona es manté entre les quinze ciutats globals amb millor reputació per cinquè any consecutiu.

Tòquio, Sydney i Copenhaguen encapçalen el rànquing de 2018, i Barcelona es troba en un grup d'una vintena de ciutats, entre les quals hi ha Munic, Mont-real i Hèlsinki, que obtenen puntuacions similars (en un ventall de -2/+2 punts), fet que ocasiona certa volatilitat en les posicions d'un any a l'altre.

En un context de caiguda generalitzada de la reputació de les ciutats, l'informe apunta que sis de les deu primeres ciutats del 2017 s'han situat per darrere del top ten l'any 2018. En el cas de Barcelona, perd set posicions en relació amb el 2017, però es manté per davant de ciutats com Londres, Madrid o Amsterdam, i assolix un resultat molt similar al del 2016 (14a).

D'altra banda, el rànquing World's Best Cities 2019 de Resonance Consultancy, que valora la qualitat i la reputació de la ciutat des de diverses perspectives, com ara el lloc, el producte, la programació, les persones, la prosperitat i la promoció, i incorpora dades de canals digitals, situa Barcelona com la cinque-

Posicionament de Barcelona al *City RepTrak* (2011-2018)

Font: *City RepTrak*. Reputation Institute.

na ciutat del món (només per darrere de Londres, París, Nova York i Tòquio), de manera que millora el seu posicionament respecte el rànquing del 2018 quan va quedar en 8a posició.

Ciutats del món amb millor reputació. 2018

Posició	Ciutat	Índex
1	Tòquio	81,8
2	Sydney	81,5
3	Copenhaguen	81,0
4	Viena	80,9
5	Estocolm	80,8
6	Venècia	80,3
7	Roma	79,2
8	Zuric	78,5
9	Munic	78,2
10	Mont-real	78,2
11	Hèlsinki	77,7
12	Melbourne	77,7
13	Toronto	77,6
14	Milà	77,1
15	Barcelona	76,5
16	Vancouver	76,4
17	Londres	76,4
18	Dublín	76,1
19	Madrid	76,1
20	San Francisco	75,9
21	Edimburg	75,7
22	Amsterdam	75,5
23	Frankfurt	75,5
24	Nova York	75,0
25	Praga	74,4
26	París	73,3
27	Singapur	73,1
28	Gold Coast	73,0
29	Seattle	72,9
30	Brussel·les	72,1

Nota: L'índex pren un valor entre 0 i 100.

Font: *City RepTrak 2018*. Reputation Institute.

Principals àrees urbanes del món receptores de projectes d'inversió internacional l'any 2017

Barcelona, novena àrea urbana global en projectes d'inversió estrangera

L'informe *Global Investment Monitor 2018*, de KPMG, situa Barcelona en la 9a posició entre les principals àrees urbanes del món en captació de projectes d'inversió estrangera *greenfield* l'any 2017, amb 135 projectes que li permeten mantenir el mateix resultat al rànquing que l'any anterior. Pel que fa als projectes d'inversió en funcions estratègiques, Barcelona entra també en el *top ten* i ocupa la 9a posició amb un total de 72 projectes en el període 2013-2017. En aquest període, l'àrea de Barcelona representa el 44% dels projectes adreçats a les principals regions de destinació d'inversions estrangeres a Espanya, amb 591 projectes atrets que han creat 44.061 llocs de treball directes, i es col·loca en 4a posició europea en llocs de treballs creats.

A més, Barcelona és la ciutat d'Europa que presenta la millor estratègia de promoció i captació d'inversió estrangera per al període 2018-2019, segons l'informe *FDI Cities and Regions of the Future 2018/19* (grup Financial Times). D'acord amb aquesta prestigiosa font, Catalunya és la regió del Sud d'Europa amb millors perspectives de futur —per davant de la Comunitat de Madrid— i Barcelona se situa com la segona ciutat del Sud d'Europa en la mateixa categoria.

Finalment, l'any 2017 a Catalunya la inversió estrangera productiva ha estat de 3.093 milions d'euros i es localitzen 8.642 empreses estrangeres, amb Alemanya, França i els Estats Units com a principals països de procedència.

Principals àrees urbanes del món receptores de projectes d'inversió estrangera. 2017

Posició	Àrea urbana	Projectes 2017
1	Londres	390
2	Singapur	354
3	París	338
4	Dubai	248
5	Xangai	173
6	Hong Kong	161
7	Nova York	156
8	Bangalore	137
9	Barcelona	135
10	Dublín	132
11	Amsterdam	124
12	Sydney	121
13	Toronto	114
14	Tòquio	112
15	Sao Paulo	101
16	Madrid	95
17	Frankfurt	94
18	Munic	91
19	Pequín	79
20	Ho Chi Minh	79

Nota: Projectes *greenfield*.

Font: *Global Cities Investment Monitor 2018*. KPMG.

Activitat emprenedora a països del món l'any 2017

La taxa de Barcelona assoleix el valor més alt des del 2007

D'acord amb les dades del *Global Entrepreneurship Monitor* (GEM), l'any 2017 la taxa d'activitat emprenedora (TEA) de la població resident a l'àrea de Barcelona se situa en un 8,5% i al conjunt de Catalunya en un 8%, de manera que ambdues augmenten en 1,5 i 1 punt percentuals, respectivament, en relació amb l'any anterior i assoleixen el valor més alt des del 2007.

Amb aquesta evolució, el 2017, les TEA de Barcelona i Catalunya superen les de països com Suècia (7,3%), Alemanya (5,3%) o Itàlia (4,3%). A més, el Principat se situa com la comunitat autònoma amb la taxa d'activitat emprenedora més elevada, superant les Illes Balears, Madrid o Andalusia, i per sobre de les mitjanes espanyola (6,2%) i de la Unió Europea —on la taxa d'activitat emprenedora experimenta un lleu descens fins a situar-se al 7,9%—.

Quant a la TEA femenina, el valor de Barcelona (7,4%) supera els de Catalunya i la UE (7,1% i 6%, respectivament) i en major mesura el del conjunt de l'Estat (5,6%). Barcelona se situa així per sobre de la taxa de països com ara el Regne Unit (5,3%), Suïssa (5,8%) o Alemanya (3,9%).

Pel que fa a la qualitat de l'activitat emprenedora, les dades del 2017 confirmen la recuperació de l'emprenedoria per oportunitat —que és la motivació principal de més de la meitat de persones que emprenen a la demarcació de Barcelona (56,5%), per un 26,6% que respon al motiu de necessitat— i mostren que prop de la meitat dels nous emprenedors (el 47%) ha completat estudis de grau o post-grau.

Activitat emprenedora als països del món. 2017

(% sobre població 18-64 anys)

TEA femenina	País	TEA total
20,7	Brasil	20,3
14,4	Estònia	19,4
15,0	Canadà	18,8
11,0	Letònia	14,1
10,7	Estats Units	13,6
9,8	Eslovàquia	11,8
9,0	Sud-àfrica	11,0
9,4	Països Baixos	9,9
9,2	Xina	9,9
6,2	Irlanda	8,9
7,7	Polònia	8,9
4,7	Marroc	8,8
6,2	Taiwan	8,6
5,8	Suïssa	8,5
7,4	Barcelona	8,5
5,3	Regne Unit	8,4
7,1	Catalunya	8,0
6,0	Mitjana UE*	7,9
5,7	Suècia	7,3
5,6	Espanya	6,2
5,4	Argentina	6,0
3,9	Alemanya	5,3
3,9	Grècia	4,8
2,4	Itàlia	4,3
2,4	França	3,9

Nota: L'activitat emprenedora inclou empreses naixents (menys de tres mesos d'activitat) i empreses noves (de 3 a 42 mesos d'activitat). La base de dades original conté 63 països, si bé la taula recull només una mostra seleccionada de països de referència.

* Mitjana referida a les economies de la UE basades en la innovació.

Font: *Global Report* i *Informe Executiu Catalunya 2017-2018*. Global Entrepreneurship Monitor (GEM).

Activitat emprendedora a Europa. 2017

(% sobre població 18-64 anys)

Font: Global Report i Informe Executiu Catalunya 2017-2018. Global Entrepreneurship Monitor (GEM).

Perspectives empresarials per a l'any 2019

Les perspectives de creixement són favorables, sobretot pel que fa a les exportacions

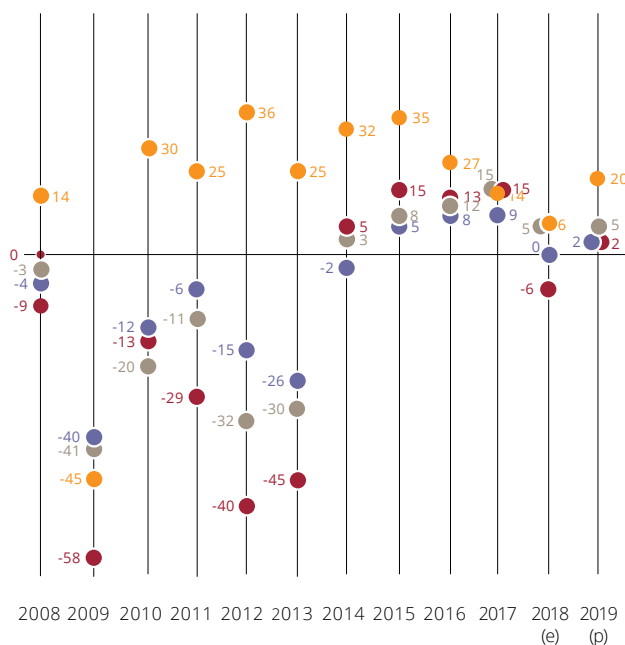

Les perspectives empresarials per al 2019 a Catalunya són positives per a les quatre variables analitzades (vendes interiors, exportació, ocupació i inversió), segons l'enquesta d'Eurochambres que ha estat elaborada el setembre del 2018 a partir de l'opinió de més de 45.000 empreses europees, de les quals 1.200 estan ubicades a Catalunya. Les vendes a l'exterior és la variable que registra el resultat més positiu de cara al 2019: un 26,4% del percentatge de l'empresariat de Catalunya preveu que les vendes a l'exterior augmentaran, enfront d'un 6,7% que en preveu el contrari, dada que dona com a resultat un saldo del 19,7%. A la resta de variables els saldos són positius, però més moderats, sobretot a causa que la gran majoria de l'empresariat preveu que la situació es mantindrà estable. Aquest fet dona com a resultat saldos del 2,0% per a les vendes interiors, de l'1,4% per a l'ocupació i 1,9% per a la inversió.

La comparativa de resultats entre les empreses catalanes i europees¹ mostra que les perspectives econòmiques són menys favorables a Catalunya, excepte per a les exportacions, que estan més en línia amb la mitjana europea. Aquests resultats confirmen el canvi en les expectatives econòmiques que s'està produint actualment i que es notarà sobretot en les xifres de creixement del PIB del 2019. De fet, la majoria dels organismes internacionals han revisat a la baixa les previsions de creixement de l'eurozona per al 2018 i el 2019, de la mateixa manera que ho ha fet la Cambra de Comerç de Barcelona per a Catalunya. Concretament, la Cambra situa el creixement previst del PIB per al 2018 a l'entorn del 3% i per al 2019 en el 2,5%, si bé són previsions que encara podrien revisar-se més a la baixa els propers mesos.

Perspectives empresarials a Catalunya

(saldos, en percentatge)

● Vendes nacionals ● Exportacions ● Ocupació ● Inversió

(e) estimació (p) previsió

Font: Idescat i Cambra de Comerç de Barcelona, a partir d'Eurochambres.

¹Les dades corresponents a Europa fan referència a la mitjana ponderada dels saldos del 26 països europeus participants en l'enquesta.

Perspectives empresarials a Europa. 2019

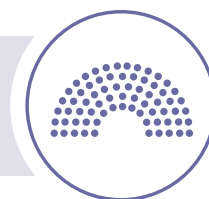
Països	Vendes nacionals (saldos p.p.)	Països	Exportacions (saldos p.p.)	Països	Ocupació (saldos p.p.)	Països	Inversió (saldos p.p.)
Portugal	60,8	Portugal	60,0	Finlàndia	70,0	Finlàndia	61,0
Finlàndia	58,0	Irlanda	58,0	Malta	44,3	Romania	58,0
Romania	52,0	Pòlònia	53,8	Pòlònia	43,8	Portugal	50,4
Xipre	50,7	Àustria	47,9	Suècia	41,2	Malta	49,6
Irlanda	49,5	Turquia	47,0	Romania	41,0	Xipre	49,3
Suècia	49,3	Finlàndia	43,0	Turquia	39,0	Irlanda	40,1
Croàcia	47,4	Malta	42,6	Portugal	36,8	Pòlònia	39,4
Pòlònia	45,6	Estònia	39,3	Estònia	35,5	Suècia	36,1
Luxemburg	42,7	Luxemburg	38,9	Irlanda	32,0	Eslovàquia	30,4
Malta	42,1	Hongria	36,5	Xipre	31,8	Bulgària	26,7
Turquia	41,0	Croàcia	36,0	Luxemburg	30,9	Estònia	25,1
Hongria	36,5	Bulgària	35,5	Croàcia	27,6	Hongria	25,0
Països Baixos	31,1	Suècia	35,5	Bulgària	23,9	Croàcia	23,8
Estònia	31,0	Romania	33,0	Hongria	19,5	Turquia	23,0
Àustria	29,9	Xipre	25,8	Àustria	18,7	Luxemburg	22,0
Bulgària	28,7	Europa	23,5	Europa	15,3	Alemanya	19,0
Europa	22,1	Catalunya (BCN)	19,7	Països Baixos	15,1	Àustria	16,1
República Txeca	11,3	Itàlia	18,5	Alemanya	11,0	Europa	16,0
Itàlia	6,6	Alemanya	17,0	Catalunya (BCN)	4,8	Itàlia	8,6
Eslovàquia	4,4	Països Baixos	15,7	França	4,0	Països Baixos	6,9
França	4,0	Eslovàquia	4,3	República Txeca	3,7	República Txeca	6,5
Catalunya (BCN)	2,0	República Txeca	3,2	Itàlia	2,2	Catalunya (BCN)	1,9
Alemanya	---	França	2,0	Eslovàquia	0,0	França	0,0

Notes: No es publiquen des dades d'Espanya fins a que la Cámara de España no les faci públiques a la seva pàgina web. Les dades corresponents a Europa fan referència a la mitjana dels 26 països europeus que han participat en l'enquesta. Les dades de Serbia, Eslovènia, Lituània i Grècia no es presenten, perquè tenen una mostra de respostes inferior a 80 i els resultats són poc representatius. Els saldos es calculen com la diferència entre el % de respostes que indica «augment» i el % de respostes que indica «disminució».

Font: Idescat, Cambra de Comerç de Barcelona i Cámara de España per a Catalunya, i *Eurochambres Economic Survey* per als països d'Europa.

Principals ciutats del món per nombre de congressos internacionals i de delegats i delegades l'any 2017

Barcelona és la primera ciutat del món en l'organització de congressos internacionals

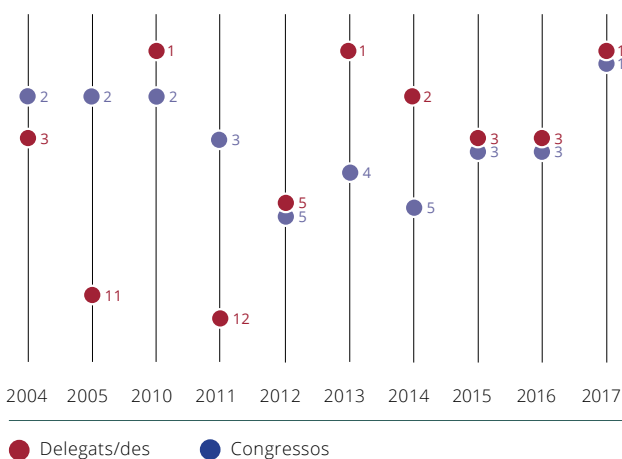
L'any 2017, Barcelona se situa en la primera posició en els rànquings de ciutats del món tant en nombre de congressos internacionals organitzats com en nombre de delegats i delegades, fet que succeeix per primera vegada des de l'inici d'aquest rànquing, el 2004, segons la International Congress and Convention Association (ICCA). Barcelona ha organitzat un total de 195 congressos internacionals el 2017, 14 més que l'any anterior, i supera Viena i París, amb 190 congressos cadascuna. En el *top ten* del rànquing, destaca la incorporació de Praga, que escala tres llocs i obté la 8a posició, i la sortida d'Amsterdam, que passa al 16è lloc.

El nombre de persones participants en congressos internacionals a la ciutat de Barcelona ha estat de 148.624 el 2017 segons l'ICCA, fet que li ha permès superar Viena i Seül i posicionar-se en primer lloc. Cal destacar que aquesta xifra és gairebé un 50% superior a la de l'any anterior (99.468 persones participants). En el *top ten* s'incorporen Madrid, Praga, Berlín i Lisboa, en detriment de les quatre ciutats que en surten: Roma, Pequín, Copenhaguen i Seül.

Cal esmentar que l'ICCA elabora el rànquing a partir del registre de participants en congressos que tenen un mínim de cinquanta delegats i delegades i que roten almenys entre tres països diferents i, per tant, no inclouen congressos tan

importants a la ciutat com el Mobile World Congress, que té seu fixa a Barcelona i mobilitza més de 100.000 participants. Segons la classificació de la UIA (Union of International Associations), Barcelona se situa en la desena posició del rànquing per darrere de Berlín el 2017. Això implica baixar una posició respecte al 2016, tot i que ha augmentat el nombre de reunions celebrades de les 182 fins a les 193.

Posicionament de Barcelona

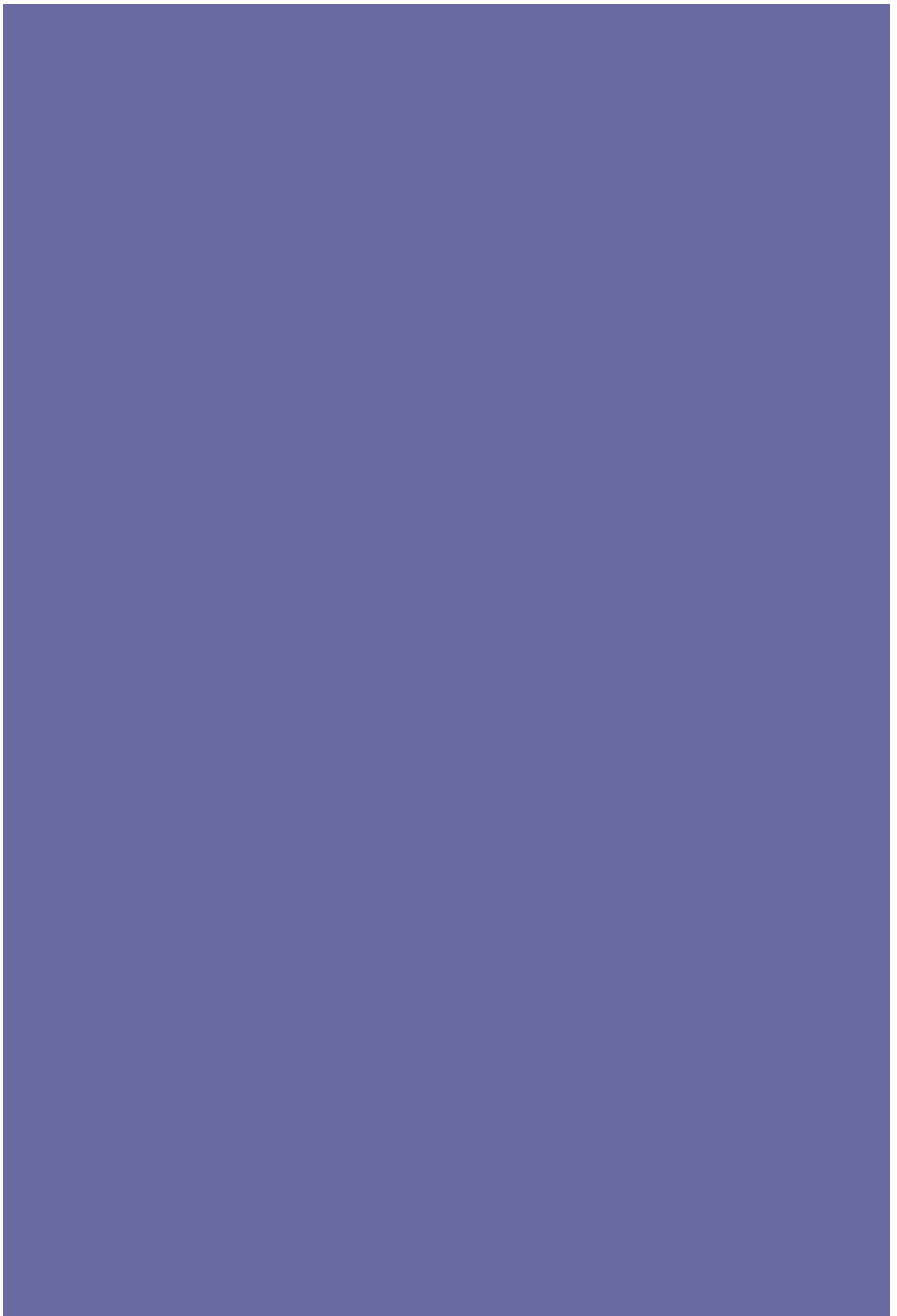
Font: International Congress and Convention Association (ICCA).

Principals ciutats del món per nombre de congressos internacionals i de delegats i delegades. 2017

Ciutats	Variació 2017/2016 (%)	Congressos 2017
Barcelona	7,7	195
París	2,2	190
Viena	8,0	190
Berlín	-5,6	185
Londres	15,7	177
Singapur	6,0	160
Madrid	6,3	153
Praga	19,8	151
Lisboa	8,0	149
Seül	3,6	142

Ciutats	Variació 2017/2016 (%)	Delegats/des 2017
Barcelona	49,4	148.624
Viena	-5,2	113.624
París	47,6	111.725
Madrid	n.d	110.438
Berlín	n.d	97.549
Singapur	36,7	83.762
Londres	-14,1	78.811
Lisboa	n.d	76.549
Amsterdam	-2,7	75.578
Praga	n.d	66.790

Font: International Congress and Convention Association (ICCA).
n.d.: no disponible

Qualitat de vida, sostenibilitat i cohesió social

Introducció

Barcelona aspira a ser una referència en la transició cap a un nou model econòmic, social i ambiental que promou mesures de lluita contra la pobresa i les desigualtats, així com de mitigació i adaptació al canvi climàtic. La ciutat, reconeguda internacionalment per la seva qualitat de vida i per la seva capacitat creativa, cultural i d'innovació tecnològica, afronta el repte de vetllar perquè el benestar i les oportunitats que s'hi generen puguin contribuir al desenvolupament socioeconòmic de tota la ciutadania.

Pel que fa a les dimensions associades a una bona qualitat de vida, Barcelona és considerada la 13a ciutat més segura del món segons *The Safe Cities Index 2017*. La ciutat també destaca com a referent internacional en el camp de l'esport —amb la 7a posició al *Ranking of Sports Cities 2017*—, una activitat que, a banda de contribuir directament a la qualitat de vida dels barcelonins i les barcelonines, genera un impacte econòmic i social important.

La crisi econòmica iniciada el 2008 ha comportat, a molts països i regions europeus, un increment notable dels nivells de desigualtat, pobresa i exclusió social. A Barcelona, s'ha reduït el pes de les rendes mitjanes i s'han eixamplat les desigualtats territorials, tot i que a partir del 2015 es va interrompre el creixement d'aquestes diferències. En concret, el 2016 el quocient entre la renda familiar disponible per habitant més alta i la més baixa dels barris de la ciutat se situava en el 7,1, i el percentatge de població amb un nivell de renda alt, mitjà i baix era del 16,6%, el 47,9% i el 35,5% del total, respectivament. Al conjunt de Catalunya, la taxa de risc de pobresa o exclusió social és inferior a la de la Unió Europea, però el 2017 la taxa catalana ha augmentat, mentre que la mitjana europea s'ha mantingut.

La lluita contra les desigualtats i contra la pobresa és una prioritat de l'Ajuntament de Barcelona. En el marc de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva, s'elabora el nou pla d'inclusió social de la ciutat, l'Estratègia d'inclusió i reducció de les desigualtats socials de Barcelona, que pretén aglutinar les actuacions d'inclusió social de tots els actors de la ciutat i de totes les àrees municipals, amb un horitzó temporal de deu anys. En-

tre les mesures més recents cal destacar les que s'orienten a combatre la pobresa energètica, incrementar l'oferta d'habitatge social, dur a terme una contractació pública amb criteris socials, lluitar contra la precarietat laboral o impulsar una economia de proximitat més arrelada al territori i més justa i cooperativa.

Barcelona és reconeguda internacionalment per l'avenç tecnològic associat a la millora de la qualitat de vida, com es desprèn de l'informe *Index of Cities' Readiness 2017* de PwC sobre les ciutats més preparades per al futur tecnològic, on obté la 4a posició mundial, i és també un referent per la seva vitalitat cultural i creativa, segons els resultats de *The Cultural and Creative Cities Monitor*, elaborat per la Comissió Europea, on obté la 9a posició en l'índex d'intensitat cultural.

En l'àmbit de la sostenibilitat, Barcelona és una ciutat reconeguda pel seu model de mobilitat sostenible i se situa com la 15a d'Europa i la 21a del món en el *Sustainable Mobility Index 2017*. El 2018, la ciutat ha celebrat per primera vegada la reunió de la xarxa de ciutats C40 contra el canvi climàtic, que és una trobada de primer nivell entre autoritats locals i experts mundials que té per objectiu marcar l'agenda climàtica dels propers anys. El Pla Clima de Barcelona ha estat reconegut recentment com una de les millors iniciatives europees en aquest àmbit: es tracta d'un pla alineat amb els objectius de París, que permetrà reduir un 45% les emissions l'any 2030 i fer de la ciutat un espai neutre d'emissions abans del 2050

Barcelona,
entre les
5 ciutats del món
més preparades
per al futur
tecnològic

Seguretat en ciutats del món l'any 2017

Barcelona, entre les quinze ciutats més segures del món

Segons *The Safe Cities Index 2017*, un informe elaborat per la revista britànica *The Economist*, Barcelona millora dues posicions respecte als resultats del 2015 i se situa en el 13è lloc entre 60 ciutats de tots els continents, en un rànquing encapçalat per Tòquio, Singapur i Osaka. Així mateix, obté la 6a posició entre les ciutats europees, per darrere d'Amsterdam, Estocolm, Zuric, Frankfurt i Madrid, i per davant de Brussel·les, Londres o París.

Els resultats de l'informe es basen en 49 indicadors que cobreixen les dimensions de la seguretat en els àmbits digital, de la salut, de les infraestructures i ciutadà. Cal destacar la 3a posició de Barcelona en seguretat pel que fa a les infraestructures, un àmbit en què la ciutat escala onze posicions respecte al rànquing del 2015 i que té en compte aspectes com la inversió i la gestió de les infraestructures de la ciutat o la seva vulnerabilitat a desastres naturals. En relació amb la resta de dimensions analitzades, la ciutat se situa en 17a posició pel que fa a la seguretat personal i en 16a en l'àmbit de la salut, mentre que és la 21a en seguretat digital.

Posicionament de Barcelona en les categories de seguretat urbana. 2017

Seguretat urbana global

Seguretat digital

Seguretat salut

Seguretat d'infraestructures

Seguretat personal

Font: *The Safe Cities Index 2017*. The Economist Intelligence Unit.

Seguretat en les ciutats del món. 2017

Posició	Ciutat	Índex s/100
1	Tòquio	89,8
2	Singapur	89,6
3	Osaka	88,9
4	Toronto	87,4
5	Melbourne	87,3
6	Amsterdam	87,3
7	Sydney	86,7
8	Estocolm	86,7
9	Hong Kong	86,2
10	Zuric	85,2
11	Frankfurt	84,9
12	Madrid	83,9
13	Barcelona	83,7
14	Seül	83,6
15	San Francisco	83,6
16	Wellington	83,2
17	Brussel·les	83,0
18	Los Angeles	82,3
19	Chicago	82,2
20	Londres	82,1
21	Nova York	81,0
22	Taipei	80,7
23	Washington DC	80,4
24	París	79,7
25	Milà	79,3

Font: *The Safe Cities Index 2017*. The Economist Intelligence Unit.

L'esport en ciutats del món l'any 2017

Barcelona, setena ciutat més associada a l'esport

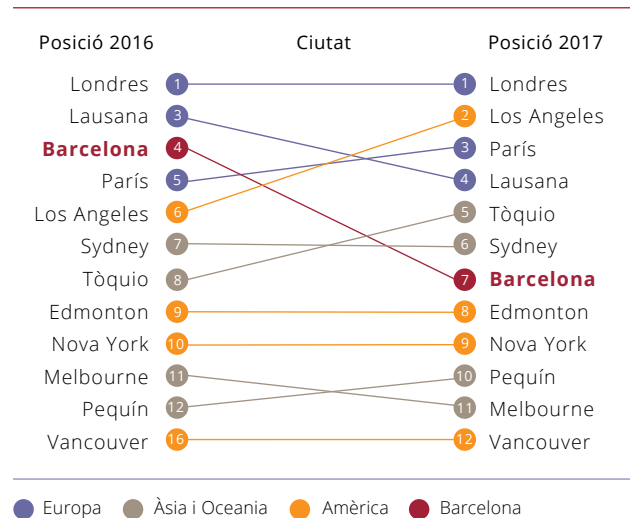

Barcelona se situa en 7a posició entre les 50 ciutats avaluades en el *Ranking of Sports Cities 2017*, elaborat per Around the Rings i TSE Consulting a partir d'una votació en què persones líders d'opinió especialitzades i públic general determinen quines són les ciutats més associades a l'esport.

La ciutat s'ha mantingut entre les deu primeres des de la primera edició (2012), un posicionament que només comparteixen altres ciutats olímpiques com Londres, Sydney i Tòquio. La rellevància esportiva de Barcelona en l'àmbit internacional deriva de la celebració de grans esdeveniments esportius periòdics a la ciutat, la celebració de competicions esportives de primer nivell internacional, el llegat dels Jocs Olímpics i Paralímpics de l'any 1992 i l'atracció generada pels grans clubs de la ciutat, fets que situen Barcelona com una destinació turística esportiva.

L'esport contribueix a la millora directa de la qualitat de vida de la ciutadania i té un gran impacte econòmic i social a la ciutat. *L'Estudi de l'impacte de l'esport a la ciutat de Barcelona: indicadors econòmics, laborals i socials*, impulsat per l'Ajuntament de Barcelona, va xifrar el sector en prop de 2.000 empreses, més de 2.500 entitats, més de 2.100 milions d'euros de facturació, 27.600 persones assalariades i 35.000 persones voluntàries l'any 2013.

L'esport en ciutats del món. 2017

Font: *Ranking of Sports Cities 2017*. Around the Rings i TSE Consulting.

Població en risc de pobresa o exclusió social a les regions europees l'any 2017

La taxa de risc de pobresa o exclusió social de Catalunya, inferior a la de la Unió Europea

Segons dades d'Eurostat, la taxa de risc de pobresa o exclusió social (AROEPE, per les sigles en anglès) de Catalunya se situa en el 19,4% l'any 2017 i és inferior a la taxa espanyola (26,6%) i a la de la UE-28 (22,5%). Per sobre de Catalunya se situen regions com les de Budapest, Dublín o Berlín, mentre que per sota, i amb valors similars, s'hi troben les de Copenhaguen o Amsterdam, entre d'altres. Regions com les de Praga o Hèlsinki presenten les taxes més baixes de la mostra amb valors entre el 9% i el 12%. Cal remarcar que la taxa de Catalunya ha augmentat 1,5 punts percentuals respecte a l'any anterior —a causa de l'increment de població que viu en llars amb una intensitat laboral molt baixa, ja que disminueix lleugerament la població amb una privació material severa—, mentre que la mitjana europea es redueix en 0,9 punts percentuals respecte a 2016.

Si es fa el càlcul de la població en risc de pobresa a partir del llindar específic per a Catalunya (el 60% de la mitjana dels ingressos disponibles anuals equivalents, després de transferències socials de la població catalana, en comptes de la mitjana estatal), la taxa AROPE se situa en el 23,8%, dada superior a la mitjana de la Unió Europea. A partir d'aquest mateix llindar, a l'àmbit metropolità de Barcelona la taxa AROPE se situa en el 22,6% l'any 2017.

La crisi econòmica iniciada el 2008 ha comportat un increment notable dels nivells de pobresa i exclusió social a molts països europeus. La reducció del nombre de persones en risc de pobresa o exclusió social a la Unió Europea és un dels objectius clau de l'estratègia Europa 2020, que es proposa impulsar un model de creixement intel·ligent, sostenible i inclusiu.

Població en risc de pobresa o exclusió social. 2017

País	Regió (ciutat principal)	Taxa AROPE (%)
Eslovàquia	Bratislavsky kraj (Bratislava)	8,6
República Txeca	Praga (Praga)	9,4
Finlàndia	Hèlsinki-Uusimaa (Hèlsinki)	11,8
Suècia	Estocolm (Estocolm)	14,4
Polònia	Region Centralny (Varsòvia)	15,5
Noruega	Oslo og Akershus (Oslo)	16,1
Alemanya	Baviera (Munic)*	16,2
Països Baixos	Països Baixos-oest (Amsterdam)	18,0
Dinamarca	Hovedstaden (Copenhaguen)	18,4
Espanya	Catalunya (Barcelona)	19,4
Itàlia	Llombardia (Milà)	19,7
Suïssa	Espace Mittelland (Berna)*	20,6
Espanya	Comunitat de Madrid (Madrid)	20,6
Hongria	Hongria Central (Budapest)	22,3
Mitjana UE28		22,5
Irlanda	Irlanda - sud i est (Dublín)*	22,7
Alemanya	Berlín (Berlín)*	24,8
Romania	Bucuresti - Ilfov (Bucarest)	25,0
Àustria	Viena (Viena)*	26,0
Espanya		26,6
Itàlia	Laci (Roma)	28,9
Bulgaria	Bulgària - sud-oest (Sofia)	29,3
Grècia	Àtica (Atenes)	31,1

*Dada de 2016

Nota: La taxa «At Risk of Poverty or Social Exclusion» (AROEPE) indica el percentatge de la població que es troba, com a mínim, en un dels següents casos: en situació de risc de pobresa, en situació de privació material severa o vivint en llars amb intensitat laboral molt baixa.

Font: Eurostat

Ciutats preparades per al futur l'any 2017

Barcelona, 4a ciutat del món més preparada per al futur pel que fa a noves tecnologies

Segons l'informe *Index of Cities' Readiness 2017* de PwC, Barcelona se situa en quart lloc entre les ciutats més preparades per al futur pel que fa a les noves tecnologies. L'informe —que ofereix un rànquing global i altres rànquings per àmbits d'activitat— analitza l'existència d'estratègies, regulacions i creació de prototips o casos d'aplicació de solucions innovadores; la preparació social de la ciutadania per usar solucions i productes innovadors, i la disponibilitat de fonts i xarxes de transmissió i eines de gestió de dades.

En el rànquing global, Barcelona se situa només per darrere de Singapur, Londres i Xangai, mentre que supera urbs globals com Moscou, Nova York, Toronto, Tòquio, Hong Kong i Sydney.

Per àmbits d'activitat, Barcelona és la primera en habitatges intel·ligents, en digitalització de la cultura i el turisme, i en assistència sanitària intel·ligent. També destaca pel fet d'ocupar el tercer lloc en preparació d'infraestructures i preparació social, així com la 4a posició en ciutat virtual i la cinquena en serveis virtuals. Pel que fa a l'economia digital i la seguretat proactiva, se situa en vuitè lloc, i obté la novena plaça en transport autònom i aprenentatge adaptatiu obert. Entre altres projectes duts a terme a Barcelona, l'informe destaca la creació de xarxes intel·ligents de ciutat per a la gestió del consum d'electricitat i d'aigua, la disponibilitat d'aplicacions avançades per als turistes, el desenvolupament de serveis de telemedicina o la creació d'una plataforma unificada d'anàlisi i gestió de dades municipals.

Ciutats preparades per al futur 2017

Posició	Ciutat	% preparació
1	Singapur	64
2	Londres	59
3	Xangai	55
4	Barcelona	54
5	Moscou	53
6	Nova York	53
7	Toronto	52
8	Tòquio	50
9	Hong Kong	50
10	Sydney	47

Font: *Index of Cities' Readiness 2017*, PwC.

Posicionament de Barcelona per categories. 2017

Font: *Index of Cities' Readiness 2017*, PwC.

Mobilitat urbana sostenible a les ciutats

Barcelona, entre les 25 ciutats del món amb una mobilitat urbana més sostenible

Segons l'informe *Sustainable Mobility Cities Index 2017*, Barcelona és la 21a ciutat del món i la 15a d'Europa en el rànquing global de mobilitat urbana sostenible i supera ciutats com Berlín, Nova York o Madrid en una classificació encapçalada per Hong Kong, Zuric i París.

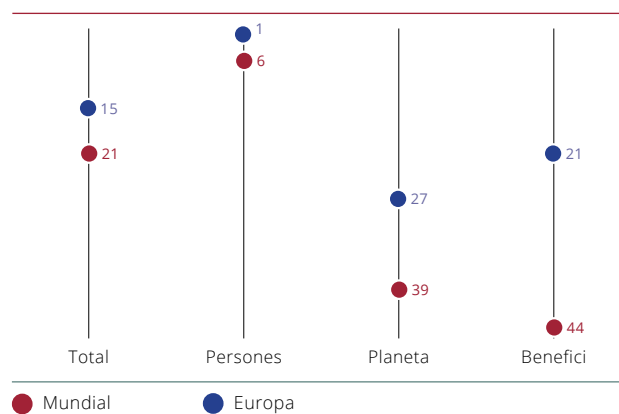
El rànquing s'elabora a partir de l'anàlisi d'indicadors classificats en tres eixos: persones, planeta i benefici. El primer eix reflecteix les implicacions socials i humanes dels sistemes de mobilitat a partir d'indicadors com la cobertura del transport. El segon eix considera l'impacte ambiental i mesura els nivells actuals d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle i de pol·lució atmosfèrica, així com els esforços per reduir aquestes emissions, la infraestructura per al vehicle elèctric i la bicicleta, els nivells de congestió del trànsit o l'increment del verd urbà. Finalment, el tercer eix analitza l'eficiència i la fiabilitat del sistema de mobilitat per al creixement i el suport a les empreses.

La ciutat de Barcelona se situa en 6a posició del món i 1a d'Europa en l'eix de persones, és la 39a mundial i la 27a europea en l'eix de planeta —on les deu primeres posicions són per a ciutats europees—, i la 44a del món i 21a europea pel que fa a l'eix de benefici. Aquests resultats de Barcelona poden millorar en el futur, atès que es beneficien d'un model de ciutat compacta que afavoreix l'ecomobilitat i per l'aposta decidida pel transport públic sostenible que es desprèn del Pla de mobilitat 2013-2018 de l'Ajuntament de Barcelona.

D'altra banda, l'informe *The Deloitte City Mobility Index 2017*, que analitza la mobilitat en ciutats globals, considera que Barcelona és proactiva i ofereix poques barreres. Com a aspectes positius, en ressalta l'accessibilitat, l'ampliació progressiva dels sistemes de tarifació integrats del conjunt del transport públic, la cobertura geogràfica del transport públic i les polítiques de creació de més espai per a vianants; a més, destaca els 15 milions de persones usuàries de transport públic i comenta que es tracta d'una «dada reveladora de l'alta satisfacció» en el sistema. Entre els reptes que cal superar, ha proposat la identificació de plans per provar vehicles autònoms compactes adequats

per al dens teixit urbà, reforçar la inversió en tecnologies de gestió del trànsit per reduir la congestió, millorar la ciberseguretat i col·laborar amb el sector privat per convertir estructures urbanes en espais verds.

Posicionament de Barcelona. 2017

Font: *Sustainable Cities Mobility Index 2017*, Arcadis

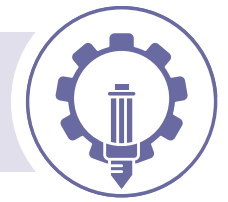
Mobilitat urbana sostenible a les ciutats. 2017

Rànquing europeu	Ciutat	Rànquing mundial
	Hong Kong	1
1	Zuric	2
2	París	3
	Seül	4
3	Praga	5
4	Viena	6
5	Londres	7
	Singapur	8
6	Estocolm	9
7	Frankfurt	10
8	Amsterdam	11
9	Copenhaguen	12
	Tòquio	13
10	Munic	14
11	Lió	15
	Pekín	16
12	Edimburg	17
13	Milà	18
	Shenzhen	19
14	Hamburg	20
15	Barcelona	21
16	Berlín	22
	Nova York	23
17	Madrid	24
18	Rotterdam	25

Font: Sustainable Cities Mobility Index 2017, Arcadis

Ciutats creatives i culturals d'Europa l'any 2017

Barcelona, entre les deu primeres ciutats creatives i culturals d'Europa

Barcelona ocupa el novè lloc en l'Índex d'intensitat creativa a Europa segons el *Cultural and Creative Cities Monitor 2017*, un instrument creat per la Comissió Europea i que recull un conjunt ampli d'indicadors de 168 ciutats de 30 països europeus que estan compromeses activament en la promoció de la cultura i la creativitat. Amb aquesta eina, la Comissió vol reivindicar la importància de la cultura i la creativitat per a la vida de les ciutats, per a la seva resiliència i també per al seu desenvolupament, ja que es detecta una correlació clara entre activitat cultural, en un sentit ampli, i creixement econòmic.

L'informe presenta els resultats per grups de ciutats segons el volum de població, n'analitza les dimensions d'intensitat cultural, economia creativa i entorn facilitador, i les agrupa en un índex global d'intensitat creativa que està liderat per París, Munic i Praga entre les ciutats de més d'un milió d'habitants.

Barcelona destaca en l'apartat d'intensitat cultural, amb el 3r lloc en equipaments culturals, només per darrere de Praga i París: en aquest apartat, obté el 1r lloc en seients de cinema, el 3r en concerts i espectacles, és 4a en museus i 5a en visitants de museus, i se situa en 5è lloc en monuments i llocs d'interès i en 6è lloc en teatres.

En la dimensió d'economia creativa, Barcelona obté un índex positiu en llocs de treball creatius —que la situa per davant de Londres i Berlín, i per darrere d'Amsterdam o Munic— i resultats més febles en innovació i propietat intel·lectual. En l'apartat d'entorn facilitador, Barcelona destaca amb el segon lloc en capital humà i educació, només per darrere de París, entre les ciutats de més d'un milió d'habitants.

L'informe sobre Barcelona ressalta els museus de la ciutat, que reben milions de visitants cada any —Museu Picasso, la Fundació Joan Miró o el Museu Nacional d'Art de Catalunya i el Museu d'Art Contemporani—, i també esmenta els més de 170 festivals culturals anuals, molts de ressò internacional, com el Festival Sónar i el Primavera Sound. A més, assenyala que la ciutat dissenya estratègies i mesures

per construir una ciutat creativa —programa de Fàbriques de Creació—, per impulsar l'emprenedoria creativa —s'hi esmenta el Canòdrom, Parc de Recerca Creativa— i per utilitzar l'espai públic com a espai cultural —com en el cas de la Mercè Arts de Carrer o el festival Llum BCN.

Ciutats creatives i culturals. 2017

Posició	Ciutat	Índex d'intensitat creativa
1	París	63
2	Munic	42
3	Praga	38
4	Milà	38
5	Brussel·les	35
6	Viena	36
7	Londres	35
8	Berlín	35
9	Barcelona	33
10	Budapest	30

Font: *Cultural and Creative Cities Monitor 2017*. Joint Research Center de la Comissió Europea.

Posicionament de Barcelona per categories. 2017

Nota: Ciutats amb més d'1 milió d'habitants.

Font: *Cultural and Creative Cities Monitor 2017*. Joint Research Center de la Comissió Europea.

Mercat laboral i formació

Introducció

Seguint la tendència de recuperació de tota l'economia de la Unió Europea, Catalunya mostra una evolució positiva en el mercat laboral el 2017: ha tancat l'any amb un increment interanual de l'ocupació de més de 110.000 persones i un descens interanual de la població aturada de prop de 80.000 persones, segons l'*Enquesta de població activa* que publica l'Institut Nacional d'Estadística (INE). De tota manera, tal com mostren les dades del 2017 presentades a l'informe, la taxa d'ocupació del Principat se situa per sota de la mitjana europea i la taxa d'atur supera clarament la mitjana de la UE, tot i haver descendit des del 2013.

En aquest context, Barcelona ha creat ocupació neta durant el 2017 per quart any consecutiu, després de l'ajust derivat de la crisi en el mercat laboral. Efectivament, la ciutat tanca el quart trimestre de l'any amb 26.200 persones afiliades més respecte a un any enrere, una taxa d'activitat (de 16 a 64 anys) del 80,2% i una taxa d'ocupació del 72,1% —que superen en 6,7 i 4 punts percentuals, respectivament, les mitjanes europees—, mentre que la taxa d'atur disminueix fins al 10%, de manera que assoleix el valor més baix des del 2008 i redueix la diferència amb la taxa de la UE-28.

Així mateix, Catalunya registra una taxa d'ocupació a temps parcial del 14,3% el 2017, fet que la situa 6 punts per sota de la mitjana de la UE (20,3%) i lleugerament per sota de l'espanyola (15%). La taxa d'ocupació femenina és més elevada en tots els casos, amb un indicador també menor per a Catalunya i una diferència més acusada amb la resta d'àmbits territorials. L'increment de la taxa d'ocupació a temps parcial a partir de l'inici de la crisi ha estat una tendència generalitzada a Europa, en un context internacional en el qual adquireixen una rellevància especial els impactes que la crisi ha generat en la qualitat del treball.

L'Ajuntament de Barcelona, mitjançant l'Estratègia d'ocupació de Barcelona 2016-2020, fomenta l'ocupació de qualitat per a tothom i en consens amb tots els agents de la ciutat involucrats. A partir de les quatre línies d'intervenció prioritàries, es desplega el Pla

d'acció per l'ocupació, que promou un augment de l'articulació i la concertació de les polítiques de foment de l'ocupació i un increment de les actuacions per atendre tota la diversitat social de la ciutat. Alhora, s'incideix a posar l'ocupació al centre de la política municipal i es fa transversal la prioritat de l'ocupació a totes les àrees del consistori, com també s'insisteix a apropar els serveis al territori per adequar-se a les necessitats específiques de la ciutadania.

Un dels actius rellevants que té l'àrea de Barcelona és una massa crítica important de capital humà qualificat. En aquest àmbit, cal assenyalar que, el 2017, el percentatge de població treballadora amb estudis universitaris a Catalunya creix fins a situar-se en el 45,8% i, en el cas de les dones treballadores, supera per tercera vegada el 50%, valors clarament més elevats que en el conjunt de la Unió Europea. Barcelona és la 4a ciutat del món més atractiva per treballar a l'estranger segons l'informe *Decoding Global Talent 2018* de The Boston Consulting Group, només per darrere de Londres, Nova York i Berlín, i avança tres posicions respecte al 2014.

Finalment, Barcelona continua sent un referent com a ciutat d'excel·lència formativa en l'àmbit empresarial, ja que és l'única urbs europea amb dues institucions docents (IESE i ESADE) entre les cinc millors escoles de negocis del continent, segons el *Financial Times*.

Barcelona,
4a ciutat del món
més atractiva
per treballar
a l'estranger

Atractiu laboral de ciutats del món l'any 2018

Barcelona, entre les cinc primeres ciutats en atractiu laboral

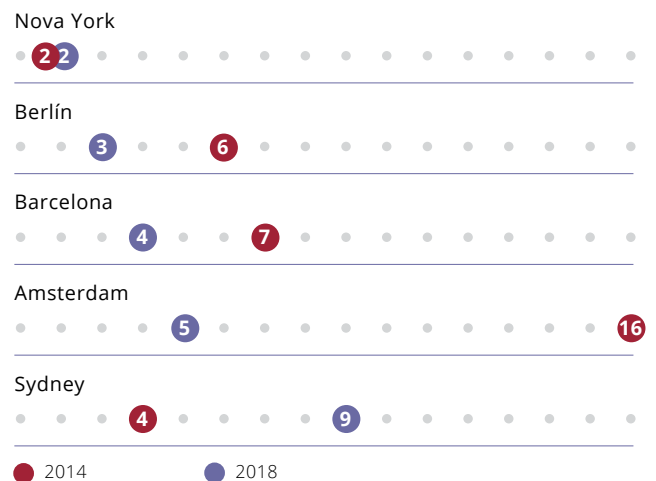

Segons l'informe *Decoding Global Talent 2018* de The Boston Consulting Group, Barcelona és la 4a ciutat del món més atractiva per treballar a l'estranger i se situa just per davant d'Amsterdam, Dubai i Los Angeles, en una classificació encapçalada per Londres i Nova York, dos centres globals dels negocis i la cultura que, alhora, són les ciutats més cosmopolites i obertes del planeta.

Barcelona avança tres posicions en relació amb l'enquesta del 2014 i se situa així entre les cinc ciutats preferides pel talent global, quatre de les quals són europees. També milloren el seu posicionament ciutats d'altres continents, com Los Angeles, Dubai o Tòquio, que se situen entre les deu ubicacions preferides.

Aquesta recerca sobre la força de treball i les seves preferències en un context de globalització es basa en una àmplia enquesta en línia (la *Global Talent Survey*), que responen més de 366.000 persones de 197 països. L'informe reflecteix que el 57% de les persones enquestades estarien disposades a treballar en altres països —un percentatge elevat, però 7 punts inferior al de quatre anys enrere— i que la cerca d'oportunitats de carrera professional i la millora del nivell de vida guanyen pes entre les motivacions principals per al canvi. Ara bé, entre joves i professionals de països amb estabilitat política, el desig d'eixamplar l'experiència vital continua sent la motivació més important.

Comparativa de posicionament de ciutats. 2014-2018

Font: *Decoding Global Talent* Boston Consulting Group.

Atractivitat laboral pel talent global

Ciutat	Posició 2014	Posició 2018
Londres	1	1
Nova York	2	2
Berlin	6	3
Barcelona	7	4
Amsterdam	16	5
Dubai	11	6
Los Angeles	12	7
París	3	8
Sydney	4	9
Tòquio	13	10
Madrid	5	11
Toronto	8	12
Viena	17	13
Abu Dhabi	n.d.	14
Singapur	9	15
Melbourne	27	16
Brusselles	25	17
Zuric	20	18
Roma	10	19
Washington, DC	n.d.	20
Miami	15	21
Ginebra	30	22
Munic	14	23
Vancouver	23	24
Chicago	n.d.	25
Hong Kong	n.d.	26
Boston	n.d.	27
Estocolm	19	28
San Francisco	18	29
Mont-real	21	30

Font: *Decoding Global Talent*. Boston Consulting Group

n.d. no disponible

Taxa d'ocupació a les regions europees l'any 2017

La taxa d'ocupació augmenta a Catalunya

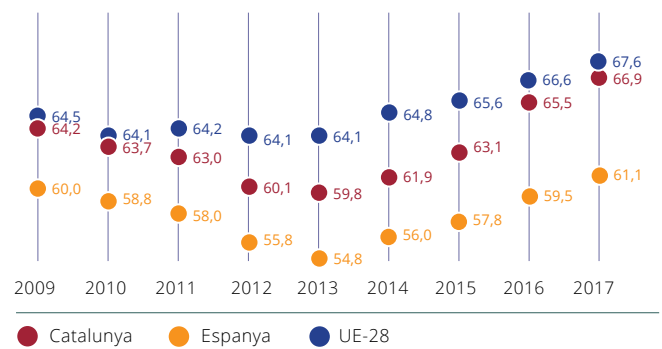

L'any 2017, la taxa d'ocupació a la Unió Europea creix en un punt percentual respecte a la del 2016, com a resultat dels increments moderats a la major part de les regions analitzades.

En aquesta línia, la taxa d'ocupació en els àmbits català i espanyol augmenta per tercer any consecutiu —en 1,4 i 1,6 punts percentuals, respectivament—, de manera que superen el creixement de la mitjana de la UE, per bé que continuen entre les més baixes del continent a causa de la forta reducció experimentada des del 2008 fins al 2013. Així, la taxa d'ocupació a Catalunya ha estat del 66,9% el 2017, de manera que se situa per sota de la mitjana europea per novè any consecutiu, tot i que es manté clarament per sobre de la taxa espanyola —en 5,8 punts percentuals— i supera també la de regions com Viena, Roma o Brussel·les. D'altra banda, la taxa d'ocupació femenina augmenta 1,4 punts fins a situar-se en el 62,8% a Catalunya el 2017, de manera que supera lleugerament la mitjana europea (62,4%) i, més clarament, la mitjana espanyola (55,7%) i la de regions com la Llombardia, tot i que continua lluny dels territoris capdavanters del continent (on se situa per sobre del 70%) i també és inferior a la taxa global.

El quart trimestre del 2017, la taxa d'ocupació se situa en el 72,1% a Barcelona, fet que suposa un augment de 0,7 punts percentuals d'aquest indicador respecte al mateix període del 2016. La taxa d'ocupació femenina de la ciutat (69,2%) supera en més de 6 punts la mitjana europea després d'experimentar un augment d'1,1 punts en termes interanuals. Durant el primer semestre del 2018 es percep una certa estabilització de la taxa d'ocupació a Barcelona, mentre que continua l'augment d'aquest indicador a Catalunya (69,6%).

Taxa d'ocupació (%)

Font: Eurostat i Idescat

Taxa d'ocupació a les regions europees. 2017

Taxa d'ocupació femenina (%)	Regió (CIUTAT)	Taxa d'ocupació (%)
75,8	Alta Baviera (MUNIC)	80,2
77,9	Estocolm (ESTOCOLM)	79,2
73,5	Stuttgart (STUTTGART)	78,3
70,5	Praga (PRAGA)	78,2
73,7	Holanda Nord (AMSTERDAM)	77,5
74,2	Dinamarca (COPENHAGUEN)	76,2
74,4	Oslo (OSLO)	75,8
70,7	Darmstadt (FRANKFURT)	74,9
71,1	Escòcia de l'Est (EDIMBURG)	74,0
68,5	Holanda Sud (ROTTERDAM)	73,8
70,9	Finlàndia Sud (HÈLSINKI)	73,3
67,0	Londres (LONDRES)	73,3
70,2	Gran Manchester (MANCHESTER)	73,0
69,7	Berlín (BERLÍN)	72,8
64,8	Hongria Central (BUDAPEST)	71,9
70,2	Lituània (VÍLNIUS)	70,4
64,5	Mazowsze (VARSÒVIA)	70,1
67,7	Lisboa (LISBOA)	69,3
64,6	Roine-Alps (LIÓ)	68,6
62,8	Irlanda Sud i Est (DUBLÍN)	68,2
62,4	UNIÓ EUROPEA	67,6
59,3	Llombardia (MILÀ)	67,3
63,7	Illa de França (PARÍS)	67,2
63,0	Comunitat de Madrid (MADRID)	66,9
62,8	Catalunya (BARCELONA)	66,9
60,9	País Basc (BILBAO)	65,4
62,4	Viena (VIENA)	65,3
55,7	Espanya	61,1
52,9	Laci (ROMA)	60,9
55,7	Llenguadoc-Rosselló (MONTPELLER)	60,0
50,5	Brussel·les (BRUSSEL·LES)	56,2

Nota: Població activa d'entre 15 i 64 anys.

La base de dades original conté prop de 450 regions, si bé la taula recull només una mostra seleccionada de regions de referència.

Font: Eurostat

Treball a temps parcial a les regions europees l'any 2017

Catalunya presenta unes taxes d'ocupació a temps parcial inferiors a la mitjana europea

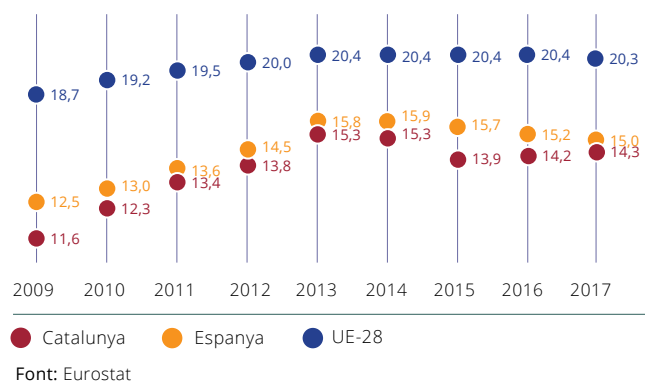

A Catalunya, la taxa d'ocupació a temps parcial, que mesura el pes de les persones que treballen a temps parcial sobre el conjunt de persones treballadores, assoleix un valor del 14,3% el 2017, fet que la situa 6 punts per sota de la mitjana de la UE (20,3%), lleugerament per sota de l'espanyola (15%) i molt lluny de les regions que presenten taxes més elevades (les d'Holanda, Àustria, Alemanya o Dinamarca), tot i superar les de regions com París, la Comunitat de Madrid o Lisboa. Pel que fa a la taxa d'ocupació a temps parcial femenina (que en totes les regions analitzades és més elevada que la masculina i la total), a Catalunya és del 22,2% i se situa 10,1 punts per sota de la mitjana de la UE (32,3%), 2 punts per sota de l'estatal (24,2%) i, novament, lluny de les regions dels països capdavanters (les d'Holanda, Àustria, Alemanya o Dinamarca), on el treball a temps parcial voluntari femení és molt elevat.

Pel que fa a l'evolució temporal, a partir de l'inici de la crisi, la taxa d'ocupació a temps parcial ha augmentat tant a la Unió Europea i a Espanya com a Catalunya, amb increments acumulats des del 2007 que se situen al voltant dels 3 punts percentuals en els tres àmbits territorials. Aquesta tendència és una de les formes que ha adoptat la flexibilització del mercat de treball i, a la major part dels països europeus, ha comportat també un augment del percentatge de treball a temps parcial involuntari.

Quant a la ciutat de Barcelona, l'any 2017 presenta una taxa d'ocupació a temps parcial total del 13,3%, molt similar a la de Catalunya (14,3%) i, per tant, inferior a les mitjanes espanyola i de la UE. Pel que fa a la taxa femenina de la ciutat (19,2%), és 3 punts inferior a la catalana, de manera que se situa també per sota de l'estatal i, sobretot, de la del conjunt de la UE.

Taxa de treball a temps parcial a les regions europees. 2009-2017 (%)

Taxa de treball a temps parcial a les regions europees. 2017

Taxa de treball femení a temps parcial (%)	Regió (CIUTAT)	Taxa treball a temps parcial (%)
70,2	Holanda Nord (AMSTERDAM)	50,1
73,2	Holanda Sud (ROTTERDAM)	48,8
42,4	Viena (VIENA)	29,9
46,5	Darmstadt (FRANKFURT)	28,1
49,4	Stuttgart (STUTTGART)	28,0
37,0	Berlín (BERLÍN)	27,5
42,8	Escòcia de l'Est (EDIMBURG)	27,0
33,8	Dinamarca (COPENHAGUEN)	26,7
40,0	Hamburg (HAMBURG)	25,9
44,0	Alta Baviera (MUNIC)	25,8
38,4	Gran Manchester (MANCHESTER)	25,3
30,2	Oslo (OSLO)	22,7
35,6	Llenguadoc-Rosselló (MONTPELLER)	22,7
29,2	Estocolm (ESTOCOLM)	22,0
32,8	Londres (LONDRES)	21,9
34,1	Roine-Alps (LIÓ)	20,9
31,6	Irlanda Sud i Est (DUBLÍN)	20,7
30,8	Brussel·les (BRUSSEL·LES)	20,7
32,3	UNIÓ EUROPEA	20,3
31,9	Laci (ROMA)	19,2
32,3	Llombardia (MILÀ)	18,5
27,7	País Basc (BILBAO)	17,2
20,4	Finlàndia Sud (HÈLSINKI)	15,8
24,2	Espanya	15,0
22,2	Catalunya (BARCELONA)	14,3
21,2	Illa de França (PARÍS)	14,2
17,1	Bucaresti -Ilfov (BUCAREST)	13,9
19,0	Comunitat de Madrid (MADRID)	12,9
14,6	Àtica (ATENES)	10,9
16,9	Praga (PRAGA)	10,6
13,3	Lisboa (LISBOA)	10,3
10,6	Lituània (VÍLNIUS)	8,6
9,3	Mazowsze (VARSÒVIA)	6,7
6,7	Hongria Central (BUDAPEST)	4,5

Font: Eurostat

La taxa d'atur a les regions europees l'any 2017

La taxa d'atur a Catalunya es redueix, però continua lluny de la mitjana europea

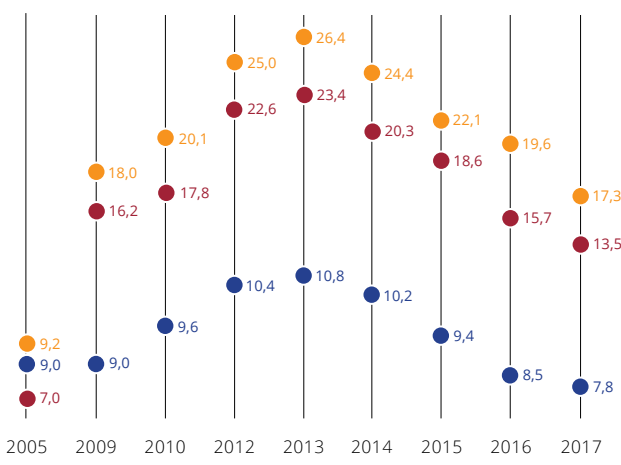

El 2017, la recuperació de l'economia de la Unió Europea ha propiciat que es tanqués l'any amb una taxa d'atur del 7,8%, és a dir, 0,9 punts percentuals inferior a la del 2016. La situació d'atur encara afecta amb especial intensitat els territoris del sud d'Europa, com ara Espanya i Catalunya, tot i que el seu diferencial respecte a la mitjana europea decreix respecte al del 2016, després que aquest indicador hagi experimentat un descens anual de 2,4 i 2,3 punts percentuals, respectivament.

Així, la taxa d'atur a Catalunya assoleix un 13,5% de mitjana anual l'any 2017, de manera que se situa 5,7 punts percentuals per sobre de la mitjana europea i segueix lluny de les principals regions de referència, per bé que continua per sota de la mitjana espanyola (17,3%). Paral·lelament, la taxa d'atur femenina registra un 14,4%, 2,5 punts menys que la del 2016, tot i que supera la taxa d'atur global.

El quart trimestre del 2017, la taxa d'atur a Barcelona va assolir un valor del 10% —el més baix des del 2008—, després de disminuir en termes interanuals per cinquè any consecutiu (-1,6 punts). Amb aquesta evolució descendent —que ha continuat els primers trimestres del 2018—, la taxa d'atur de la ciutat està més pròxima a la de la Unió Europea que a l'espanyola.

Taxa d'atur (%)

● Catalunya ● Espanya ● UE-28

Font: Eurostat

Taxa d'atur a les regions europees. 2017

Taxa d'atur femenina (%)	Regió (CIUTAT)	Taxa d'atur (%)
2,1	Praga (PRAGA)	1,7
2,0	Alta Baviera (MUNIC)	2,2
3,0	Hongria Central (BUDAPEST)	2,8
2,9	Stuttgart (STUTTGART)	3,0
2,8	Darmstadt (FRANKFURT)	3,5
3,4	Escòcia de l'Est (EDIMBURG)	3,9
3,7	Gran Manchester (MANCHESTER)	4,0
3,9	Hamburg (HAMBURG)	4,3
4,7	Holanda Nord (AMSTERDAM)	4,6
4,1	Oslo (OSLO)	4,8
5,8	Londres (LONDRES)	5,4
6,1	Holanda Sud (ROTTERDAM)	5,6
5,5	Estònia (TALLINN)	5,9
6,5	Dinamarca (COPENHAGUEN)	6,2
6,6	Estocolm (ESTOCOLM)	6,5
6,2	Irlanda Sud i Est (DUBLÍN)	6,6
4,2	Escòcia del Sud-oest (GLASGOW)	6,7
6,5	Berlín (BERLÍN)	7,1
5,9	Lituània (VÍLNIUS)	7,3
7,5	Roine-Alps (LIÓ)	7,3
8,0	UNIÓ EUROPEA	7,8
7,9	Finlàndia Sud (HÈLSINKI)	7,8
8,8	Illa de França (PARÍS)	8,8
9,9	Lisboa (LISBOA)	9,6
9,0	Viena (VIENA)	10,5
11,8	Laci (ROMA)	10,8
12,2	País Basc (BILBAO)	11,4
12,5	Llenguadoc-Rosselló (MONTPELLER)	12,3
14,0	Comunitat de Madrid (MADRID)	13,4
14,4	Catalunya (BARCELONA)	13,5
14,9	Brussel·les (BRUSSEL·LES)	15,0
19,1	Espanya	17,3
24,8	Àtica (ATENES)	21,6

Nota: Població de més de 15 anys. La base de dades original conté prop de 450 regions, si bé la taula recull només una mostra seleccionada.

Font: Eurostat

Població treballadora amb estudis universitaris a les regions europees l'any 2017

Més de la meitat de les treballadores a Catalunya tenen estudis universitaris

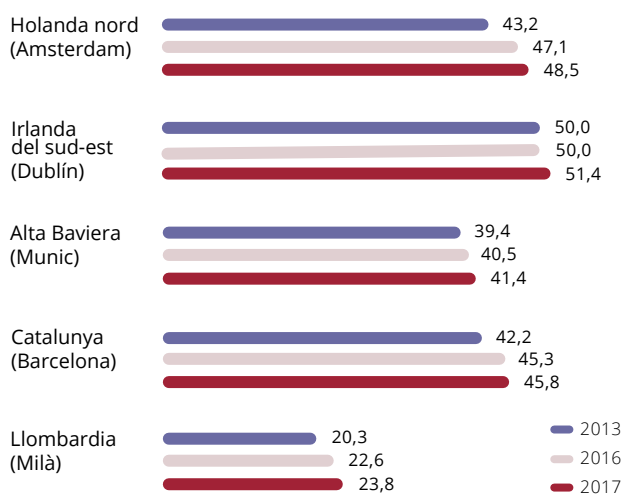
Segons dades d'Eurostat, el 2017 el 45,8% de la població treballadora de Catalunya tenia estudis universitaris, fet que suposa un increment de 0,5 punts percentuals respecte a l'any anterior. Aquest valor se situa clarament per sobre de la mitjana de la Unió Europea (36,1%) i supera també el de regions de referència com Manchester, Múnic, Lió o Berlín, a més de situar-se per sobre de la mitjana espanyola (43,2%).

El percentatge de treballadores catalanes amb formació universitària supera per tercer any consecutiu el 50% i se situa en el 51,1%, de manera que es manté estable des del 2015. Així mateix, aquest indicador —novament superior al total— es manté molt per sobre del valor de la Unió Europea (40,1%) i supera també el de les regions europees de referència esmentades anteriorment, i la mitjana espanyola (48,9%).

Aquests resultats fan palès l'augment progressiu del nivell educatiu en estudis superiors a Catalunya en els darrers anys, a partir del qual cal continuar treballant per apropar el nivell d'estudis de la força laboral al de les regions del nord d'Europa.

Població treballadora amb estudis universitaris

(percentatge sobre ocupació total)

Font: Eurostat

Població treballadora amb estudis universitaris a les regions europees. 2017

Treballadores amb estudis universitaris (%)	Regió (CIUTAT)	Total de persones treballadores amb estudis universitaris (%)
63,8	Londres (LONDRES)	61,6
64,8	Oslo og Akershus (OSLO)	59,1
61,9	Regió de Brussel·les-Capital (BRUSSEL·LES)	57,5
60,4	País Basc (BILBAO)	56,9
63,3	Finlàndia Sud (HÈLSINKI)	55,8
59,4	Escòcia Est (EDIMBURG)	54,7
58,1	Estocolm (ESTOCOLM)	53,3
55,6	Illa de França (PARÍS)	53,3
56,0	Comunitat de Madrid (MADRID)	52,8
58,1	Dinamarca (COPENHAGUEN)	51,4
57,4	Irlanda Sud i Est (DUBLIN)	51,4
52,7	Viena (AT) (VIENA)	49,4
51,9	Holanda Nord (AMSTERDAM)	48,5
51,7	Escòcia Sud-Oest (GLASGOW)	47,0
56,1	Mazowsze (VARSÒVIA)	46,6
46,1	Praga (PRAGA)	46,5
54,4	Lituània (VÍLNIUS)	46,3
51,9	Àtica (ATENES)	46,2
51,1	Catalunya (BARCELONA)	45,8
47,3	Berlín (BERLÍN)	45,2
48,1	Roine-Alps (LIÓ)	43,5
48,9	Espanya	43,2
48,1	Bucarest - Ilfov (BUCAREST)	43,2
50,8	Sud-oest (BG) (SOFIA)	42,7
44,8	Gran Manchester (MANCHESTER)	42,3
47,0	Provença-Alps-Costa Blava (MARSELLA)	42,3
43,7	Holanda Sud (LA HAIA)	42,0
37,1	Alta Baviera (MUNIC)	41,4
44,3	Comunitat Valenciana (VALÈNCIA)	38,7
41,7	Hongria central (BUDAPEST)	38,6
41,5	Midlands Oest (BIRMINGHAM)	36,7
40,1	UNIÓ EUROPEA	36,1

Nota: % sobre la població d'entre 25 i 64 anys amb titulació universitària. La base de dades original conté prop de 450 regions, si bé la taula recull una mostra seleccionada de regions de referència.

Font: Eurostat

Millors escoles de negocis europees l'any 2018

Barcelona és l'única ciutat amb dues institucions docents en el *top five* dels MBA d'escoles de negocis del continent europeu

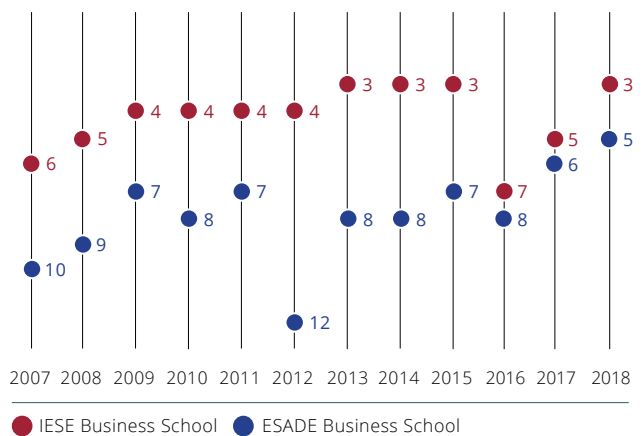

Segons el rànquing del diari *Financial Times* sobre els millors 100 programes d'MBA a jornada completa, que duu a terme des de fa divuit anys, les escoles barcelonines de negocis IESE i ESADE es posicionen en 3è i 5è lloc en el rànquing europeu, per sobre d'escoles tan reconegudes com l'HEC de París o la Saïd Business School de la Universitat d'Oxford. Això fa que, per primera vegada, Barcelona sigui l'única ciutat amb dues institucions docents al *top five* de les millors escoles de negocis en MBA del continent europeu el 2018, i que per sisè any consecutiu es mantingui en el Top 10. Així mateix, aquestes dues institucions se situen entre les vint escoles principals a escala mundial, amb l'IESE en l'11è lloc i ESADE en la 20a posició. Respecte als resultats de l'any anterior, l'IESE i ESADE escalen dues i una posicions, respectivament, en el rànquing europeu, mentre que experimenten un lleuger retrocés d'una i tres posicions, respectivament, en el mundial.

Igualment, segons el rànquing d'MBA a temps complet de *Which MBA?* de l'any 2018, que publica anualment The Economist Intelligence Unit des de fa quinze anys, l'IESE assoleix la 1a posició en el rànquing europeu i la 6a en el mundial, mentre que ESADE ocupa l'11a plaça europea i la 46a a escala mundial.

Aquests indicadors, any rere any, consoliden Barcelona com a ciutat d'excel·lència i pol d'atracció en formació empresarial dins el panorama internacional.

Posicionament en el rànquing europeu

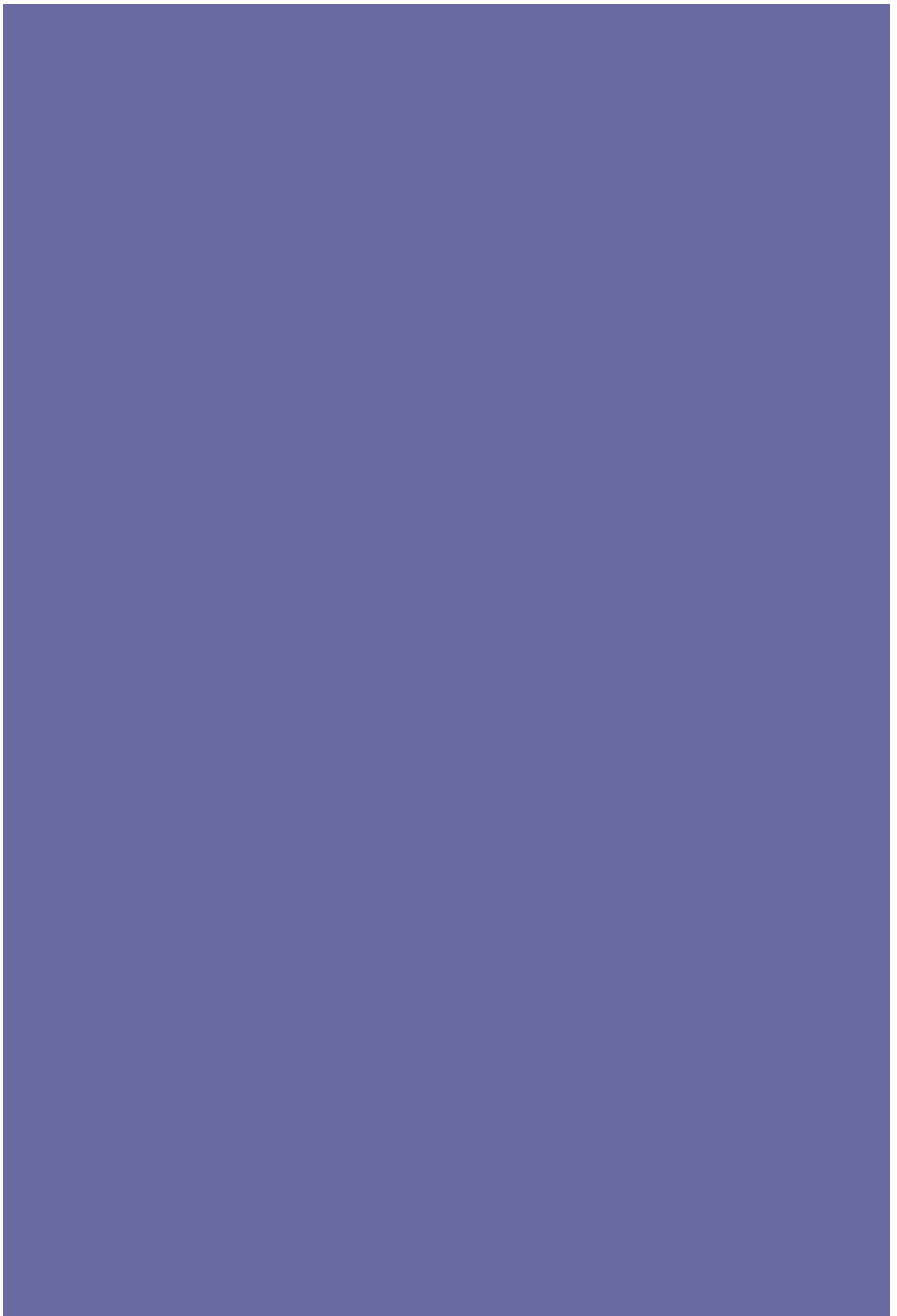

Font: *Global MBA Ranking*, Financial Times.

Millors escoles de negocis europees. 2018

Rànquing europeu	Escola de negocis	Ciutat	Rànquing mundial
1	Insead	Fontainebleau	2
2	London Business School	Londres	4
3	IESE Business School	Barcelona	11
4	University of Cambridge: Judge	Cambridge	13
5	Esade Business School	Barcelona	20
6	HEC París	París	21
7	IMD	Lausana	24
8	University of Oxford: Saïd	Oxford	27
9	SDA Bocconi	Milà	29
10	Alliance Manchester Business School	Manchester	36
11	Rotterdam School of Management, Erasmus University	Rotterdam	37
12	Warwick Business School	Coventry	41
13	City University: Cass	Londres	46
14	Imperial College Business School	Londres	51
15	Universität St Gallen	St.Gallen	60
16	Mannheim Business School	Mannheim	61
17	Cranfield School of Management	Cranfield	61
18	Durham University Business School	Durham	64
19	Lancaster University Management School	Lancaster	70
20	Edhec Business School	Roubaix	75
21	The Lisbon MBA	Lisboa	80
22	ESMT - European School of Management and Technology	Berlín	88
23	Leeds University Business School	Leeds	92
24	WHU Beisheim	Düsseldorf	94
25	University College Dublin: Smurfit	Dublín	94
26	Essec Business School	París	96
27	University of Strathclyde Business School	Glasgow	98

Font: Global MBA Ranking 2018. Financial Times.

Societat del coneixement

Introducció

Barcelona ha demostrat ser líder i impulsora en el moviment de ciutats intel·ligents d'àmbit europeu i mundial com mostren diversos rànquings que la col·loquen sovint en posicions capdavanteres. L'informe *Smart Cities World* de Philips situa Barcelona com a 3a *smart city*, només per darrera de Singapur i Londres. A més Juniper Research que mesura «quant intel·ligent és una ciutat» segons la mobilitat, la seguretat pública, la salut i la productivitat, situa Barcelona 9a i entra en la selecció de les 20 ciutats més intel·ligents del món (la 3a a Europa). Segons l'àmbit d'estudi, Barcelona es troba entre les deu primeres en mobilitat (5a), productivitat (7a) i salut (9a). Resultats en línia amb els del rànquing de ciutats intel·ligents *Cities in Motion 2017* elaborat per l'IESE que situa la ciutat en la posició 26a d'un total de 165, i queda molt ben posicionada en mobilitat i transport (12a), governança (15a) o planificació urbana (16a), per exemple.

La Ciutat Comtal està preparada per tenir un paper rellevant en l'onada *Smart City 3.0* on el concepte va més enllà del lideratge tecnològic o ciutadà i aposta per la cocreació ciutadana per vincular creació empresarial i capital social, democràcia i inclusió. Així, en el marc del pla «Barcelona ciutat digital 2017–2020, transició cap a la sobirania tecnològica», la ciutat avança i treballa per ser més eficient i eficaç en l'educació digital, la democratització de les dades, la millora de la mobilitat urbana, la modernització de l'administració i en la cooperació publicoprivada per al seu desenvolupament «intel·ligent».

Igualment, la ciutat s'ha consolidat com a pol de l'emprenedoria tecnològica i s'ha situat al capdavant de l'eCommerce. Barcelona concentra el 34% de totes les start-ups espanyoles, el que implica unes 1.100 *start-ups* tecnològiques, i un 58% de les inversions que s'han fet a Espanya el 2017. De fet, segons l'*Startup Heatmap Europe Report 2018*, Barcelona és la 3a ciutat preferida entre 93 ciutats europees per establir una *start-up*. El *Digital Startup Ecosystem Overview 2017* apunta que l'eCommerce s'enduu el 24,7% de la inversió, només per darrere del sector mòbil que concentra el 54,6% del total. La fortalesa de Barcelona com a *hub* tecnològic també està marcada per l'organització de congressos de tecnologia i per la posada en marxa de projectes per mantenir actives aquestes sinergies. En el primer cas, destaca el 4YFN amb un creixement imparable i, gràcies al seu protagonisme, el 2018 s'ha constituït una nova firma (GSMA 4YFN Event Management) amb l'objectiu de gestionar-ne l'adminis-

tració i donar suport, a més d'organitzar conferències i esdeveniments en altres àmbits. En el segon cas, per exemple, s'ha posat en marxa «The Collider», un programa impulsat pel Mobile World Capital Barcelona (MWCB) amb l'objectiu de crear futures empreses tecnològiques i connectar emprenedors i talent per transformar el coneixement científic en solucions tecnològiques.

En matèria de talent, el mercat laboral català es caracteritza per tenir un teixit prou rellevant en sectors d'alt valor afegit. El 2017, més de 810.000 persones amb estudis superiors treballen en l'àmbit de la ciència i la tecnologia a Catalunya, que s'ha mantingut com la 4a regió d'Europa amb més població ocupada en manufactures d'intensitat tecnològica alta i mitjana-alta i és la 6a quant a l'ocupació en serveis intensius en coneixement i tecnologia punta. L'ocupació femenina en aquestes activitats representa el 29% del total. Aquests resultats positius es donen en un context en què, segons l'informe *Tech Cities* de 2018 de les consultores Manpower i Experis IT, la ciutat té els salaris més elevats en el sector de les tecnològiques de tota Espanya: dels 35.000 € anuals d'un administrador de sistemes fins als 47.000 € anuals d'un especialista en ciberseguretat. En aquest aspecte, la ciutat ha de trobar l'equilibri entre generar talent propi —amb projectes com la IT Academy de Barcelona Activa, retenir aquest talent i dissenyar les condicions per competir internacionalment.

Una competició entre urbs que s'ha vist palesa en els resultats en l'àmbit de la innovació. A nivell mundial, Barcelona passa de la 13a posició el 2017 a la 30a el 2018 en l'*Innovation Cities Index* per la millora de ciutats estatunidenques. Tanmateix, a nivell europeu la ciutat se situa 8a i es manté entre les deu primeres amb el segon millor resultat de la sèrie històrica en l'àmbit europeu i un potencial notable per a convertir-se en un referent en sectors com la genòmica, la realitat virtual i augmentada i el blockchain.

Barcelona,
la 3a ciutat europea
preferida per establir
una *start-up*

Població ocupada en manufactures i serveis tecnològics a les regions europees l'any 2017

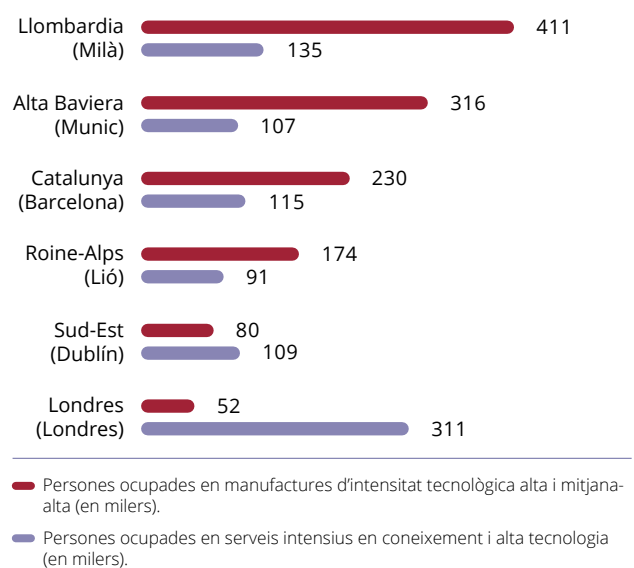
Catalunya, 4a regió europea en població ocupada en manufactures i sisena en serveis tecnològics

El 2017, Catalunya continua ocupant el 4t lloc entre les regions europees amb més població ocupada en manufactures d'intensitat tecnològica alta i mitjana-alta, amb un total de 230 mil persones que treballen en aquests sectors, segons l'Eurostat. Així, el nombre de llocs de treball d'aquestes activitats augmenta en 10.000 (un 4,5% més que l'any anterior), i es manté en la 4a posició per segon any consecutiu i queda només per sota de les regions d'Stuttgart, Llombardia i l'Alta Baviera. Gairebé un terç d'aquesta població ocupada són dones (74.100), un 13,1% més que l'any anterior. Com a resultat, Catalunya té un pes relatiu de l'ocupació en sectors de manufactures d'intensitat tecnològica alta i mitjana-alta del 7%, un percentatge que la situa a la franja mitjana-alta entre les 319 regions europees. Aquestes dades i el pes de la indústria en el Valor Afegit Brut (21,4% el 2017), superior a la mitjana de la Unió Europea (19,6%) configuren Catalunya com un dels territoris del continent amb un potencial important pel desenvolupament de la Indústria 4.0.

Així mateix, el territori català ocupa el 6è lloc entre les regions europees en ocupació en serveis intensius en coneixement i alta tecnologia, amb un total de 114.700 persones treballadores el 2017. Respecte a l'any anterior, l'ocupació en aquestes activitats augmenta en 16.500 persones ocupades (un 17%), de manera que Catalunya guanya tres posicions entre les regions europees. Així mateix, el pes d'aquestes activitats sobre el total de població ocupada augmenta en 0,4 punts percentuals, fins al 3,5%, un percentatge que se situa en la franja mitjana-alta de les regions europees. La població ocupada femenina en aquestes activitats augmenta un 7,2% respecte al 2016 i se situa en 32.900 dones (el 29% del total). Amb dades de la Seguretat Social, el pes d'aquests sectors sobre el total de llocs de treball a la ciutat de Barcelona arriba al 6,6% el desembre del 2017.

Persones ocupades en serveis intensius en coneixement i alta tecnologia i persones ocupades en manufactures d'intensitat tecnològica alta i mitjana-alta. 2017

Font: Eurostat

Població ocupada en manufactures i serveis tecnològics a les regions europees. 2017

Serveis intensius en coneixement i alta tecnologia				Manufactures d'intensitat tecnològica alta i mitjana-alta		
% Persones ocupades s/població ocupada total	Dones ocupades (milers)	Total persones ocupades (milers)	Regió (CIUTAT)	% Persones ocupades s/població ocupada total	Dones ocupades (milers)	Total persones ocupades (milers)
2,2	15	49	Stuttgart (STUTTGART)	19,8	96	435
3,1	40	135	Llombardia (MILÀ)	9,4	109	411
4,2	38	107	Alta Baviera (MUNIC)	12,4	76	316
3,5	33	115	Catalunya (BARCELONA)	7,0	74	230
3,3	16	48	Karlsruhe (KARLSRUHE)	14,4	46	207
1,9	23	107	Istanbul (ISTANBUL)	3,7	43	207
2,4	16	44	Piemont (TORÍ)	10,5	46	190
2,3	15	45	Emília-Romanya (BOLONYA)	9,3	41	183
2,0	10	38	Alta Silèsia (KATOWICE)	9,6	64	181
2,2	18	56	Düsseldorf (DÜSSELDORF)	7,2	42	180
3,2	29	91	Roine-Alps (LIÓ)	6,1	53	174
3,7	23	76	Darmstadt (FRANKFURT)	8,1	41	164
6,3	109	336	Illa de França (PARÍS)	3,0	45	160
3,7	26	80	Colònia (COLÒNIA)	7,1	35	156
5,0	20	71	Hongria central (BUDAPEST)	6,6	34	94
2,7	14	43	País del Loira (NANTES)	5,8	25	91
4,5	44	112	Masòvia (VARSÒVIA)	3,4	30	84
4,3	15	54	Migdia-Pirineus (TOLOSA)	6,5	19	83
7,8	77	226	Comunitat de Madrid (MADRID)	3,1	28	90
5,7	36	109	Irlanda del sud-est (DUBLÍN)	4,2	27	80
5,5	38	99	Berlín (BERLÍN)	4,0	21	72
9,0	33	113	Berkshire, Comtat de Buckingham i Comtat d'Oxford (OXFORD)	4,9	20	61
3,0	20	58	Provença-Alps-Costa Blava (MARSELLA)	2,8	11	55
6,8	106	311	Londres (LONDRES)	1,1	16	52
5,1	35	122	Laci (ROMA)	2,8	15	66
4,1	13	39	Hamburg (HAMBURG)	5,9	14	56
4,5	14	57	Comtat de Gloucester, Wiltshire i Somerset nord	4,5	10	57
5,7	16	54	Regió capital (COPENHAGUEN)	4,7	17	44
4,5	15	55	Ànglia de l'Est (ÀNGLIA DE L'EST)	4,2	17	50
5,3	21	78	Surrey, East Sussex i West Sussex (BRIGHTON)	3,7	14	53
2,1	9	29	Schleswig-Holstein (KIEL)	4,7	13	67

Nota: La base de dades original conté un total de 281 regions europees, si bé la taula recull les 10 primeres en la matèria i les 20 restants és una mostra seleccionada de regions d'interès.

Font: Eurostat

Població ocupada en ciència i tecnologia l'any 2017 i despeses en recerca i desenvolupament a les regions europees l'any 2016

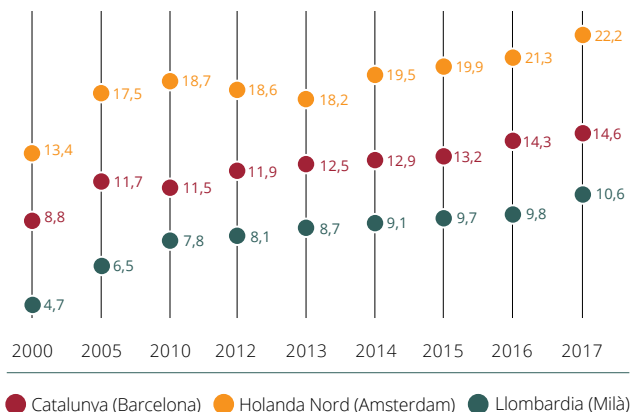
Catalunya, cinquena regió europea en ocupació en ciència i tecnologia

Catalunya registra 814.700 persones treballadores amb estudis superiors dedicades a la ciència i la tecnologia el 2017. Aquesta xifra la situa en la 5a posició del rànquing de regions europees per segon any consecutiu, per darrere només de les de París, Londres, Madrid i Istanbul; i per sobre de les Lió, Milà, Varsòvia, Munic o Berlín, entre altres, segons l'Eurostat. Respecte a l'any anterior, el Principat augmenta en 26.400 persones ocupades en aquest sector (un 3,3%). El pes de la població treballadora dedicada a la ciència i la tecnologia en relació amb la població total a Catalunya se situa en el 14,6% (14,3% el 2016), un percentatge que la col·loca en la franja mitjana-alta entre les 319 regions europees.

L'any 2016, la intensitat en recerca i desenvolupament (R+D) al Principat es va situar en l'1,45% del PIB, un valor superior al de regions com Londres o la Llombardia, i de la mitjana d'Espanya (1,19%). En canvi, Catalunya encara està allunyada d'àrees capdavanteres com Copenhaguen, Stuttgart o Estocolm, i se situa per sota de la mitjana europea (2,04%) i de l'objectiu a assolir segons l'estratègia europea per al 2020 (fixat en el 3%).

Població ocupada en ciència i tecnologia (en percentatge sobre la població total*)

● Catalunya (Barcelona) ● Holanda Nord (Amsterdam) ● Llombardia (Milà)

Nota: Persones treballadores que disposen d'una formació científica de nivell superior i estan ocupades com a professionals o tècniques.
*Població d'entre 15 i 74 anys.

Font: Eurostat

Població ocupada en ciència i tecnologia l'any 2017, i despeses en recerca i desenvolupament a les regions europees l'any 2016

Despeses internes totals en R+D (% PIB) 2016	Despeses internes en el sector empresarial en R+D (% PIB) 2016	Regió (CIUTAT)	Persones treballadores en ciència i tecnologia (en milers) 2017	Persones treballadores en ciència i tecnologia (en milers) 2017
2,90	1,99	Illa de França (PARÍS)***	20,7	1.826
1,07	0,50	Londres (LONDRES)	25,4	1.695
1,66	0,94	Comunitat de Madrid (MADRID)	20,5	1.001
		Istanbul (ISTANBUL)	8,3	919
1,45	0,83	Catalunya (BARCELONA)	14,6	815
2,77	1,83	Roine-Alps (LIÓ)***	16,7	792
1,30	0,96	Llombardia (MILÀ)	10,6	788
1,74	0,75	Masòvia (VARSÒVIA)*	19,7	780
4,35	3,33	Alta Baviera (MUNIC)*	20,2	713
0,91	0,34	Andalusia (SEVILLA)	9,5	606
3,54	1,46	Berlín (BERLÍN)*	21,4	588
1,10	0,80	Irlanda del Sud-Est (DUBLÍN)*	17,3	531
2,49	1,52	Provença-Alps-Costa Blava (MARSELLA)***	14,1	520
2,79	1,13	Colònia (COLÒNIA)*	15,4	519
1,68	0,67	Laci (ROMA)	11,5	510
6,17	5,71	Stuttgart (STUTTGART)*	16,4	508
3,13	2,48	Darmstadt (FRANKFURT)*	16,9	507
2,03	1,08	Holanda Sud (ROTTERDAM)**	18,2	498
1,75	1,31	Düsseldorf (DÜSSELDORF)*	12,6	494
1,76	0,80	Holanda Nord (AMSTERDAM)**	22,2	471
3,78	2,82	Estocolm (ESTOCOLM)*	27,1	462
0,53	0,35	Alta Silèsia (KATOWICE)	12,7	427
1,49	1,19	Surrey, East Sussex i West Sussex (BRIGHTON)	20,2	423
		Ankara (ANKARA)	10,5	420
1,15	1,15	Àtica (ATENES)*	14,3	414
0,99	0,41	Comunitat Valenciana (VALÈNCIA)	11,1	413
1,77	1,35	Hongria Central (BUDAPEST)	18,0	409
3,67	2,30	Berkshire, comtat de Buckingham i comtat d'Oxford (OXFORD)	23,0	392
1,23	0,79	País del Loira (NANTES)***	14,2	379
0,91	0,44	Nord-Pas-de-Calais (LILLE)***	12,8	377

Nota: persones treballadores que disposen d'una formació científica de nivell superior i estan ocupades com a professionals o tècniques. La despesa interna inclou despeses en capital, corrents i laborals (tant d'investigadors com de personal administratiu) vinculades a activitats de recerca en proporció del PIB.

* Dades del 2015 per a les despeses internes en R+D (total i empresarial).

** Dades del 2016 per a les despeses internes en R+D i 2014 per les empresarials.

*** Dades del 2013 per a les despeses internes en R+D (total i empresarial).

Font: Eurostat

Principals ciutats del món pel que fa a la producció acadèmica científica l'any 2017

Barcelona és divuitena entre les ciutats del món i cinquena a Europa

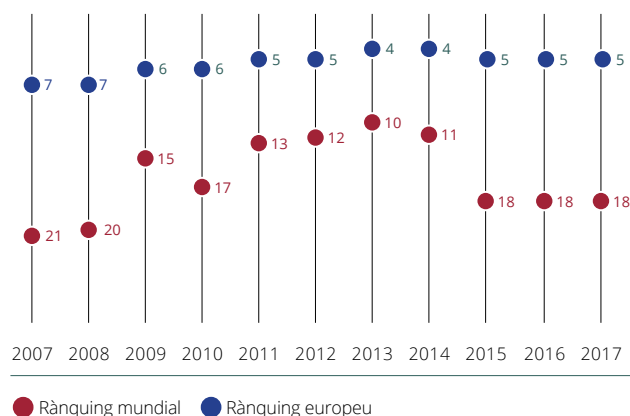

Barcelona, amb 18.167 publicacions científiques, se situa com a 5a ciutat d'Europa i 18a del món en producció acadèmica científica segons el *Knowledge Cities Ranking 2017*, elaborat pel Centre de Política de Sòl i Valoracions de la UPC. La Ciutat Comtal incrementa el nombre de publicacions en un 3,9% respecte l'any anterior, fet que li permet mantenir la posició 18a en el rànquing mundial i la 5a en el rànquing europeu. Barcelona presenta una quantitat de publicacions superior a la de ciutats tan rellevants com les de Hong Kong, Berlín, Cambridge (Regne Unit) o Oxford, tot i que segueix sent àmpliament superada per les ciutats capdavanteres del rànquing (Pequín, Londres o Xangai).

Paral·lelament, de les 269 Advanced Grant concedides a investigadors l'any 2017 per part del Consell Europeu d'Investigació, vuit han estat per a institucions catalanes, cosa que representa gairebé la meitat (44,4%) de les beques concedides a l'Estat espanyol (18).

Posicionament de Barcelona en producció científica

(posicionament de Barcelona als rànquings mundial i europeu)

Font: Elaboració del CPVS de la UPC a partir de les dades del SCI (*Science Citation Index*).

Principals ciutats del món pel que fa a la producció acadèmica científica. 2017

Rànquing mundial 2016	Ciutat	Rànquing mundial 2017	Rànquing europeu 2017	Publicacions 2017*
1	Pequín	1		84.538
2	Londres	2	1	45.602
3	Xangai	3		41.901
4	Nova York	4		36.984
5	Boston	5		35.885
6	Seül	6		34.699
8	Tòquio	7		33.623
7	París	8	2	33.373
9	Madrid	9	3	20.652
11	Moscou	10	4	19.765
12	Chicago	11		19.457
13	Baltimore	12		19.451
14	Filadèlfia	13		18.873
10	Cambridge (EEUU)	14		18.838
15	Houston	15		18.790
16	Toronto	16		18.465
17	Los Angeles	17		18.325
18	Barcelona	18	5	18.167
19	São Paulo	19		17.706
20	Melbourne	20		17.312
21	Roma	21	6	16.927
22	Milà	22	7	16.020
24	Singapur	23		15.646
23	Berlin	24	8	15.365
26	Hong Kong	25		15.231
25	Cambridge (RU)	26	9	14.408
28	Mont-real	27		14.001
29	Oxford	28	10	13.873
27	Munic	29	11	13.665
30	San Francisco	30		13.596
31	Amsterdam	31	12	12.906

*Dades provisionals de setembre del 2018

Font: Universitat Politècnica de Catalunya-Centre de Política de Sòl i Valoracions. <http://www-cpsv.upc.es/KnowledgeCitiesRanking/>

Innovació a ciutats del món l'any 2018

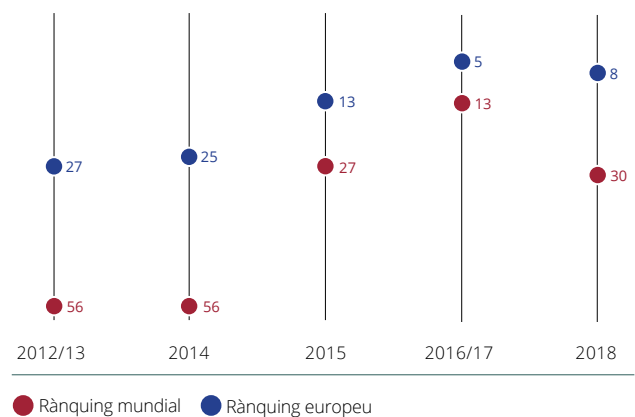
Barcelona se situa com a la 8a ciutat més innovadora d'Europa i la 30a del món

Segons la desena edició de l'*Innovation Cities Index 2018*, Barcelona es posiciona en innovació com la 8a d'Europa i la 30a ciutat del món entre 500 ciutats analitzades per la consultora 2thinknow. En un rànquing a nivell mundial encapçalat per Tòquio i seguit per Londres, San Francisco i Nova York, Barcelona cau 17 posicions respecte a l'any passat per la notable millora de diverses ciutats estatunidenques (destaquen Chicago, San Diego o Seattle). En l'àmbit europeu, Barcelona es manté entre les deu ciutats més innovadores darrere de París, Berlin o Estocolm. La ciutat ha destacat per escalar posicions capdavanteres en pocs anys i, tot i passar de la 5a posició a la 8a en un any, aquest es el segon millor resultat de la sèrie al continent europeu. L'índex classifica les ciutats en quatre categories per a la innovació segons la puntuació en 162 indicadors que mesuren les condicions propícies per a la creació d'innovació a l'urbs. Barcelona és a la categoria superior «Nexus», juntament amb 52 ciutats més; a continuació segueixen les categories «Hub», «Node» i «Upstart». Aquests 162 indicadors s'agrupen en 31 segments que cobreixen totes les funcions econòmiques, industrials i socials d'una economia, que es resumeixen en tres factors: cultural, infraestructura humana i mercats interconnectats.

Paral·lelament, segons l'*State of European Tech 2017* —l'informe sobre tendències tecnològiques elaborat per la firma britànica d'inversió Atomico, Barcelona se situa en la 10a posició d'entre les 30 principals ciutats europees per al desenvolupament del *blockchain*. En una classificació encapçalada per Londres amb 914 projectes vinculats al *blockchain*, París (298) i Moscou (més de 200), Barcelona entra al rànquing amb 88 projectes per darrere de Múnic (89) i per davant de Varsòvia (78). Igualment, la Ciutat Comtal destaca per posseir un ecosistema actiu en matèria de criptomonedes, juntament amb Berlin, París o Lisboa. La ciutat apareix com a col·lidora d'una comunitat tecnològica força activa amb un 29,4% del total d'Espanya, que a més té un alt compromís amb les reunions i activitats vinculades a la tecnologia. En dos anys, ha passat de 20.981 assistents a quasi 50.000 assistents el 2017, el que la situa dins de les deu ciutats principals amb més participants en *meetings* tecnològics.

Posicionament de Barcelona

Font: *Innovation Cities™ Index*. 2thinknow.

Índex de ciutats innovadores

Ciutat	Rànquing mundial 2018	Ciutat	Rànquing europeu 2018
Tòquio	1	Londres	1
Londres	2	París	2
San Francisco – San José	3	Berlín	3
Nova York	4	Amsterdam	4
Los Angeles	5	Viena	5
Singapur	6	Munic	6
Boston	7	Estocolm	7
Toronto	8	Barcelona	8
París	9	Manchester	9
Sydney	10	Oslo	10
Chicago	11	Madrid	11
Seül	12	Copenhaguen	12
Dallas-Fort Worth	13	Milà	13
Berlín	14	Hamburg	14
Seattle	15	Hèlsinki	15
Melbourne	16	Roma	16
Houston	17	Moscou	17
Amsterdam	18	Dublín	18
Viena	19	Istanbul	19
Atlanta	20	Frankfurt	20
Munic	21	Stuttgart	21
Mont-real	22	Atenes	22
San Diego	23	Praga	23
Washington DC	24	Düsseldorf	24
Vancouver	25	Lió	25
Miami	26	Leipzig	26
Hong Kong	27	Colònia	27
Estocolm	28	Budapest	28
Austin	29	Brusel·les	29
Barcelona	30	Zuric	30

Font: Innovation Cities™ Index 2018. 2thinknow. www.innovation-cities.com

Ciutats europees preferides per ubicar una nova *start-up* l'any 2018

Barcelona se situa com a la tercera ciutat preferida d'Europa per iniciar una *start-up*

Segons la tercera edició del *Startup Heatmap Europe Report*, un 20% dels fundadors i fundadores d'*start-ups* escolliria Barcelona si haguessin d'encetar de nou un projecte empresarial, el que fa que es mantingui per segon any consecutiu en la 3a posició d'entre 93 ciutats europees. En primer lloc, es troba Londres, ciutat on un 41% de les persones enquestades iniciaria una activitat empresarial demà i de la qual es valora especialment l'accés al capital. En segon lloc, se situa Berlín, ciutat citada per un 40% de les persones enquestades i on es destaca la qualitat de l'entorn empresarial. Respecte a la primera edició, Barcelona no ha variat en posicions, però sí en vots. Mentre el 2016 un 7% dels fundadors escollirien la ciutat, en dos anys ha augmentat fins al 20%. A força distància de la resta, la ciutat és capdavantera en *eCommerce start-ups* i plataformes de consumidor.

Aquests resultats es basen en una enquesta anual a fundadors d'*start-ups* i membres de la comunitat tecnològica, en resposta a la pregunta «on començarien una empresa demà» i tenen l'opció de votar tres ciutats europees de la seva elecció considerades *start-up hubs* segons diversos factors com l'accés al capital, talent o costos entre altres. En aquesta edició van participar més de 1.500 persones. Altres resultats remarcables de l'estudi de la consultora Atomico són el 4t lloc de Barcelona en l'obtenció de finançament per a *start-ups*, amb 722 milions de dòlars el 2017, així com la 14a posició en nombre de desenvolupadors professionals.

La popularitat de la ciutat també queda palesa en el *Digital City Index* elaborat per Bloom Consulting. El 2017 Barcelona puja una posició i se situa com la segona ciutat d'Europa més cercada a internet només per darrera de Londres i per davant de ciutats referents com París o Berlín. L'índex recull la quantitat total de cerques realitzades per ciutadans de tot el món cap a una ciutat determinada i cobreix una mostra total de 136 ciutats. Les cerques a internet es classifiquen segons tres àmbits: inversió, turisme i talent. Segons aquests tres àmbits, Barcelona se situa com la 4a ciutat més cada en matèria d'inversió per

darrera de Londres i quasi un 50% de les cerques estan vinculades a l'entorn empresarial de la ciutat. Quant al turisme, ocupa la 2a posició per darrera de Londres i el 41% de les cerques se centren en l'allotjament. Finalment, pel que fa al talent, la ciutat es classifica 2a després de Londres i el 43% del total de cerques es fan en relació amb els estudis.

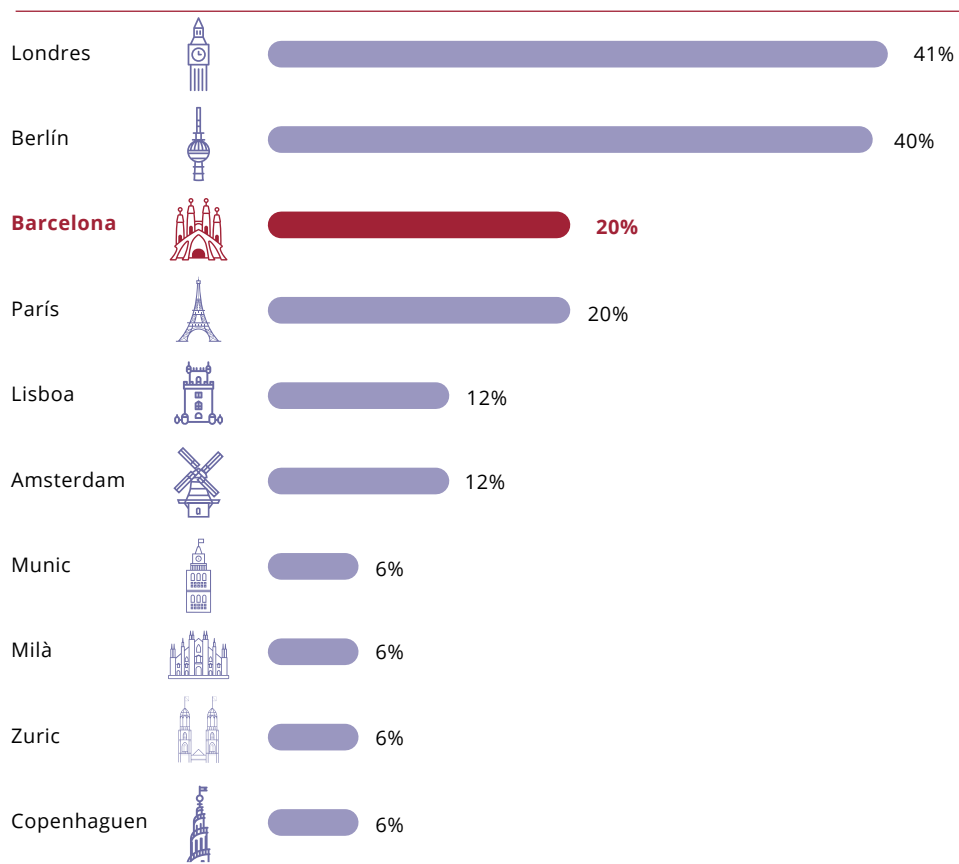
Els 10 primers *Startup Hubs* d'Europa

Rànquing 2017	Ciutat	Rànquing 2018
1	Londres	1
2	Berlín	2
3	Barcelona	3
4	París	4
8	Lisboa	5
5	Amsterdam	6
9	Munic	7
10	Milà	8
20	Zuric	9
11	Copenhaguen	10

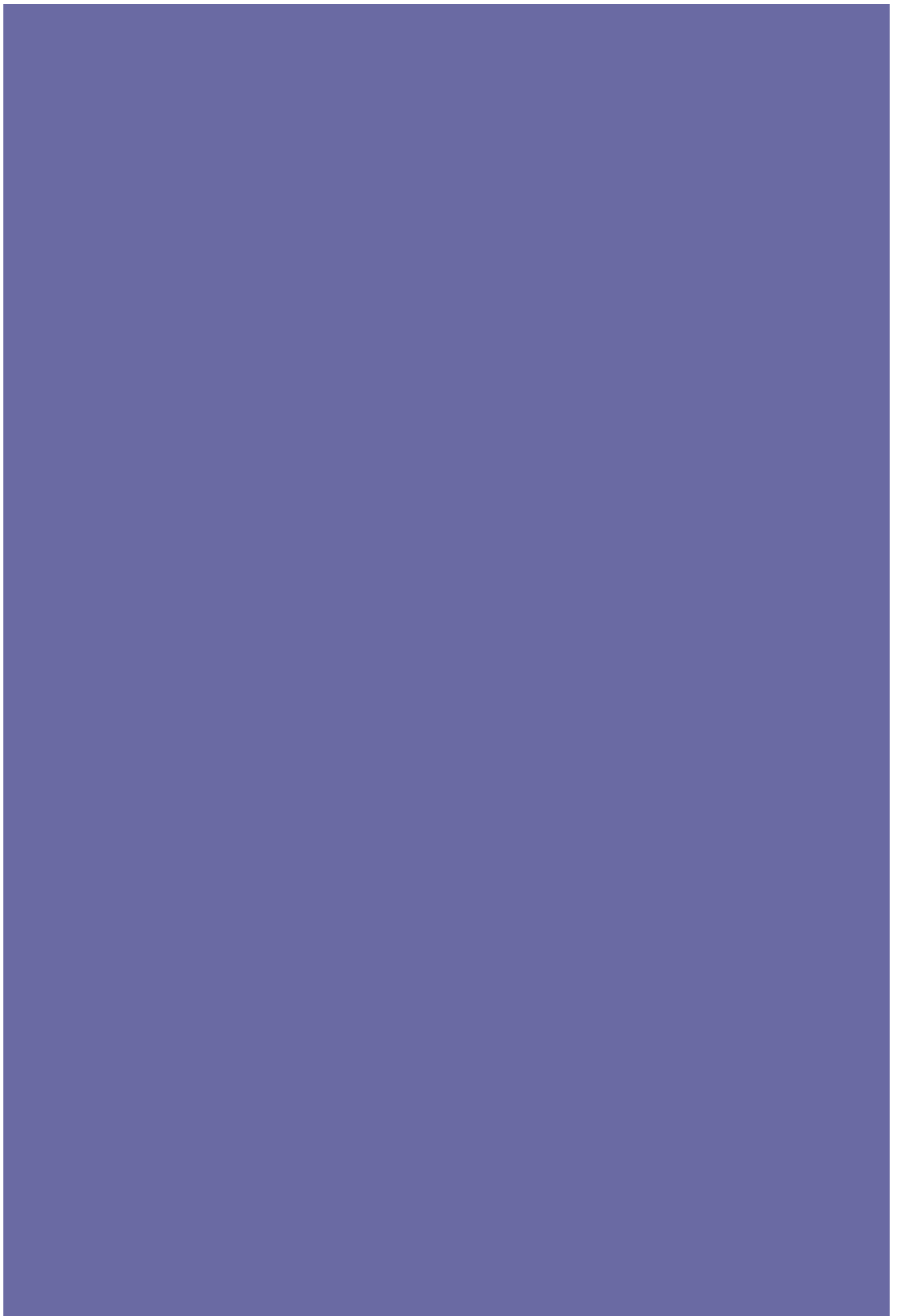
Font: Startup Heatmap Europe - Atomico.

Percentatge de persones emprenedores que citen la ciutat per ubicar una nova *start-up*

(amb un màxim de 3 vots per emprenedor)

Font: Startup Heatmap Europe - Atómico.

Introducció

El sector turístic ha continuat sent, el 2017, un dels motors principals de l'activitat de la ciutat de Barcelona, i el balanç de l'activitat turística ha estat positiu en el conjunt de l'any. Així, el nombre de turistes que pernocten en hotels a Barcelona ha arribat gairebé a 7,7 milions (7.656.747 turistes), una xifra que representa un increment del 2,3% respecte al 2016; i les pernoctacions hoteleres han augmentat un 0,5%, fins a les 19.688.076. En un any complicat per l'atemptat terrorista del mes d'agost i el conflicte polític que es va viure al mes d'octubre, i després d'una etapa fortament expansiva, l'activitat turística entra en una fase d'evolució més moderada.

La bona posició de la ciutat de Barcelona com a destinació del turisme internacional queda reflectida en els principals rànquings de referència del sector. Així, el 2017, i per segon any consecutiu, Barcelona manté la posició 23a entre les urbs del món preferides pels visitants internacionals i la 6a d'Europa, segons l'informe *Top Cities Destination Ranking 2017* d'Euromonitor International. Quan es té en compte el total de turistes (internacionals i nacionals), Barcelona perd una posició en el rànquing de ciutats europees amb més pernoctacions l'any 2017 en ser superada per Madrid i ocupa la 6a posició per darrere de Londres, París, Berlín, Roma i Madrid, segons l'*European Cities Marketing Benchmarking Report 2018*. En l'àmbit del turisme de reunions, Barcelona és una ciutat consolidada, amb unes xifres de delegats i de reunions celebrades que augmenten el 2017 respecte a l'any anterior (el 8,1% en reunions i el 14,2% en el nombre de delegats). Com ha passat els darrers anys, el Mobile World Congress, celebrat entre el final del febrer i l'inici del març, ha estat l'activitat principal del turisme de reunions, amb 108.000 delegats, una xifra superior a la del 2016 (101.000). Força per darrere, cal destacar l'ESC Congress 2017, organitzat per l'Associació Europea de Cardiologia, amb 31.680 delegats.

Les principals vies d'entrada dels turistes internacionals a la ciutat també han patit una certa desacceleració en el ritme de creixement de l'activitat, però continuen registrant xifres rècord. D'una banda, l'aeroport de Barcelona —el Prat registra un nou rècord de trànsit i supera el llindar dels 47 milions de persones passatgeres, però modera el creixement durant el 2017 respecte a l'any anterior (7,1% davant de l'11,2%), segons les dades de l'*Airport Traffic Report*. Malgrat aquesta pèrdua d'empenta en el ritme de creixement del nombre de persones passatgeres, l'aeroport del Prat és el 2n aeroport europeu que més creix entre els deu principals. D'altra banda, pel que fa al trànsit d'origen i destinació de creuers, el Port de Barcelona es manté com a principal port d'Europa i de la Mediterrània per dissetè any consecutiu, però baixa una posició en el rànquing mundial, en ser superat pel de Xangai, i se situa com a 5è del món, segons les estadístiques de MedCruise. Al llarg del 2017, han passat 2,71 milions de creueristes pel Port de Barcelona, una xifra que estableix un nou rècord i que és un 1,1% més alta que l'any anterior.

El sector turístic a Barcelona continua contribuint de manera positiva a l'activitat de la ciutat

Principals aeroports europeus per volum de persones passatgeres l'any 2017

L'aeroport de Barcelona es manté en el setè lloc entre els principals aeroports europeus

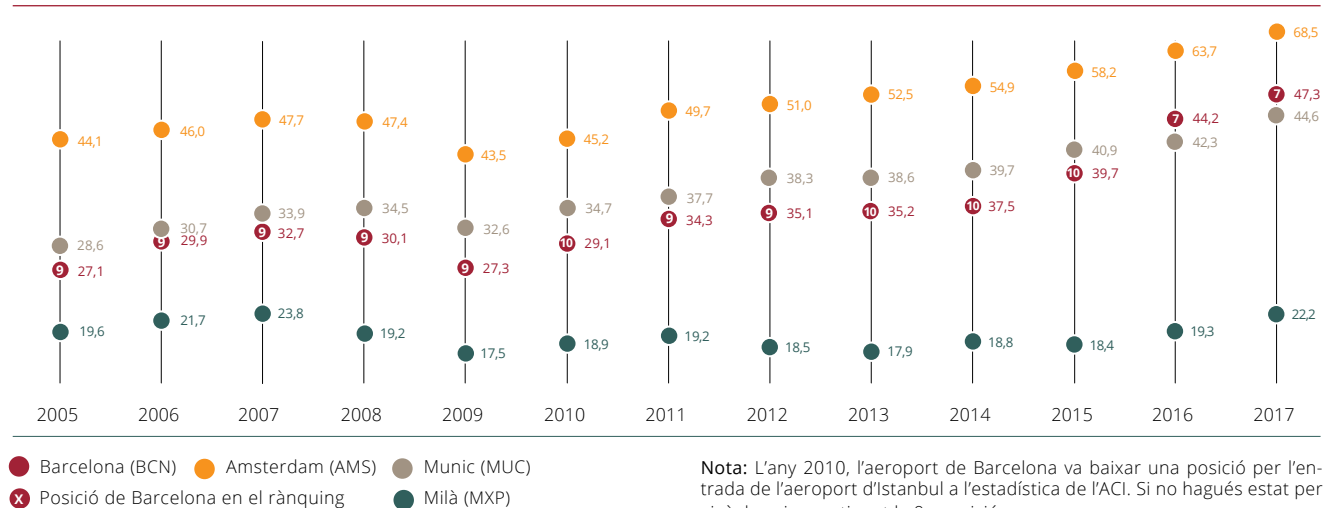
Durant l'any 2017, l'aeroport de Barcelona —el Prat ha assolit un nou rècord de trànsit amb 47.284.500 persones passatgeres. El Prat és el 2n aeroport que més ha crescut del Top 10 europeu el 2017, només per darrere d'Amsterdam, i ha passat de 44,2 milions de persones el 2016 a 47,3 milions el 2017, un 7,1% més, segons les dades de l'*Airport Traffic Report*. Com a conseqüència d'aquesta evolució, l'aeroport de Barcelona es manté en el 7è lloc del rànquing europeu per volum de persones passatgeres, només per darrere de Londres-Heathrow, París-Roissy, Amsterdam, Frankfurt, Istanbul i Madrid.

L'evolució anual del trànsit de persones passatgeres ha estat positiva en els 25 aeroports principals d'Europa, amb l'excepció de l'aeroport de Roma-Fiumicino (-1,1%). L'increment, però, ha estat heterogeni: des del 0,5% de

l'aeroport de Copenhaguen fins al 38,4% d'Antalya. El Prat, amb un creixement anual del 7,1% (3,1 milions de persones més) és el 9è aeroport que més ha crescut el 2017 dels 25 aeroports principals d'Europa i el 2n del Top 10. El trànsit internacional ha estat el motor principal de creixement del Prat el 2017, amb 34,6 milions de persones passatgeres (gairebé tres quartes parts del total) i un augment del 6,9% respecte del 2016. En aquest segment, destaca l'evolució del trànsit intercontinental (de fora d'Europa), que, amb un increment del 18,5%, assoleix la xifra de 4,7 milions de persones passatgeres el 2017. No obstant això, el trànsit aeri interior ha crescut més que l'internacional en termes relatius: el 7,7% (905.000 persones més) fins a 12,7 milions de persones passatgeres (el 27% del total de l'aeroport del Prat).

Persones passatgeres

(milions)

Nota: L'any 2010, l'aeroport de Barcelona va baixar una posició per l'entrada de l'aeroport d'Istanbul a l'estadística de l'ACI. Si no hagués estat per això, hauria mantingut la 9a posició.

Font: *Airport Traffic Report*. Airports Council International, ACI Europe i Comitè de Desenvolupament de Rutes Aèries de Barcelona (CDRA).

Principals aeroports per volum de persones passatgeres. 2017

	Ciutat (aeroport)	Variació 2017/2016 (%)	Persones passatgeres 2017
1	Londres Heathrow (LHR)	3,0	78.010.074
2	París Roissy (CDG)	5,4	69.472.922
3	Amsterdam (AMS)	7,7	68.515.425
4	Frankfurt (FRA)	6,1	64.500.386
5	Istanbul (IST)	6,0	63.727.448
6	Madrid (MAD)	5,9	53.402.506
7	Barcelona (BCN)	7,1	47.284.500
8	Londres-Gatwick (LGW)	5,7	45.554.606
9	Munic (MUC)	5,5	44.573.176
10	Roma-Fiumicino (FCO)	-1,1	41.281.749
11	Moscú-Xeremétiévo (SVO)	17,1	39.837.650
12	París-Orly (ORY)	2,6	32.040.890
13	Istanbul-Sabiha Gökçen (SAW)	6,1	31.385.841
14	Moscú-Domodédovo (DME)	7,6	30.657.854
15	Dublín (DUB)	6,0	29.582.321
16	Zuric (ZHR)	6,2	29.383.196
17	Copenhaguen (CPH)	0,5	29.177.833
18	Palma de Mallorca (PMI)	6,5	27.970.655
19	Manchester (MAN)	8,5	27.810.674
20	Oslo (OSL)	6,5	27.475.749
21	Lisboa (LIS)	18,8	26.663.385
22	Estocolm-Arlanda (ARN)	7,9	26.622.916
23	Antalya (AYT)	38,4	25.931.659
24	Londres-Stansted (STN)	6,5	25.902.830
25	Brussel·les (BRU)	13,6	24.775.370

Font: Airport Traffic Report 2017. Airports Council International i Comitè de Desenvolupament de Rutes Aèries de Barcelona (CDRA).

Turistes internacionals a ciutats del món l'any 2017

Barcelona és la 6a destinació turística internacional a Europa i la 23a al món per segon any consecutiu

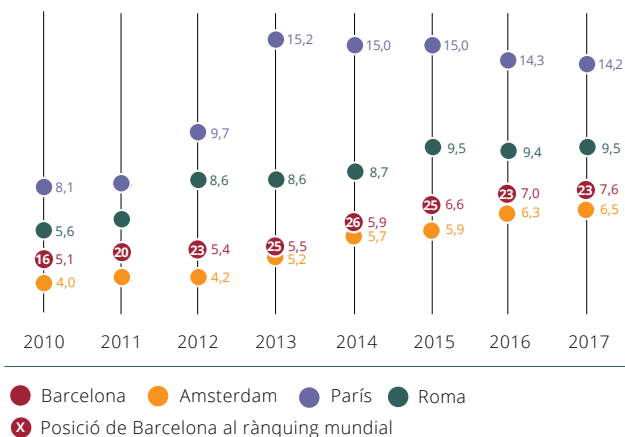

Per segon any consecutiu, Barcelona se situa com la 6a ciutat d'Europa i la 23a del món en arribades de turistes internacionals sobre un total de 100 ciutats, segons l'informe *Top Cities Destination Ranking 2017, WTM London Edition* d'Euromonitor International. El nombre de turistes internacionals que han escollit Barcelona com a destinació turística s'ha situat en 7,6 milions l'any 2017, un 8,3% més que l'any anterior. Aquesta xifra de turistes situa Barcelona per davant de Moscou, Pequín o Los Angeles a escala mundial, i d'Amsterdam, Viena o Budapest a escala europea. La Ciutat Comtal manté la posició en el rànquing mundial respecte a l'any anterior, i també en el rànquing europeu, només per darrere de Londres, París, Roma, Istanbul i Praga.

Paral·lelament, segons l'*European Cities Marketing Benchmarking Report 2018*, Barcelona és la 6a ciutat europea amb més pernoctacions de turistes l'any 2017, per darrere de Londres, París, Berlín, Roma i Madrid, i perd una posició respecte a l'any passat en ser superada per Madrid. Si la mesura són les pernoctacions de turistes internacionals, però, la Ciutat Comtal se situa en 5a posició, per darrere de Londres, París, Roma i Praga. Finalment, segons la darrera edició de la classificació *Global Destination Cities Index* de Mastercard, Barcelona és la 20a ciutat del món quant a la despesa dels visitants internacionals.

Turistes internacionals

(milions)

Font: *Top Cities Destination Ranking*. Euromonitor International.

Turistes internacionals en ciutats del món. 2017

	Ciutat	Variació 2017/2016 (%)	Turistes internacionals 2017 (milers)
1	Hong Kong	-3,2	25.695,8
2	Bangkok	9,5	23.270,6
3	Londres	3,4	19.842,8
4	Singapur	6,1	17.618,8
5	Macau	5,9	16.299,1
6	Dubai	7,7	16.010,0
7	París	-0,9	14.263,0
8	Nova York	3,6	13.100,0
9	Shenzhen	3,1	12.962,0
10	Kuala Lumpur	4,5	12.843,5
11	Phuket	14,0	12.079,5
12	Delhi	37,7	10.257,0
13	Tòquio	4,8	9.713,5
14	Roma	1,8	9.565,5
15	Taipei	1,0	9.318,9
16	Guangzhou	5,3	9.075,5
17	Mumbai	23,5	8.884,9
18	Mecca	9,8	8.745,0
19	Istanbul	-5,8	8.642,3
20	Praga	4,5	8.550,7
21	Miami	3,1	8.075,8
22	Seül	-14,9	7.659,1
23	Barcelona	8,3	7.624,1
24	Pattaya	4,2	7.313,5
25	Xangai	4,3	7.201,2
26	Milà	2,8	6.882,5
27	Las Vegas	-0,8	6.687,8
28	Amsterdam	3,6	6.570,4
29	Antalya	4,6	6.457,4
30	Viena	3,0	6.043,7

Nota: Les arribades internacionals inclouen tant les persones visitants estrangeres que arriben a la ciutat com a primer punt d'entrada com les persones que arriben a la ciutat a través d'un altre punt d'entrada. Per «visitant» s'entén la persona que s'està a la ciutat almenys 24 hores i menys de 12 mesos, i que s'allotja en un establiment privat o col·lectiu. Se n'exclouen les persones viatgeres d'un dia (excursionistes) i turistes domèstics.

Font: *Top 100 City Destinations Ranking*. WTM London 2017 Edition. Euromonitor International.

Creuers als principals ports europeus l'any 2017

El Port de Barcelona assoleix un nou rècord de creueristes i manté el seu lideratge a Europa

El Port de Barcelona manté el lideratge per dissetè any consecutiu com a principal port base de la Mediterrània i d'Europa en trànsit de creueristes. A més, el 2017 assoleix un nou rècord de creueristes amb 2,7 milions de persones, segons les estadístiques de MedCruise. No obstant això, a escala mundial el Port de Barcelona se situa com a 5è port base i perd una posició en ser superat pel port de Xangai —que augmenta un espectacular 61,3% el nombre de creueristes respecte a l'any anterior. Les tres primeres posicions continuen ocupades pels tres grans enclavaments portuaris de Florida (Miami, Port Canaveral i Port Everglades), segons la revista *Cruise Insight* (tardor del 2018).

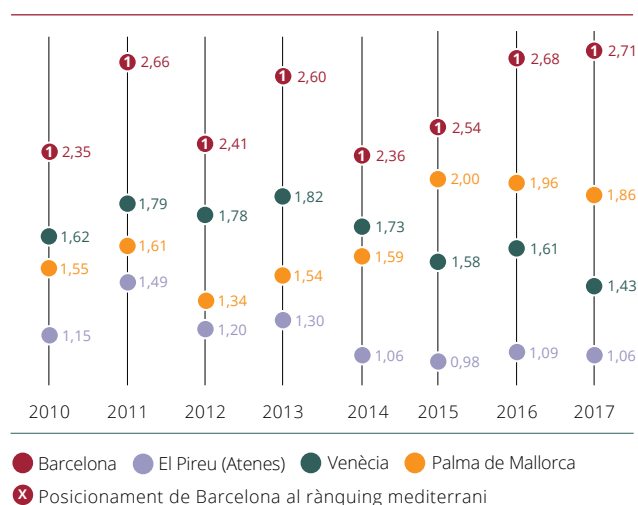
El nombre de creueristes que ha passat pel Port de Barcelona al llarg del 2017 ha augmentat un 1,1% respecte a l'any anterior. Al contrari del que ha passat els dos anys anteriors, aquest lleuger increment s'ha produït gràcies al creixement de passatgers en trànsit (del 12,2%, fins a arribar gairebé a 1,3 milions de persones), mentre que el nombre de passatgers que han embarcat o desembarcat a Barcelona s'ha reduït (al voltant del -7%). L'estacionalitat de la demanda en el mercat de creuers és encara molt marcada, amb mínims de passatgers durant els mesos d'hivern (sobretot al gener i al febrer) i màxims en els mesos d'estiu (del juliol a l'octubre). Tanmateix, l'augment relatiu de creueristes ha estat més elevat en el conjunt de mesos considerats de temporada baixa —gener, febrer, març, novembre i desembre— amb un creixement anual del 13% enfront de la resta de l'any que ha acumulat un descens del 2%.

Creueristes als principals ports de la Mediterrània. 2017

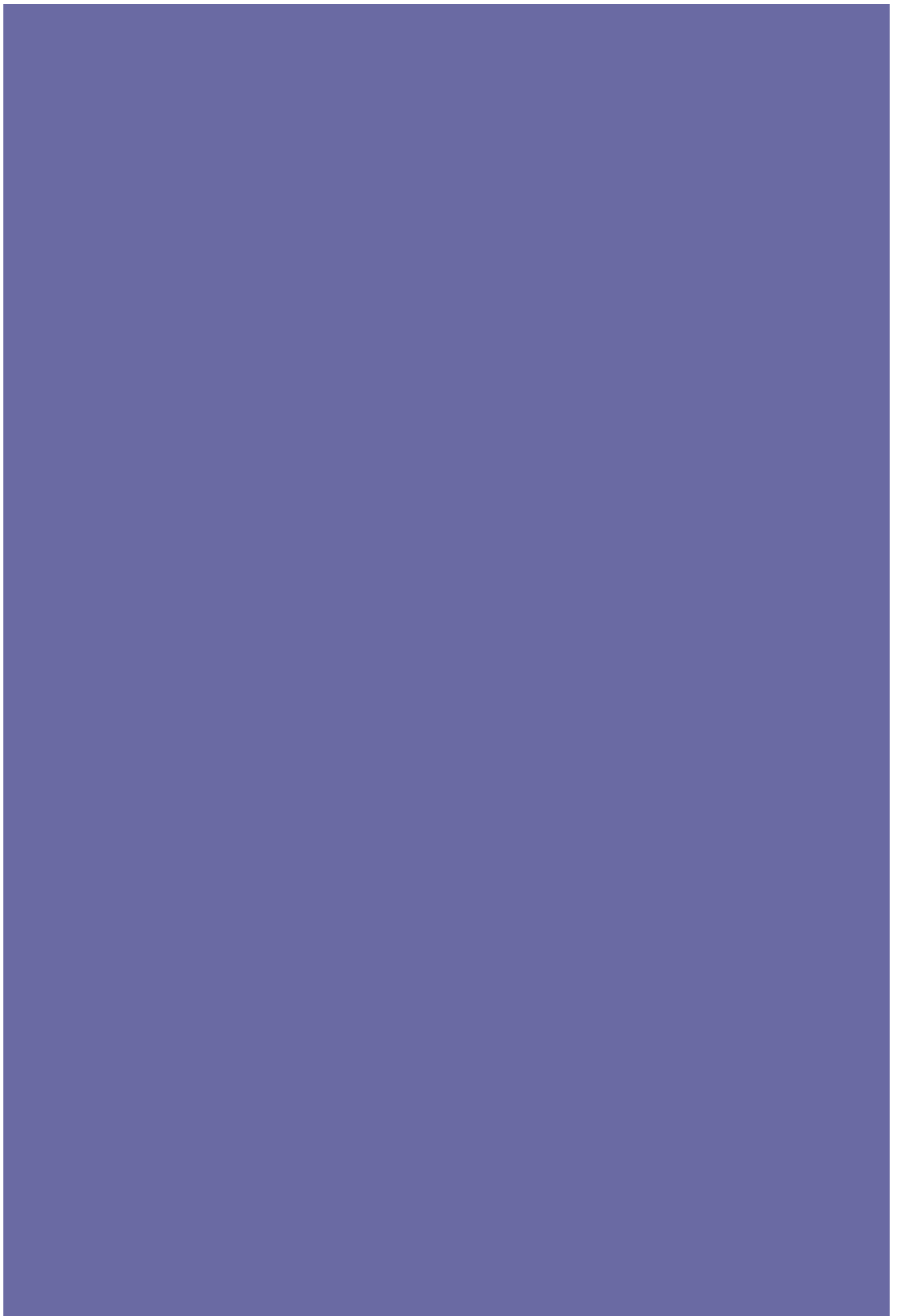
	Ciutat	Variació 2017/2016 (%)	Persones passatgeres 2017 (milers)
1	Barcelona	1,1	2.712
2	Civitavecchia	-5,8	2.204
3	Palma	8,0	1.858
4	Marsella	-6,9	1.487
5	Venècia	-11,1	1.428
6	El Pireu	3,5	1.056
7	Nàpols	-29,0	927
8	Gènova	-9,1	925
9	Savona	-6,1	854
10	Valletta	13,9	778
11	Dubrovnik	-10,0	749
12	Livorno	-13,5	699
13	Mykonos	-3,3	699
14	Corfu	-9,2	680
15	Santorini	-20,8	621
16	Katakolon	12,3	567
17	Kotor (Montenegro)	0,7	541

Font: Cruise Insight, tardor 2018

Creueristes (milions de persones passatgeres)

Font: Cruise Insight. MedCruise i Ports de l'Estat

Preus i costos

Introducció

El darrer any es confirma l'evolució ascendent dels preus dels lloguers a la ciutat de Barcelona, tant d'oficines com del sòl logístic i l'habitatge, que ja es va iniciar el 2015 amb la recuperació econòmica. El 2017, a més, se suma que la inflació ha estat del 2,1% a la província de Barcelona, després de tres anys de creixements propers a zero. Malgrat aquesta tendència alcista, el conjunt de rànquings que incorpora aquest capítol mostren que Barcelona és una ciutat que continua sent competitiva en termes de costos a escala mundial, atès que té un nivell de preus i salaris que se situen a la franja mitjana-baixa del conjunt de les grans ciutats europees, la qual cosa afavoreix el seu atractiu com a ciutat per fer-hi negocis.

El 2018 és el primer any en què s'observa una evolució a l'alça clara del cost de la vida a Barcelona en el rànquing mundial des de l'inici de la crisi econòmica, segons Mercer Human Resource Consulting. Tanmateix, si la comparació es fa amb altres ciutats europees que comparteixen l'euro (28 ciutats), Barcelona es manté en la 14a posició en el rànquing de ciutats amb un cost de la vida més alt, igual que l'any 2017. Aquest fet s'explica perquè, malgrat que el nou escenari d'expansió econòmica està fent augmentar els preus de consum, els preus de l'habitatge i els preus del lloguer a Barcelona, aquests increments s'han produït també a altres ciutats europees comparables, fet que li ha permès mantenir la mateixa posició en el rànquing.

Segons l'estadística per al 2018 duta a terme per UBS, el nivell salarial a Barcelona continua situat en la banda mitjana-baixa quan es compara amb altres ciutats europees, ja que només és superior al de ciutats com ara Lisboa, Atenes, Praga o Budapest, però està força per sota del que tenen altres ciutats similars com ara Dublín, Munic, Amsterdam o Milà. En comparació amb tres anys enrere, la situació no ha variat, perquè l'augment salarial que s'ha produït a Barcelona està en línia amb el que ha tingut lloc a altres ciutats del món. Des de la perspectiva de gènere, cal esmentar que el 2016 el salari de les dones va ser de 25.669 euros/any i el dels homes de 32.819 euros/any, de

forma que la bretxa salarial de gènere a Barcelona va ser del 21,8%, lleugerament inferior a la d'anys anteriors (22,8% al 2015). Aquesta bretxa salarial és inferior a la de Catalunya i Espanya (25,3% i 24,4% respectivament).

Pel que fa a la fiscalitat, des del 2016 que va entrar en vigor la segona baixada del tipus impositiu de l'impost de societats, del 28% al 25%, no hi ha hagut canvis significatius en la pressió fiscal a les empreses, que se situa encara per sobre la mitjana europea. Pel que fa al tipus de les cotitzacions socials, Espanya es caracteritza per tenir un tipus baix en les cotitzacions que paga la persona treballadora en comparació amb la resta de països europeus i, per contra, un tipus superior en les cotitzacions que paga l'empresa, si bé ambdues cotitzacions sumades fan que el tipus mitjà se situï força en línia amb la mitjana europea.

Barcelona
experimenta
una evolució alcista
dels preus,
en línia amb
l'entorn europeu

Cost de la vida en ciutats del món l'any 2018

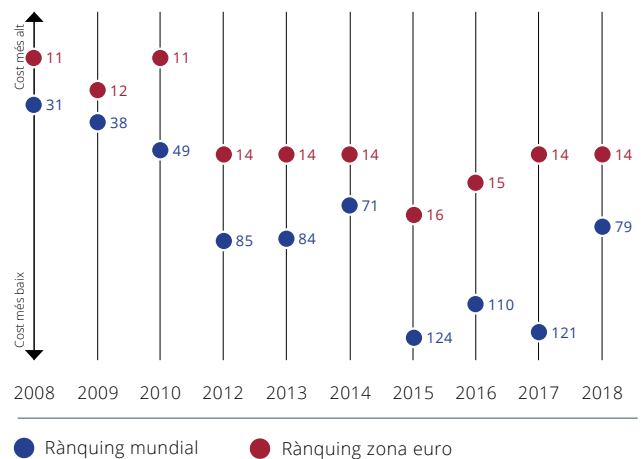
Barcelona puja posicions en el rànquing de ciutats amb cost de la vida més alt

Segons l'estudi *Worldwide Cost of Living Survey* de Mercer, elaborat a partir de l'anàlisi de més de 200 productes i serveis bàsics de 209 ciutats del món, Barcelona puja 42 posicions en el rànquing de ciutats amb un cost de la vida més alt el 2018 (passa de la posició 121a a la 79a) i se situa en una posició similar a la que tenia els anys 2012, 2013 i 2014. El 2018 és el primer any en què s'observa una evolució clara a l'alça del cost de la vida a Barcelona en el rànquing mundial des de l'inici de la crisi econòmica, un fet que té a veure amb l'augment de la inflació i dels preus de l'habitatge i també amb l'apreciació de l'euro que s'ha produït el 2017 i primera part de 2018 —ja que la comparativa es fa en relació amb Nova York i, per tant, en dòlars americans.

Tanmateix, si la comparació es fa amb altres ciutats europees que comparteixen l'euro (28 ciutats), Barcelona es manté en la 14a posició en el rànquing de ciutats amb un cost de la vida més alt, igual que l'any 2017. Així, la ciutat de Barcelona manté una posició que ja va ocupar els anys 2012, 2013 i 2014. Aquest fet s'explica perquè, malgrat que el nou escenari d'expansió econòmica està fent augmentar els preus de consum, els preus de l'habitatge i els preus del lloguer a Barcelona, aquests increments s'han produït també a altres ciutats europees comparables, fet que li ha permès mantenir la mateixa posició en el rànquing.

Posicionament de Barcelona

Nota: Les dades del 2011 no apareixen al gràfic perquè no estan disponibles per fer el rànquing europeu.

Font: *Worldwide Cost of Living Survey, City Ranking*. Mercer Human Resource Consulting.

Cost de la vida a ciutats del món

Rànquing 2017	Ciutat	Rànquing 2018	Rànquing 2017	Ciutat	Rànquing 2018
2	Hong Kong	1	19	Dubai	26
3	Tòquio	2	24	Taipei	27
4	Zuric	3	21	San Francisco	28
5	Singapur	4	24	Sydney	29
6	Seül	5	37	Tianjin	29
1	Luanda	6	46	Chengdu	31
8	Xangai	7	66	Dublín	32
15	N'Djamena	8	71	Milà	33
11	Pequín	9	62	París	34
10	Berna	10	23	Los Angeles	35
7	Ginebra	11	45	Tsingtao	36
12	Shenzhen	12	17	Kinshasa	37
9	Nova York	13	42	Shenyang	38
27	Copenhaguen	14	78	Viena	39
18	Guangzhou	15	22	Abu Dhabi	40
16	Tel Aviv	16	34	Nagoya	41
13	Moscou	17	28	Lagos	42
32	Libreville	18	57	Ashgabat	43
30	Brazzaville	19	70	Yaounde	43
29	Londres	19	52	Riyadh	45
13	Victòria	21	80	Roma	46
42	Nouméa	22	48	Oslo	47
20	Osaka	23	84	Bangui	48
42	Abidjan	24	35	St. Petersburg	49
32	Nanquín	25	121	Barcelona	79

Font: Cost of Living Survey, City Ranking 2018, Mercer Human Resource Consulting

Impost de Societats, IVA i cotitzacions a la Seguretat Social a països del món l'any 2018

El tipus general d'IVA es manté en la franja mitjana quan es compara amb els països europeus

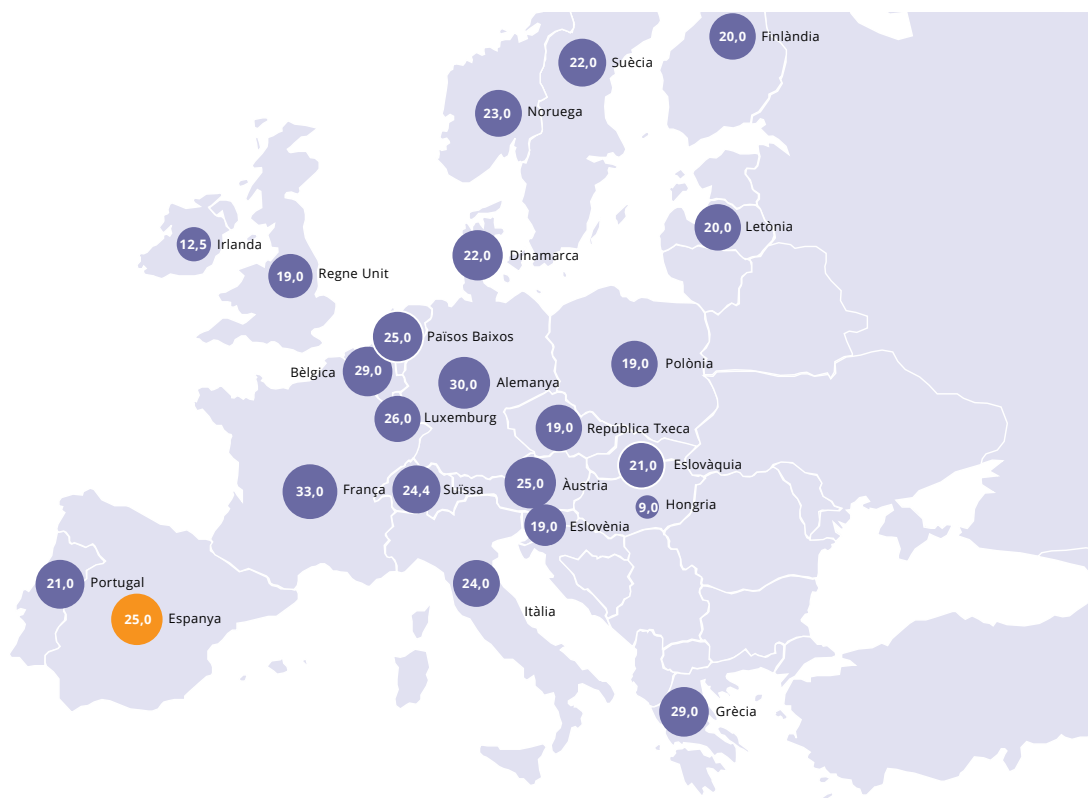

Espanya continua a la banda mitjana-alta d'Europa pel que fa als tipus impositius de les principals figures fiscals, segons la comparativa publicada per KPMG. D'una banda, el tipus d'IVA del 21% se situa per sota dels països nòrdics (Dinamarca, Noruega i Suècia, que el tenen en el 25%), i també d'Irlanda o Portugal (23%) i Itàlia (22%), però per sobre d'Alemanya (19%) o França (20%). La situació no ha variat respecte a l'any anterior, perquè pràcticament no s'han produït modificacions en aquest tipus impositiu a cap país excepte a l'Índia, que ha passat del 15% al 18%. D'altra banda, el tipus nominal de l'impost de societats a Espanya és actualment del 25%, força en línia amb la mitjana europea, si bé el que caldria comparar és el tipus efectiu de l'impost una vegada actuen les deduccions i bonificacions, que pot ser força inferior al tipus nominal. Aquest any s'han produït variacions a la baixa als Estats

Units, l'Argentina i Bèlgica, i variacions a l'alça a l'Índia i Corea del Sud, entre d'altres. Finalment, si es comparen els tipus mitjans de les cotitzacions a la Seguretat Social, s'observa que a Espanya el tipus impositiu de cotitzacions que paga el treballador (6,4%) és força més baix en comparació amb la resta de països europeus, mentre que el tipus que paga l'empresa se situa en la franja alta (a l'entorn del 30%). En conjunt, el tipus mitjà de cotitzacions totals a Espanya se situa en línia amb la mitjana europea.

Segons l'estudi *Paying Taxes 2018* de PwC i el Banc Mundial, les empreses espanyoles tenen una taxa impositiva total del 46,9% (dades del 2016). Aquesta taxa és superior a la mitjana dels països europeus i l'EFTA (39,6%), però s'ha anat reduint els darrers anys, ja que fa dos anys estava situada en el 58,2%.

Impost de Societats. 2018 (%)

Font: Tax Rate Online 2018. KPMG.

Impost de Societats, IVA i cotitzacions a la Seguretat Social a països del món. 2018

País	Taxa base IVA (%)	País	Taxa base societats (%)	País	Seguretat Social-treballador (%)	País	Seguretat Social-empresa (%)
Hongria	27,0	India	35,0	Països Baixos	27,7	França	45,0
Dinamarca	25,0	França	33,0	França	23,0	Eslovàquia	35,2
Noruega	25,0	Japó	30,9	Eslovènia	22,1	República Txeca	34,0
Suècia	25,0	Alemanya	30,0	Alemanya	20,6	Xina	32,9
Finlàndia	24,0	Argentina	30,0	Hongria	18,5	Suècia	31,4
Grècia	24,0	Austràlia	30,0	Àustria	18,1	Itàlia	30,0
Irlanda	23,0	Bèlgica	29,0	Argentina	17,0	Espanya	29,9
Polònia	23,0	Grècia	29,0	Grècia	16,0	Bèlgica	27,5
Portugal	23,0	Sud-àfrica	28,0	Japó	14,5	Argentina	26,7
Eslovènia	22,0	Estats Units	27,0	Polònia	13,7	Grècia	25,1
Itàlia	22,0	Canadà	26,5	Eslovàquia	13,4	Letonia	24,1
Argentina	21,0	Luxemburg	26,0	Bèlgica	13,1	Portugal	23,8
Bèlgica	21,0	Àustria	25,0	Luxemburg	12,5	Finlàndia	22,1
Espanya	21,0	Corea del Sud	25,0	India	12,0	Àustria	21,5
Letonia	21,0	Espanya	25,0	Israel	12,0	Hongria	21,0
Països Baixos	21,0	Països Baixos	25,0	Letonia	11,0	Polònia	21,0
República Txeca	21,0	Tunísia	25,0	Portugal	11,0	Alemanya	19,4
Àustria	20,0	Xina	25,0	República Txeca	11,0	Països Baixos	19,0
Eslovàquia	20,0	Itàlia	24,0	Xina	10,5	Tunísia	16,6
França	20,0	Israel	23,0	Finlàndia	9,8	Eslovènia	16,1
Regne Unit	20,0	Noruega	23,0	Itàlia	9,5	Luxemburg	15,0
Alemanya	19,0	Dinamarca	22,0	Tunísia	9,2	Japó	14,9
Xipre	19,0	Suècia	22,0	Corea del Sud	8,4	Noruega	14,1
India	18,0	Eslovàquia	21,0	Noruega	8,2	Regne Unit	13,8
Tunísia	18,0	Portugal	21,0	Xipre	7,8	India	12,0
Israel	17,0	Finlàndia	20,0	Estats Units	7,7	Irlanda	10,9
Luxemburg	17,0	Letonia	20,0	Suècia	7,0	Corea del Sud	9,4
Xina	17,0	Eslovènia	19,0	Canadà	6,6	Israel	8,0
Sud-àfrica	14,0	Polònia	19,0	Espanya	6,4	Xipre	7,8

*Dada del 2017

Nota: la base de dades original conté 138 països, si bé la taula recull una mostra seleccionada de països de referència.

Font: Tax Rate Online 2018. KPMG.

Preu del lloguer d'oficines a ciutats europees l'any 2017

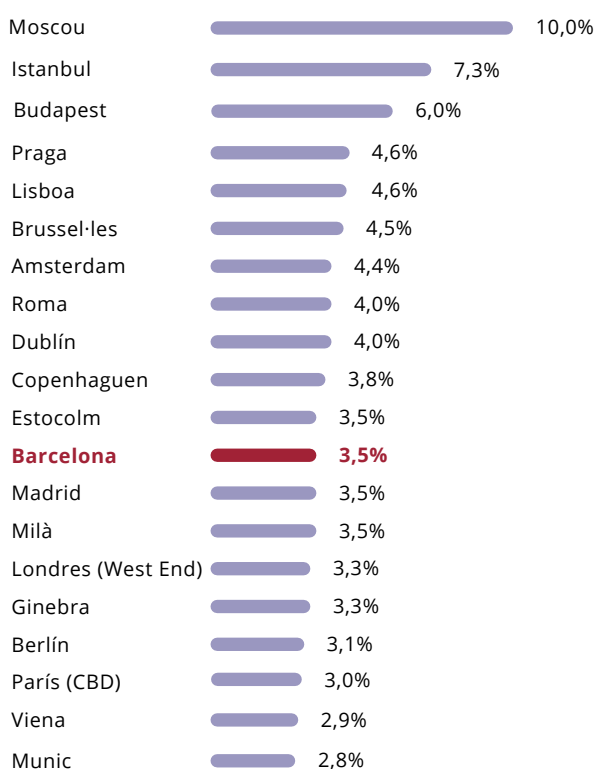
Els preus de Barcelona pugen el 7% el 2017, però continuen per sota dels de ciutats de referència com Milà o Amsterdam

El preu del metre quadrat del lloguer d'oficines a Barcelona és de 276 euros/any el 2017, el 7% més que l'any anterior, segons l'informe elaborat per Cushman & Wakefield Research. Barcelona se situa en la posició 37a d'un total de 47 ciutats seleccionades de l'àrea d'Europa. Així, la ciutat de Barcelona es continua situant en la franja mitjana-baixa del rànquing, amb preus molt inferiors als de les grans capitals europees com Londres, París, Estocolm, Ginebra i Moscou, i també bastant per sota dels de ciutats de referència com Milà, Amsterdam o Munic, totes tres amb preus superiors a 430 euros/m²/any. El preu de Barcelona se situa entre els 240 euros/m²/any de Lisboa i els 300 euros/m²/any de Lió o Brussel·les. En canvi, Madrid es troba en una posició més alta en el rànquing (en el lloc 22è), amb un preu de lloguer d'oficines de 393 euros/m²/any, i un augment del 9,2% respecte a l'any anterior

Pel que fa a la rendibilitat del lloguer d'oficines, Barcelona obté una taxa del 3,5%, només tres dècimes inferior a la de l'any anterior i idèntica a la de ciutats com Madrid, Milà o Estocolm. Les rendibilitats més altes s'observen a les ciutats de Moscou, Istanbul o Budapest (superiors al 6%), mentre que en l'extrem contrari es troben París, Viena i Munic amb rendibilitats del 3% o inferiors.

Rendiment del mercat d'oficines a ciutats d'Europa. 2017

Nota: El rendiment es refereix al retorn de la inversió en el sector oficines de cada ciutat.

Font: Cushman & Wakefield Research, *The DNA of Real State, 4T 2017 (Europe)*.

Preu del lloguer d'oficines a ciutats d'Europa. 2017

Rànquing 2017	Ciutat	Var interanual 2017/2016 (%)	Lloguer oficines 2017 (€/m²/any)	Rànquing 2017	Ciutat	Var interanual 2017/2016 (%)	Lloguer oficines 2017 (€/m²/any)
1	Londres (WE)	-8,3	1.351	24	Leeds	11,1	368
2	Londres (City)	-1,5	829	25	Glasgow	0,0	362
3	París (CBD)	2,5	810	26	Berlín	11,5	348
4	Estocolm	12,0	727	27	Düsseldorf	1,9	324
5	Ginebra	-2,5	702	28	Viena	4,0	312
6	Zuric	0,0	675	29	Hamburg	4,0	312
7	Moscou	0,0	620	30	Gothenburg	5,3	311
8	Dublín	0,0	619	31	Cardiff	0,0	307
9	Luxemburg	8,7	600	32	Brussel·les	10,9	305
10	París (La Défense)	0,0	540	33	Lyon	1,7	300
11	Milà	8,0	540	34	Newcastle	2,2	289
12	Frankfurt	13,5	504	35	Budapest	9,1	288
13	Oslo	7,5	461	36	Varsòvia	0,0	285
14	Amsterdam (South Axis)	5,9	450	37	Barcelona	7,0	276
15	Hèlsinki	2,9	432	38	Marseille	0,0	260
16	Munic	4,3	432	39	Malmo	2,1	254
17	Manchester	3,1	411	40	Praga	0,0	252
18	Edimburg	1,5	411	41	Copenhaguen	0,0	249
19	Birmingham	3,1	405	42	Lisboa	5,3	240
20	Roma	0,0	400	43	Rotterdam	4,4	235
21	Bristol	14,0	399	44	Bucarest	0,0	222
22	Madrid	9,2	393	45	La Haia	0,0	210
23	Istanbul	-14,6	372	46	Sofia	3,8	162

Font: Cushman & Wakefield Research, *The DNA of Real State, 4T. 2017 (Europe)*.

Preu del lloguer de locals comercials a ciutats del món l'any 2018

El Portal de l'Àngel figura en el *top 20* dels carrers comercials més cars d'Europa

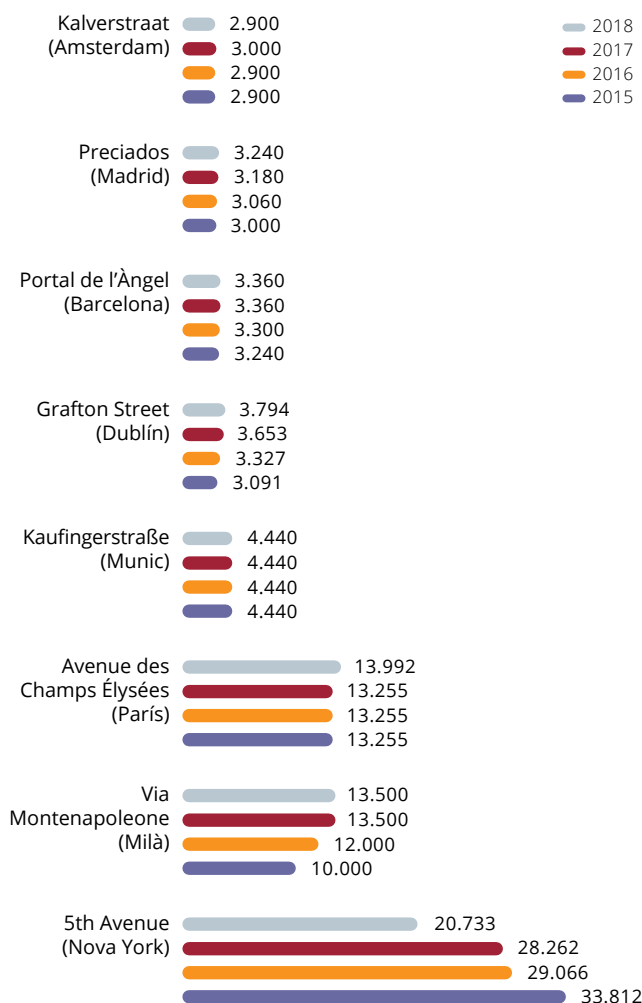

Segons l'informe *Main Streets Across the World 2018* de Cushman & Wakefield, el Portal de l'Àngel repeteix com el carrer més car d'Espanya, amb una renda de 3.360 euros/m²/any el segon trimestre del 2018, per davant del carrer Preciados de Madrid, que té una renda de 3.240 euros/m²/any. Segons l'informe de Cushman & Wakefield que analitza els preus de 445 mercats a 65 països, el Portal de l'Àngel es manté en la posició 14a del rànquing mundial que s'elabora només amb el carrer més car de cada país. El nivell de preus és comparable amb el dels carrers més exclusius d'Amsterdam, Dublín o Berlín, però està molt per sota dels 16.071 euros que s'assoleixen al New Bond de Londres o els més de 13.000 euros de l'avinguda dels Camps Elisis de París o la Via Monte Napoleone de Milà. Tanmateix, si el rànquing s'elabora tenint en compte tots els carrers exclusius de cada país, no només el més car, el Portal de l'Àngel de Barcelona passa a ocupar la 18a posició a escala europea i la 67a a escala mundial.

El 2018, el preu mitjà del lloguer comercial al Portal de l'Àngel s'ha mantingut estable respecte a l'any anterior, mentre que al carrer Preciados de Madrid ha augmentat un 1,9%, en línia amb la inflació. El manteniment de la posició de Barcelona en el rànquing mundial de carrers comercials més exclusius és un reflex de l'atracció del turisme de compres i de la bona imatge i la reputació de la ciutat a escala global.

Preu del lloguer de locals comercials

(€/m²/any)

Font: *Main Streets Across the World*. Cushman & Wakefield.

Preu del lloguer de locals comercials a ciutats del món. 2018

2018	2017	País	Ciutat	Carrer	Lloguer locals comercials (€/m ² /any)
1	2	Hong Kong (Xina)	Hong Kong	Causeway Bay (main street shops)	24.606
2	1	EUA	Nova York	Upper 5th Avenue (49th-60th Sts)	20.733
3	3	Regne Unit	Londres	New Bond Street	16.071
4	5	França	París	Avenue des Champs Élysées	13.992
5	4	Itàlia	Milà	Via Montenapoleone	13.500
6	6	Japó	Tòquio	Ginza	11.232
7	7	Austràlia	Sydney	Pitt Street Mall	8.882
8	8	Corea del Sud	Seül	Myeongdong	8.364
9	9	Suïssa	Zuric	Bahnhofstrasse	7.872
10	10	Àustria	Viena	Kohlmarkt	4.740
11	11	Xina	Pequín	Wangfujing	4.532
12	12	Alemanya	Munic	Kaufinger/Neuhauser	4.440
13	13	Irlanda	Dublín	Grafton Street	3.794
14	14	Espanya	Barcelona	Portal de l'Àngel	3.360
15	19	Grècia	Atenes	Ermou	3.000
16	15	Països Baixos	Amsterdam	Kalverstraat	2.900
17	17	Singapur	Singapur	Orchard Road	2.842
18	16	Rússia	Moscou	Stoleshnikov	2.749
19	21	República Txeca	Praga	Na Příkopě street	2.640
20	18	Noruega	Oslo	Karl Johan	2.632
21	20	Luxemburg	Luxemburg	Grand Rue	2.160
22	24	Canadà	Toronto	Bloor Street	2.106
23	23	Índia	Nova Delhi	Khan Market	2.105
24	26	Malàisia	Kuala Lumpur	Suria KLCC	2.058
25	27	Bèlgica	Anvers	Meir	2.000
26	30	Suècia	Estocolm	Biblioteksgatan	1.942
27	28	Taiwan	Taipei	Ximen	1.887
28	29	Dinamarca	Copenhaguen	Stroget (including Vimmelskaftet)	1.842
29	22	Turquia	Istanbul	Centre - Istiklal Street	1.746
29	25	Vietnam	Ho Chi Minh	Best Achieved Shopping Mall (GF)	1.746

Nota: Aquest rànquing contempla només el carrer comercial més car de cada país.

Font: *Main Streets Across the World 2018*. Cushman & Wakefield. Dades segon trimestre del 2018.

Preu del lloguer del sòl logístic prèmium a les principals àrees urbanes del món l'any 2018

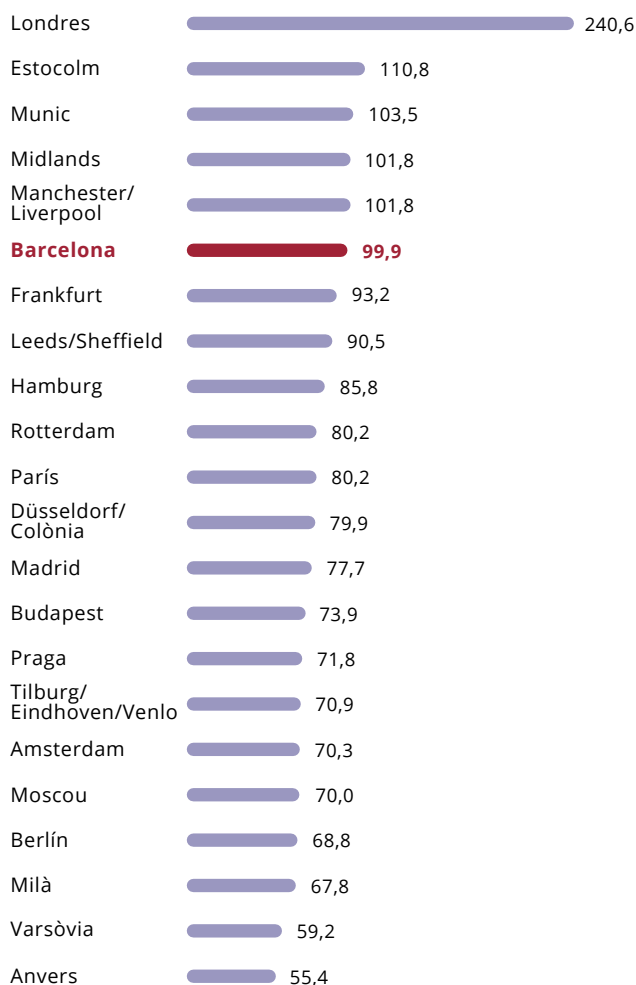
Barcelona ocupa la sisena posició en el rànquing d'àrees urbanes europees amb un preu del sòl logístic més elevat

El preu del lloguer del sòl logístic prèmium a Barcelona és de pràcticament 100 dòlars/m², i supera en el 3,8% el de l'any anterior, segons l'informe de CB Richard Ellis (CBRE) *Global Industrial and Logistics Prime Rents 2018*. Barcelona se situa en una franja intermèdia-alta en el rànquing de 71 ciutats mundials analitzades amb els preus més alts, en bona part degut a l'escassa oferta de sòl logístic disponible a l'àrea de Barcelona i a l'augment recent de la demanda.

En comparació amb altres àrees urbanes europees, Barcelona és la 6a amb un preu del sòl logístic més elevat, de les 22 que integren el rànquing. Concretament, el preu a Barcelona s'apropa al d'àrees urbanes europees de referència com ara Midlands i Manchester/Liverpool al Regne Unit, o Munic a Alemanya (al voltant de 100 dòlars/m²), però és superior al de ciutats com Madrid (77,7 dòlars/m²), París, Rotterdam o Frankfurt.

Preu del lloguer del sòl logístic premium a àrees urbanes d'Europa. 2018 (\$/m²/any)

Font: 2018 *Global Industrial & Logistics Prime Rents*. CBRE, juliol 2018 (Dades referides al primer trimestre del 2018).

Preu del lloguer del sòl logístic premium. 2018

Rànquing	Àrea urbana	País	Lloguer sòl logístic (\$/m²/any)	Rànquing	Àrea urbana	País	Lloguer sòl logístic (\$/m²/any)
1	Hong Kong	Hong Kong	333,6	26	Seattle	Estats Units	81,4
2	Londres	Regne Unit	240,6	27	Guangzhou	Xina	81,3
3	Tòquio	Japó	214,8	28	Suzhou	Xina	81,3
4	Xangai	Xina	113,1	29	Florida del Sud	Estats Units	80,6
5	Estocolm	Suècia	110,8	30	Rotterdam	Països Baixos	80,2
6	Singapur	Singapur	109,4	31	París	França	80,2
7	Oakland	Estats Units	107,2	32	Düsseldorf/Colònia	Alemanya	79,9
8	Pequín	Xina	105,3	33	Madrid	Espanya	77,7
9	Munic	Alemanya	103,5	34	Perth	Austràlia	74,2
10	Sydney	Austràlia	103,4	35	Budapest	Hongria	73,9
11	Midlands	Regne Unit	101,8	36	Praga	República Txeca	71,8
12	Manchester/Liverpool	Regne Unit	101,8	37	Adelaida	Austràlia	71,7
13	Barcelona	Espanya	99,9	38	Tilburg/ Eindhoven/Venlo	Països Baixos	70,9
14	Auckland	Nova Zelanda	99,1	39	Amsterdam	Països Baixos	70,3
15	Shenzhen	Xina	97,7	40	Moscú	Rússia	70,0
16	Los Angeles/Comtat d'Orange	Estats Units	95,6	41	Berlín	Alemanya	68,8
17	Frankfurt	Alemanya	93,2	42	Hangzhou	Xina	68,1
18	Seül	Corea del Sud	92,8	43	Wuhan	Xina	67,9
19	Leeds/Sheffield	Regne Unit	90,5	44	Milà	Itàlia	67,8
20	Nova Jersey	Estats Units	88,9	45	Santiago de Xile	Xile	67,3
21	Brisbane	Austràlia	87,6	46	Calgary	Canadà	66,7
22	Hamburg	Alemanya	85,8	47	Ningbo	Xina	65,7
23	Canberra	Austràlia	83,7	48	Melbourne	Austràlia	64,8
24	Buenos Aires	Argentina	81,8	49	Chongqing	Xina	63,7
25	Vancouver	Canadà	81,4	50	Chengdu	Xina	63,1

Font: 2018 Global Industrial & Logistics Prime Rents. CBRE, juliol del 2018 (Dades referides al primer trimestre del 2018).

Preu del lloguer de l'habitatge a les principals ciutats europees el 2018

Barcelona se situa en la franja mitjana de preus de l'habitatge a escala europea

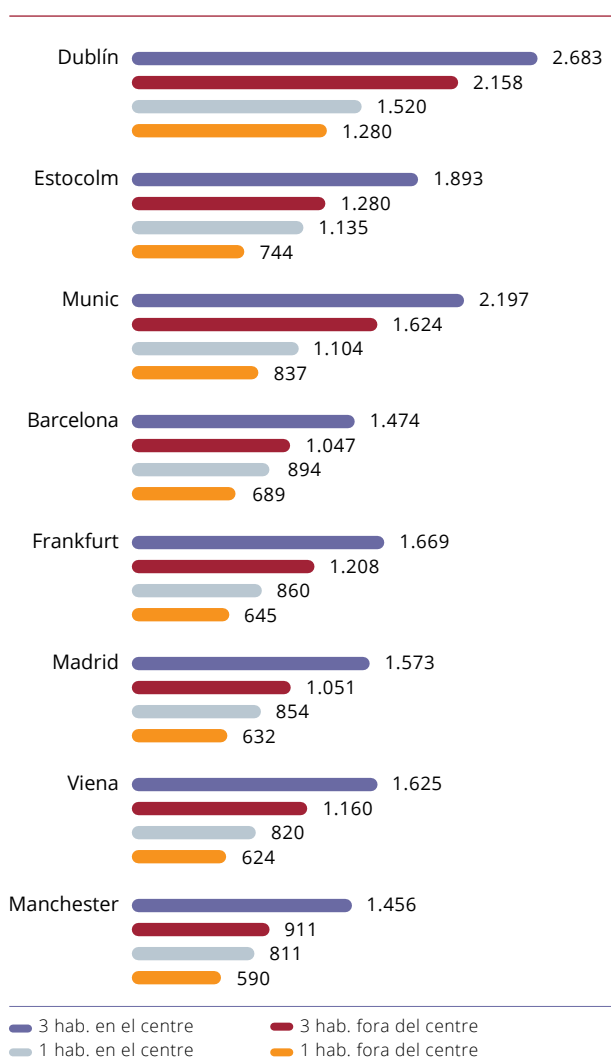

Segons la base de dades de Numbeo, el preu del lloguer mitjà d'un habitatge d'una sola habitació al centre de la ciutat de Barcelona és de 894 euros/mes, el 6,7% més que la dada referida a l'any anterior. D'entre les 203 ciutats europees analitzades, Barcelona ocupa la posició 35a d'aquest rànquing. Si el mateix habitatge d'una habitació estigués ubicat fora del centre, el preu del lloguer mitjà baixaria a 689 euros/mes.

D'altra banda, si l'habitatge familiar té tres habitacions i està ubicat al centre, el lloguer puja a 1.474 euros/mes, i en aquest cas Barcelona ocuparia una posició inferior en el rànquing, concretament la 42a, similar a la de ciutats com ara Manchester, Stuttgart o Berlín. Si aquest habitatge està fora del centre, el lloguer mitjà baixa fins als 1.047 euros/mes. El fet que la Ciutat Comtal disposi de més oferta de qualitat al centre en habitatges mitjans que en habitatges petits en comparació amb altres ciutats com ara Madrid, Brussel·les o Edimburg, fa que la seva posició en el rànquing de lloguer d'habitatge d'una habitació sigui més alt que en el d'habitatge de tres habitacions.

Preu del lloguer d'habitatges en ciutats europees. 2018

(€/mes)

Font: Numbeo. Consulta feta el setembre del 2018.

Preu del lloguer d'habitatges en el centre de ciutats europees (€/mes). 2018

Rànquing	Ciutat	País	3 hab.	1 hab.	Rànquing	Ciutat	País	3 hab.	1 hab.
1	Londres	Regne Unit	3.407	1.827	26	Roma	Itàlia	1.896	967
2	Gènova	Suïssa	3.157	1.681	27	La Haia	Països Baixos	1.632	963
3	Zuric	Suïssa	3.001	1.574	28	Reading	Regne Unit	1.776	950
4	Amsterdam	Països Baixos	2.554	1.525	29	Berna	Suïssa	1.913	931
5	Dublín	Irlanda	2.683	1.520	30	Hèlsinki	Finlàndia	1.679	930
6	Luxemburg	Luxemburg	2.890	1.484	31	Bristol	Regne Unit	1.650	920
7	Reykjavík	Islàndia	2.341	1.479	32	Milton Keynes	Regne Unit	1.431	916
8	Copenhaguen	Dinamarca	2.308	1.310	33	Eindhoven	Països Baixos	1.557	915
9	Oslo	Noruega	2.118	1.247	34	Sliema	Malta	1.731	903
10	Lausana	Suïssa	2.365	1.238	35	Barcelona	Espanya	1.474	894
11	Lugano	Suïssa	2.458	1.193	36	Galway	Irlanda	1.481	891
12	Oxford	Regne Unit	2.215	1.164	37	Frankfurt	Alemanya	1.669	860
13	París	França	2.438	1.148	38	Edimburg	Regne Unit	1.571	857
14	Cambridge	Regne Unit	1.939	1.139	39	Espoo	Finlàndia	1.443	856
15	Estocolm	Suècia	1.893	1.135	40	Madrid	Espanya	1.573	854
16	Munic	Alemanya	2.197	1.104	41	Hamburg	Alemanya	1.800	853
17	Basel	Suïssa	2.185	1.096	42	Stuttgart	Alemanya	1.465	848
18	Bergen	Noruega	1.663	1.087	43	Leiden	Països Baixos	1.390	845
19	Brighton	Regne Unit	1.901	1.083	44	Birmingham	Regne Unit	1.459	827
20	Utrecht	Països Baixos	1.809	1.063	45	Bournemouth	Regne Unit	1.510	826
21	Trondheim	Noruega	1.717	1.047	46	Viena	Àustria	1.625	820
22	Cork	Irlanda	1.698	1.031	47	Göteborg	Suècia	1.374	819
23	Rotterdam	Països Baixos	1.653	1.028	48	Berlín	Alemanya	1.550	814
24	Stavanger	Noruega	1.681	984	49	Brussel·les	Bèlgica	1.378	813
25	Milà	Itàlia	2.012	977	50	Manchester	Regne Unit	1.456	811

Font: Numbeo. Consulta feta el setembre del 2018.

Nivells salarials a ciutats del món l'any 2018

Barcelona manté posicions en el rànquing de nivell salarial

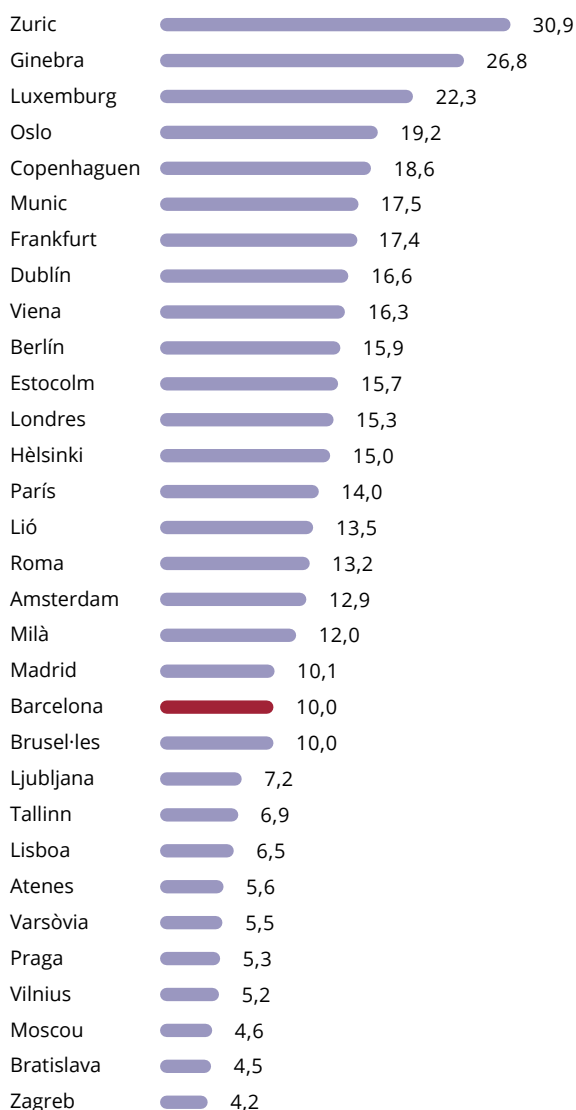

Segons l'informe *Prices and Earnings Around the Globe 2018*, que elabora UBS cada tres anys i que compara el nivell salarial a 77 ciutats del món, Barcelona ocupa la 30a posició en el rànquing per salari brut. En canvi, si es té en compte el salari net, la posició de Barcelona baixa a la 35a, amb un salari net per hora de 10 dòlars, idèntic al de ciutats com Madrid o Brussel·les.

Entre el 2015 i el 2018, el nivell salarial brut a Barcelona ha augmentat en relació amb la ciutat de referència, que és Nova York, una evolució que és compartida per les principals ciutats europees de referència, com a conseqüència de la recuperació econòmica, la pujada de la inflació i l'apreciació de l'euro. El resultat és que Barcelona manté la mateixa posició en el rànquing mundial de nivell salarial que tenia el 2015 (la 30a del rànquing mundial) i la posició 20a, si únicament es consideren les 37 ciutats europees analitzades. Per tant, Barcelona se situa en la franja intermèdia-baixa a Europa, per sota de Munic, Berlín, Dublín, Amsterdam, Lió o Milà, entre moltes altres, però per sobre de ciutats com ara Lisboa o Praga, i molt en línia amb Madrid.

L'augment del salari net a Barcelona en el període analitzat (és a dir, un cop s'han descomptat els impostos i les contribucions a la Seguretat Social) ha estat menys important que si s'analitza en termes bruts, la qual cosa indica un comportament diferenciat dels impostos sobre la renda a Barcelona en relació amb la ciutat de referència (Nova York).

Salari net per hora a les principals ciutats europees. 2018 (€)

Nota: El salari net es calcula després d'impostos i contribucions a la Seguretat Social.

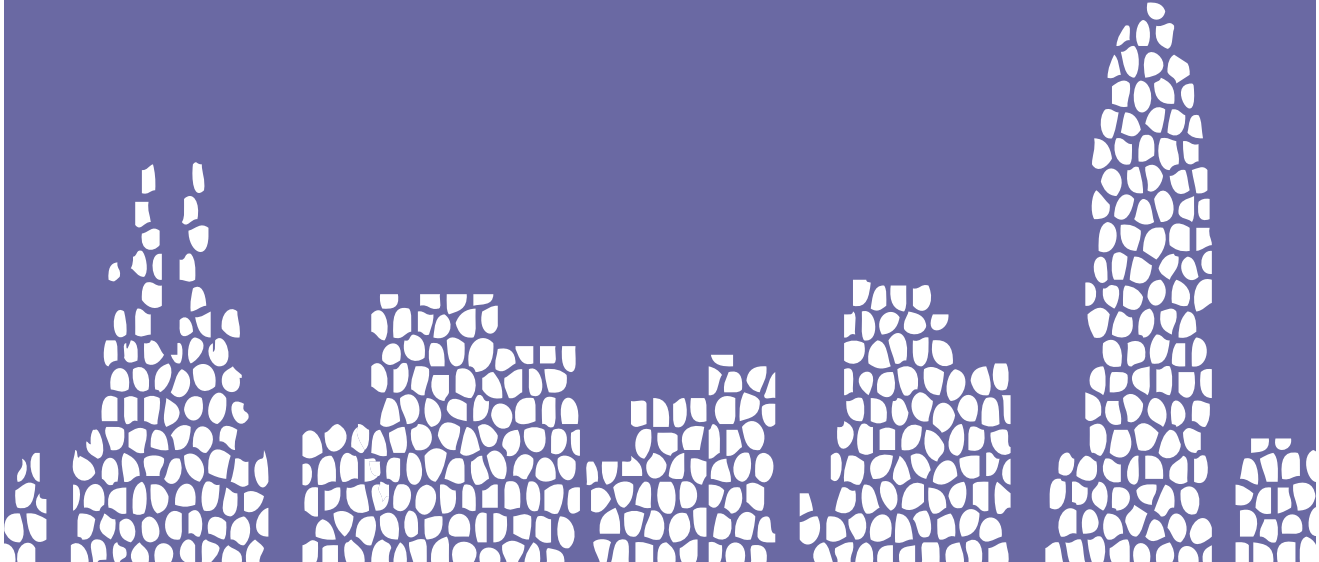
Font: *Prices and Earnings 2018*, UBS.

Nivells salarials a ciutats del món. 2018

Rànquing	Ciutat	Salari net	Salari brut	Rànquing	Ciutat	Salari net	Salari brut
1	Ginebra	133,1	131,5	31	Madrid	50,0	58,3
2	Zuric	153,8	129,8	32	TelAviv	61,8	55,5
3	Luxemburg	110,9	111,3	33	Taipei	62,8	50,6
4	LosAngeles	107,8	101,7	34	Nicòsia	62,7	50,3
5	Copenhaguen	92,3	101,3	35	Manama	66,8	50,1
6	Oslo	95,4	100,6	36	Dubai	56,0	41,1
7	Nova York	100,0	100,0	37	Ljubljana	35,7	40,7
8	Miami	103,1	91,8	38	Seül	46,0	40,0
9	Viena	81,2	89,7	39	Al-Riyad	43,9	34,0
10	Chicago	94,9	89,6	40	Lisboa	32,4	32,1
11	Toronto	87,3	86,7	41	Doha	46,0	32,1
12	Munic	87,0	86,3	42	Tallinn	34,5	30,5
13	Estocolm	78,1	85,8	43	SaoPaulo	34,5	30,2
14	Frankfurt	86,4	85,7	44	Atenes	28,1	30,0
15	Mont-real	73,5	80,9	45	SantiagodeXile	34,7	29,5
16	Sydney	90,8	80,2	46	Varsòvia	27,1	26,7
17	Tòquio	85,3	79,2	47	Praga	26,4	26,7
18	Berlín	79,0	77,3	48	Panamà	31,2	26,4
19	Dublín	82,5	76,9	49	Zagreb	20,8	25,3
20	Hèlsinki	74,5	75,2	50	RiodeJaneiro	29,5	25,2
21	Amsterdam	64,2	73,9	51	Johannesburg	27,8	25,0
22	Roma	65,9	72,2	52	BuenosAires	23,7	24,1
23	París	69,4	68,6	53	Vilnius	26,1	24,0
24	Londres	76,0	68,5	54	Bratislava	22,6	21,5
25	Auckland	78,4	67,1	55	Bucarest	17,8	21,2
26	Lió	67,0	66,5	56	Kuala Lumpur	24,0	20,5
27	Milà	59,5	65,2	57	Budapest	18,8	19,7
28	Brussel·les	49,5	61,9	58	Xangai	22,1	19,3
29	HongKong	72,4	60,3	59	Lima	20,7	18,6
30	Barcelona	49,6	58,4	60	Riga	18,9	18,5

Nota: El salari net es calcula després d'impostos i contribucions a la Seguretat Social, i s'expressa com a número índex, considerant que el salari de Nova York té un valor de 100.

Font: Prices & Earnings 2018. UBS.

SÍNTESI DE RESULTATS

Síntesi de resultats

L'any 2017, l'economia catalana i la de la ciutat de Barcelona han continuat creixent a bon ritme malgrat els moments d'incertesa i inestabilitat que es van viure en acabar l'any. De fet, el PIB de la ciutat ha continuat creixent a un taxa superior al 3% per tercer any consecutiu i la taxa d'atur ha continuat disminuint i acostant-se cada vegada més a la xifra anterior a la crisi. Per al 2018, les previsions són de continuïtat en el creixement de l'economia, tot i que es detecta una certa desacceleració de l'activitat en un context amb riscos a escala global que poden afectar aquestes perspectives. En aquest entorn, la ciutat de Barcelona ha aconseguit mantenir un bon posicionament econòmic i empresarial en els contextos internacional i europeu en la majoria d'indicadors recollits a *l'Informe 2018* de l'Observatori Barcelona.

Per al 2019, l'enquesta sobre perspectives empresarials d'Eurochambres mostra uns resultats positius, especialment pel que fa a les vendes a l'exterior. En paral·lel a aquestes expectatives, els indicadors analitzats en el capítol sobre el **pol d'activitat econòmica** també refermen l'atractiu de Barcelona i la bona imatge que la ciutat té a l'exterior. En aquest sentit, per tercer any consecutiu la ciutat es manté entre les 25 principals metròpolis del món pel que fa a la competitivitat global, segons el *Global Power City Index 2018*, de la Mori Memorial Foundation, i es posiciona per cinquè any consecutiu entre les 15 ciutats del món amb millor reputació al *City RepTrak*, on —tot i baixar posicions en l'edició de 2018— se situa per davant de ciutats com Londres, Madrid o Amsterdam. La Ciutat Comtal també genera confiança en l'àmbit de la inversió internacional i ho demostra el fet que es manté entre les 10 principals àrees urbanes del món en captació de projectes d'inversió estrangera l'any 2017, segons KPMG. Pel que fa a l'activitat de fires i congressos internacionals, per primera vegada Barcelona assolix el liderat en nombre de reunions organitzades i en nombre de persones participants, segons l'ICCA. Així mateix, la Ciutat Comtal també destaca pel seu esperit emprenedor i per les oportunitats de negoci que ofereix, amb una taxa d'activitat emprenedora (TEA) que augmenta el 2017 i se situa en el 8,5% a la província de Barcelona, per sobre de la mitjana de la UE (7,9%), mentre que la taxa d'emprenedoria femenina de la demarcació se situa en el 7,4%, també per sobre la mitjana de la UE (6%).

Aquest any, el capítol sobre **qualitat de vida, cohesió social i sostenibilitat** de l'informe es renova amb la incorporació de dos indicadors nous, el de ciutats preparades per al futur i el de ciutats creatives i culturals d'Europa. Pel que fa a les dimensions associades a una bona qualitat de vida, Barcelona és considerada la 13a ciutat

més segura del món, segons *The Safe Cities Index 2017* —un rànquing en què ocupa la 3a posició en seguretat en infraestructures—, la 7a en l'àmbit de l'esport, segons el *Ranking of Sports Cities 2017*, la 4a ciutat del món més preparada per al futur pel que fa a noves tecnologies, segons *l'Index of Cities' Readiness 2017* de PwC, i es posiciona 9a entre les ciutats creatives i culturals d'Europa, segons *The Cultural and Creative Cities Monitor 2017* del Joint Research Center de la Comissió Europea. Quant a la cohesió social, la taxa de risc de pobresa o exclusió social (AROE) de Catalunya es manté inferior a la de la UE. Respecte a l'indicador que fa referència a la sostenibilitat, Barcelona se situa en la 21a posició de ciutats del món amb una mobilitat urbana més sostenible, i la 15a d'Europa, segons l'informe *Sustainable Cities Mobility Index 2017*.

Pel que fa al **mercat laboral**, el 2017 s'ha mantingut la tendència positiva que va iniciar el 2014. De fet, Catalunya va tancar aquell any amb un increment interanual de l'ocupació de més de 110.000 persones i un descens interanual de la població aturada de prop de 80.000 persones. Malgrat això, la taxa d'atur encara supera la mitjana europea i la taxa d'ocupació es manté per sota de l'europea per novè any consecutiu. Quant a la taxa d'ocupació a temps parcial (total i femenina), mostra una tendència d'augment generalitzada des de l'inici de la crisi, si bé encara és inferior a la mitjana europea i espanyola. D'altra banda, la taxa d'ocupació a temps parcial femenina se situa per sobre de la total a Catalunya (22,2% i 14,3%, respectivament), però és inferior a la mitjana de la UE (32,3%).

En l'àmbit de la **formació** superior, Barcelona continua sent una ciutat de referència en formació empresarial, ja que és l'única urbs europea amb dues institucions docents (IESE i ESADE) entre les cinc millors escoles de negocis del continent europeu el 2018, segons el *Financial Times*. Barcelona també destaca pel seu **capital humà qualificat**. D'una banda, el 2017, el percentatge de població treballadora amb estudis universitaris a Catalunya ha crescut fins al 45,8% i, en el cas de les dones treballadores, ha superat per tercer any consecutiu el 50%, uns valors clarament més elevats que en el conjunt de la UE, segons dades de l'Eurostat. I d'altra banda, segons el nou indicador incorporat en aquest capítol, Barcelona és la 4a ciutat del món més atractiva per treballar a l'estranger, segons l'informe *Decoding Global Talent 2018* de The Boston Consulting Group, només per darrera de Londres, Nova York i Berlín.

En l'àmbit del **coneixement i la tecnologia**, la Ciutat Comtal es manté ben posicionada a escala europea i avança com a referent en emprenedoria tecnològica i in-

novació. Quant a l'emprenedoria, Barcelona és la 3a ciutat preferida, entre 93 ciutats europees, per establir-hi una empresa emergent o *start-up*, segons el nou indicador que analitza l'informe *Startup Heatmap Europe 2018*. Pel que fa a la producció científica, l'estratègia d'impuls a la recerca ha permès que Barcelona s'hagi situat com a 5a ciutat d'Europa i 18a del món en producció científica, segons l'informe anual elaborat per la Universitat Politècnica de Catalunya. Aquests bons resultats en coneixement es tradueixen en una ocupació important en sectors d'alt valor afegit. El 2017, més de 810.000 persones amb estudis superiors treballen en l'àmbit de la ciència i la tecnologia a Catalunya, que s'ha mantingut com la 4a regió d'Europa amb més població ocupada en manufactures d'intensitat tecnològica alta i mitjana-alta, i és la 6a quant a l'ocupació en serveis intensius en coneixement i tecnologia punta. En l'àmbit d'innovació, segons la desena edició de l'*Innovation Cities Index 2018*, Barcelona es posiciona com a 8a d'Europa en innovació i 30a del món, de manera que —tot i que baixa 17 posicions en el rànquing mundial per la millora notable de diverses ciutats estatunidenques—, es manté entre les 10 primeres del continent europeu i mostra un potencial notable en àmbits com el de la cadena de blocs o *blockchain*.

El sector **turístic** continua sent un dels motors principals de l'activitat econòmica de la ciutat. Amb una evolució favorable, però més moderada, el 2017 Barcelona es troba molt ben posicionada com a ciutat líder d'atracció de turisme, tant a escala europea com mundial. La bona situació de la ciutat de Barcelona com a destinació del turisme internacional queda reflectida en l'informe *Top 100 City Destinations Ranking: WTM London 2017 Edition*, on Barcelona se situa com la 6a ciutat d'Europa i la 23a del món en nombre de visitants internacionals. Així mateix, segons l'*European Cities Marketing Benchmarking Report 2018*, Barcelona és la 6a ciutat europea amb més pernoctacions de turistes, només per darrere de Londres, París, Berlín, Roma i Madrid. L'evolució del turisme està reforçada pels bons resultats de les principals vies d'entrada dels turistes, tant aèries com marítimes, que registren xifres rècord un any més. D'una banda, l'aeroport de Barcelona - El Prat continua ocupant el 7è lloc del rànquing d'aeroports europeus en volum de persones passatgeres, amb un nou rècord (47,3 milions), i és el segon aeroport europeu que més creix entre els 10 principals. De l'altra, el Port de Barcelona es manté per setzè any consecutiu com a principal port d'Europa i de la Mediterrània en trànsit de creueristes (2,7 milions), però baixa una posició en el rànquing mundial en ser superat pel de Xangai, i se situa com a 5è del món, segons les estadístiques de MedCruise.

La Ciutat Comtal continua sent competitiva en termes de **preus i costos** a escala mundial, atès que té un nivell de preus i salaris que la situen en la franja mitjana-baixa del conjunt de les grans ciutats europees. Això afavoreix l'atractiu de Barcelona com a ciutat per fer negocis, malgrat l'evolució alcista dels preus que es va iniciar amb la recuperació econòmica. Efectivament, la millora de la situació econòmica i l'atractiu creixent que té la ciutat en els mercats globals també s'està traduint en un augment dels preus del lloguer a Barcelona, tant de l'habitatge com de locals comercials i d'oficines, però encara mantenen una posició competitiva, ja que l'augment està en línia amb el que ha tingut lloc a altres ciutats europees. Pel que fa al sòl logístic, a Barcelona se situa en la banda mitjana-alta de preus entre les ciutats europees de referència, segons CB Richard Ellis. Quant al cost de la vida, el 2018 és el primer any en què a Barcelona s'observa una evolució clara a l'alça en el rànquing mundial des de l'inici de la crisi econòmica, segons Mercer Human Resource Consulting. Tanmateix, el fet que aquesta evolució a l'alça també s'hagi produït en altres ciutats europees de la zona euro ha permès a Barcelona mantenir la 14a posició en el rànquing de ciutats amb un cost de la vida més alt, la mateixa que ocupava l'any 2017.

Per vuitè any consecutiu, l'Informe 2018 de l'Observatori de Barcelona presenta el monogràfic **Clima empresarial a l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB)**, que analitza l'evolució de l'activitat els tres primers trimestres de l'any 2018 i la previsió de la marxa dels negocis per al quart trimestre del mateix any. Segons els resultats de l'Enquesta del clima empresarial a l'AMB, duta a terme conjuntament per l'Idescat i la Cambra de Comerç de Barcelona, la situació empresarial a l'AMB ha continuat evolucionant de forma positiva els tres primers trimestres de l'any 2018 en totes les variables analitzades, tot i que el resultat de la marxa de negocis comença a mostrar senyals de desaceleració, mentre que l'ocupació registra la dada més positiva des de l'inici de la crisi. Per la seva banda, els preus de venda abandonen la via descendent i s'estabilitzen. Per sectors, l'evolució ha estat positiva de forma generalitzada, però l'hostaleria i la resta de serveis són els que presenten una marxa dels negocis més positiva, malgrat que l'hostaleria també és el que mostra una moderació més acusada respecte a l'any anterior. Cal destacar que, per primera vegada, l'ocupació té un comportament positiu a tots els sectors amb resultats força similars, excepte a l'hostaleria, on pràcticament es manté estable. Per al quart trimestre del 2018, l'empresariat preveu que la marxa dels negocis sigui estable respecte al trimestre anterior i positiva en tots els sectors.

Síntesi de resultats

	 Competitivitat global	 Millor reputació	 Projectes d'inversió estrangera	 Taxa d'activitat emprenedora^{1,3}	 Organització de congressos internacionals	 Ciutats segures	 Ciutats de l'esport	 Taxa de risc de pobresa o exclusió social^{1,2,4}
	2018	2018	2017	2017	2017	2017	2017	2017
1	Londres	Tòquio	Londres	Brasil	Barcelona	Tòquio	Londres	Bratislava
2	Nova York	Sydney	Singapur	Estònia	París	Singapur	Los Angeles	Hèlsinki
3	Tòquio	Copenhaguen	París	Canadà	Viena	Osaka	París	Praga
4	París	Viena	Dubai	Letònia	Berlín	Toronto	Lausana	Estocolm
5	Singapur	Estocolm	Xangai	Estats Units	Londres	Melbourne	Tòquio	Varsòvia
6	Amsterdam	Venècia	Hong-Kong	Eslovàquia	Singapur	Amsterdam	Sydney	Oslo
7	Seül	Roma	Nova York	Sud-àfrica	Madrid	Sydney	Barcelona	Munic
8	Berlín	Zuric	Bangalore	Països Baixos	Praga	Estocolm	Edmonton	Amsterdam
9	Hong Kong	Munic	Barcelona	Xina	Lisboa	Hong Kong	Nova York	Copenhaguen
10	Sydney	Mont-real	Dublín	Irlanda	Seül	Zuric	Pequín	Barcelona
11	Estocolm	Hèlsinki	Amsterdam	Polònia		Frankfurt	Melbourne	Milà
12	Los Angeles	Melbourne	Sydney	Marroc		Madrid	Vancouver	Berna
13	San Francisco	Toronto	Toronto	Taiwan		Barcelona		Madrid
14	...	Milà	Tòquio	Suïssa		Seül		Budapest
15	24 Barcelona	Barcelona	São Paulo	Barcelona		San Francisco		Dublín

¹ El rànquing fa referència a una mostra seleccionada. ² El rànquing fa referència a regions o províncies. ³ El rànquing fa referència a països. ⁴ Rànquing de menys a més valor.

 Ciutats preparades per al futur	 Ciutats creatives i culturals	 Mobilitat urbana sostenible	 Ciutats més atractives per treballar pel talent global	 Taxa d'ocupació ^{1,2}	 Taxa d'ocupació a temps parcial ^{1,2}	 Taxa d'atur ^{1,2,4}	 Persones treballadores amb estudis universitaris ^{1,2}
2017	2017	2017	2018	2017	2017	2017	2017
Singapur	París	Hong Kong	Londres	Munic	Amsterdam	Praga	Londres
Londres	Munic	Zuric	Nova York	Estocolm	Rotterdam	Munic	Oslo
Xangai	Praga	París	Berlin	Stuttgart	Viena	Budapest	Brussel·les
Barcelona	Milà	Seül	Barcelona	Praga	Frankfurt	Stuttgart	Bilbao
Moscou	Brussel·les	Praga	Amsterdam	Amsterdam	Stuttgart	Frankfurt	Hèlsinki
Nova York	Viena	Viena	Dubai	Copenhaguen	Berlín	Edimburg	Edimburg
Toronto	Londres	Londres	Los Angeles	Oslo	Edimburg	Manchester	Estocolm
Tòquio	Berlín	Singapur	París	Frankfurt	Copenhaguen	Hamburg	París
Hong Kong	Barcelona	Estocolm	Sydney	Edimburg	Hamburg	Amsterdam	Madrid
Sydney	Budapest	Frankfurt	Tòquio	Rotterdam	Munic	Oslo	Copenhaguen
	Lió	Amsterdam	Madrid	Hèlsinki	Manchester	Londres	Dublín
	Hamburg	Copenhaguen	Toronto	Londres	Oslo	Rotterdam	Viena
	Madrid	Tòquio	Viena	Manchester	Montpeller	Tallinn	Amsterdam
	Colònia	...	Abu Dhabi
	Bucarest	21 Barcelona	Singapur	Barcelona	Barcelona	Barcelona	Barcelona

¹ El rànquing fa referència a una mostra seleccionada. ² El rànquing fa referència a regions o províncies. ³ El rànquing fa referència a països. ⁴ Rànquing de menys a més valor.

	 Escoles de negocis	 Població ocupada en manufactures d'intensitat tecnològica alta i mitjana-alta²	 Persones treballadores en ciència i tecnologia²	 Producció científica	 Ciutats innovadores	 Ciutats preferides per ubicar una nova start-up	 Aeroports segons persones passatgeres	 Turistes internacionals
	2018	2017	2017	2017	2018	2018	2017	2017
1	Fontainebleau Insead	Stuttgart	París	Pequín	Tòquio	Londres	Londres Heathrow (LHR)	Hong Kong
2	Londres London Business School	Milà	Londres	Londres	Londres	Berlín	París-Roissy (CDG)	Bangkok
3	Barcelona IESE Business School	Munic	Madrid	Xangai	San Francisco – San José	Barcelona	Amsterdam (AMS)	Londres
4	Cambridge University of Cambridge: Judge	Barcelona	Istanbul	Nova York	Nova York	París	Frankfurt (FRA)	Singapur
5	Barcelona ESADE Business School	Karlsruhe	Barcelona	Boston	Los Angeles	Lisboa	Istanbul (IST)	Macau
6	París HEC Paris	Istanbul	Lió	Seül	Singapur	Amsterdam	Madrid (MAD)	Dubai
7	Lausana IMD	Torí	Milà	Tòquio	Boston	Munic	Barcelona (BCN)	París
8	Oxford University of Oxford: Saïd	Bolonya	Varsòvia	París	Toronto	Milà	Londres-Gatwick (LGW)	Nova York
9	Milà SDA Bocconi	Katowice	Munic	Madrid	París	Zuric	Munic (MUC)	Shenzhen
10	Manchester Alliance Manchester Business School	Düsseldorf	Sevilla	Moscú	Sydney	Copenhaguen	Roma-Fiumicino (FCO)	Kuala Lumpur
11	Rotterdam Rotterdam School of Management	Lió	Berlín	Chicago	Chicago		Moscú Xeremétievo (SVO)	Phuket
12	Coventry Warwick Business School	Frankfurt	Dublín	Baltimore	Seül		París-Orly (ORY)	Delhi
13	Londres City University Cass	París	Marsella	Filadèlfia	Dallas-Fort Worth		Istanbul (SAW)	Tòquio
14	Londres Imperial College Business School	Colònia	Colònia		Moscú Domodóvovo (DME)	...
15	St. Gallen Universitat St Gallen	Budapest	Roma	18 Barcelona	30 Barcelona		Dublín (DUB)	23 Barcelona

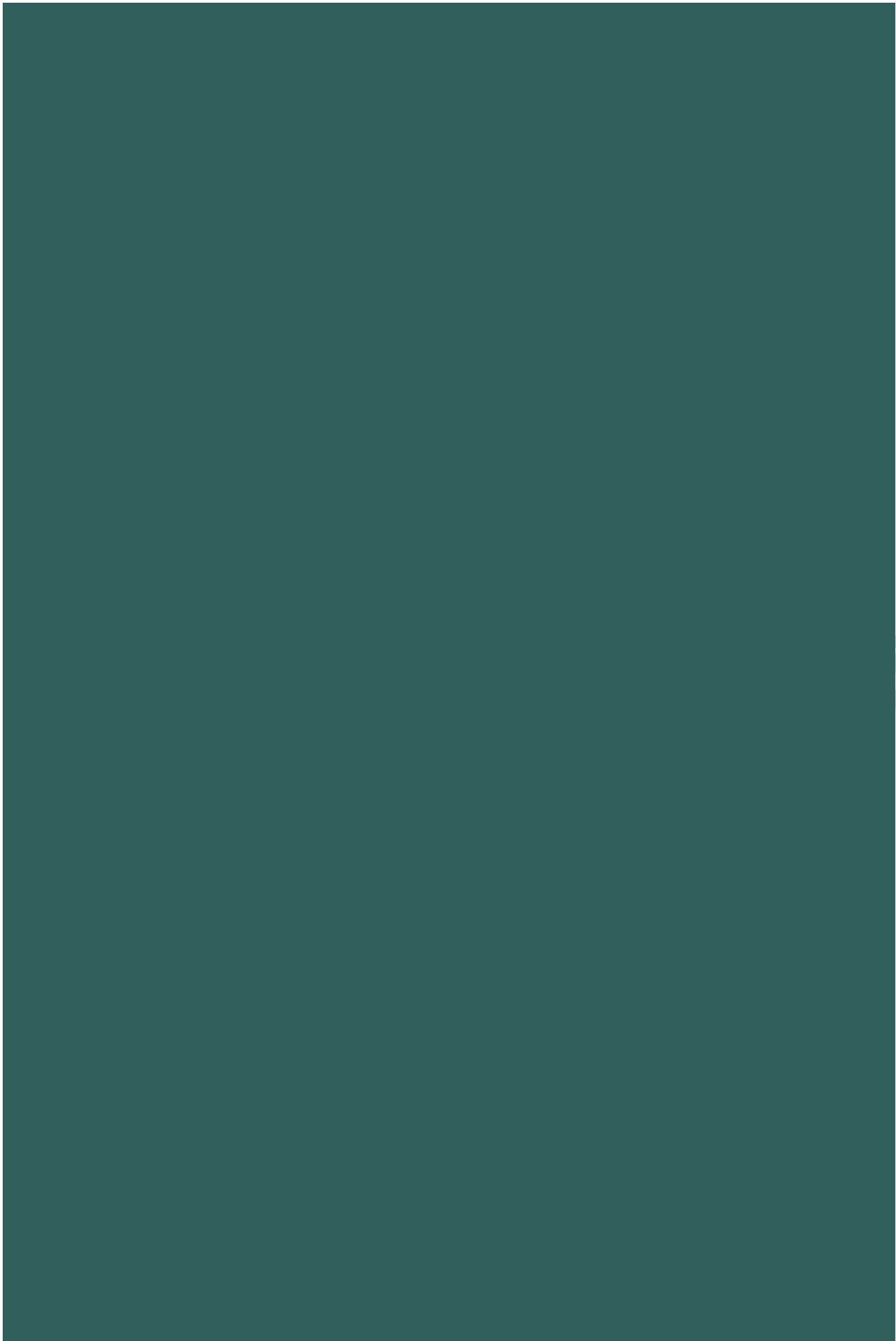
¹ El rànquing fa referència a una mostra seleccionada. ² El rànquing fa referència a regions o províncies. ³ El rànquing fa referència a països. ⁴ Rànquing de menys a més valor.

	 Creueristes a Europa	 Cost de la vida	 Impost de Societats ^{1,3}	 Preu de lloguer d'oficines	 Preu de lloguer de locals comercials	 Preu de lloguer de sòl logístic <i>premium</i>	 Preu de lloguer de l'habitatge	 Nivells salarials
	2017	2018	2018	2017	2018	2018	2018	2018
1	Barcelona	Hong Kong	India	Londres (WE)	Hong Kong Causeway Bay	Hong Kong	Londres	Ginebra
2	Civitavecchia	Tòquio	França	Londres (City)	Nova York Upper 5 th Avenue	Londres	Gènova	Zuric
3	Palma	Zuric	Japó	París (CBD)	Londres New Bond Street	Tòquio	Zuric	Luxemburg
4	Marsella	Singapur	Alemanya	Estocolm	París Avenue des Champs-Élysées	Xangai	Amsterdam	Los Angeles
5	Venècia	Seül	Argentina	Ginebra	Milà Via Montenapoleone	Estocolm	Dublín	Copenhaguen
6	El Pireu	Luanda	Austràlia	Zuric	Tòquio The Ginza	Singapur	Luxemburg	Oslo
7	Nàpols	Xangai	Bèlgica	Moscou	Sydney Pitt Street Mall	Oakland	Reykjavík	Nova York
8	Gènova	N'Djamena	Grècia	Dublín	Seül Myeongdong	Pequín	Copenhaguen	Miami
9	Savona	Pequín	Sud-àfrica	Luxemburg	Zuric Bahnhofstrasse	Munic	Oslo	Viena
10	La Valletta	Berna	Estats Units	París (La Défense)	Viena Kohlmarkt	Sydney	Lausana	Chicago
11	Dubrovnik	Ginebra	Canadà	Milà	Pequín Wangfujing	Midlands	Lugano	Toronto
12	Livorno	Shenzhen	Luxemburg	Frankfurt	Munic Kaufinger/Neuhauser	Manchester/Liverpool	Oxford	Munic
13	Mykonos	Nova York	Àustria	Oslo	Dublín Grafton Street	Barcelona	París	Estocolm
14	Corfu	...	Corea del Sud	...	Barcelona Portal de l'Àngel	Auckland
15	Santorini	79 Barcelona	Barcelona	37 Barcelona	Atenes Ermou	Shenzhen	35 Barcelona	30 Barcelona

¹ El rànquing fa referència a una mostra seleccionada. ² El rànquing fa referència a regions o províncies. ³ El rànquing fa referència a països. ⁴ Rànquing de menys a més valor.

MONOGRÀFIC

Clima empresarial a l'Àrea Metropolitana de Barcelona

Evolució del 2018

Resum executiu

Continuen els bons resultats durant el 2018

De mitjana, durant els tres primers trimestres del 2018 es manté l'evolució positiva en totes les variables analitzades en l'*Enquesta de clima empresarial* a l'AMB:

- La marxa dels negocis continua l'evolució a l'alça, però modera lleugerament el resultat respecte a l'any 2017.
- Els preus de venda abandonen la senda descendent i s'estabilitzen.
- L'ocupació registra el saldo més positiu es de l'inici de la crisi.
- En comparació amb el conjunt de Catalunya, l'AMB obté uns resultats més moderats.
- El segon trimestre del 2018 ha estat el més positiu dels tres trimestres analitzats el 2018.

Resultats positius en tots els sectors i, sobretot, en el sector de la resta de serveis

Els bons resultats assolits de mitjana en els tres primers trimestres del 2018 són generalitzats a tots els sectors analitzats en l'enquesta, amb algunes diferències que convé destacar:

- L'hostaleria i la resta de serveis són els sectors amb una marxa dels negocis més positiva, però l'hostaleria també és el que mostra una moderació més acusada respecte a l'any anterior.
- Per primera vegada, l'ocupació és positiva en tots els sectors amb resultats força similars, excepte en el sector de l'hostaleria, on pràcticament es manté estable.
- El sector de la resta de serveis destaca perquè és el que presenta el millor resultat en la marxa dels negocis, el segon millor resultat en ocupació i l'augment més destacat dels preus.

Factors que limiten la bona marxa dels negocis

Pel que fa als factors que limiten la bona marxa dels negocis el 2017:

- La feblesa de la demanda continua sent el factor més esmentat per les empreses, però perd rellevància per cinquè any consecutiu.
- També disminueix en importància el factor de l'augment de la competència, el segon més esmentat, després de tres anys consecutius en augment.
- El tercer factor, les dificultats de finançament, perd importància i s'apropa al quart factor, la manca de mà d'obra adequada, que és l'únic que manté la rellevància.

Perspectives estables per al quart trimestre

- Les perspectives de la marxa dels negocis per al quart trimestre del 2018 són positives per a tots els sectors i estables respecte al trimestre anterior.
- Respecte al tercer trimestre, la indústria i l'hostaleria són els sectors que empitjoren les seves perspectives per al quart trimestre, tot i que encara són positives. En canvi, milloren lleugerament en la construcció, el comerç i la resta de serveis.

Situació i evolució del clima empresarial el 2018

En els tres primers trimestres del 2018, la marxa dels negocis a l'AMB registra una evolució positiva, però més moderada que un any enrere

Marxa dels negocis

Durant els tres primers trimestres del 2018,¹ la **marxa dels negocis** tant a l'àrea metropolitana de Barcelona (AMB) com al conjunt de Catalunya ha mantingut una evolució positiva per quart any consecutiu, tot i que a un ritme més moderat que l'any anterior, segons l'Enquesta de clima empresarial de la Cambra de Comerç de Barcelona i l'Idescat, que obté resultats per a l'AMB a partir d'una mostra mitjana de 973 empreses per trimestre. Tanmateix, el comportament no ha estat homogeni per trimestres a l'AMB, ja que els saldos de la marxa dels negocis s'han mantingut més baixos en el primer i el tercer trimestres del 2018 (al voltant del 8%) que en el segon (16%).

Aquests resultats palesen la continuïtat de la fase expansiva que es va iniciar el 2014, però alerten d'un afebliment en el ritme de creixement a partir del 2018. De fet, segons les darreres previsions de la Cambra de Comerç de Barcelona,² el creixement del PIB a Catalunya pot acabar l'any 2018 al voltant del 3%, unes dècimes per sota del 3,4% assolit el 2017. Aquesta desacceleració en el ritme de creixement serà sobretot conseqüència d'una menor contribució positiva del sector exterior pel canvi d'expectatives mundials i l'augment del proteccionisme comercial. Malgrat tot, el ritme de creixement previst a Catalunya continuarà sent força elevat i superior al que s'espera tant al conjunt d'Espanya (al voltant del 2,6%) com a la zona euro (entorn del 2%).

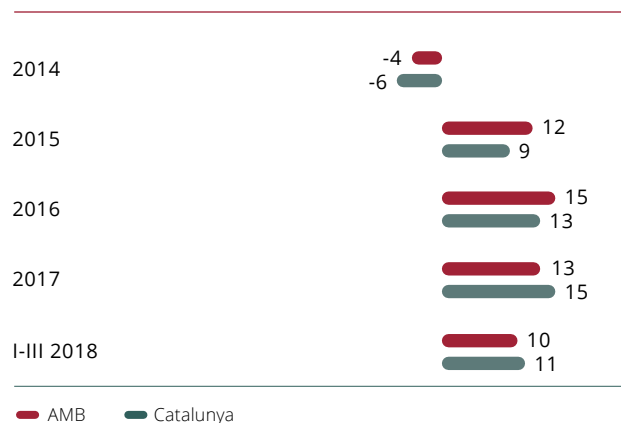
En comparació amb el conjunt de Catalunya, l'AMB ha registrat una evolució menys positiva de la marxa dels negocis tant el 2017 com durant els tres primers trimestres del 2018, en contraposició amb el que havia passat els anys 2015 i 2016 quan era l'AMB la que registrava un saldo positiu més elevat. Tanmateix, la intensitat de la desacceleració respecte al 2017 és lleugerament menor a l'AMB que al conjunt de Catalunya.

1. L'En el moment de tancar aquest informe, encara no estan disponibles les dades del quart trimestre.

2. Publicades a l'octubre del 2018.

Situació de la marxa dels negocis en el conjunt de l'economia³. Comparativa amb Catalunya

(saldos⁴, en %)

■ AMB ■ Catalunya

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

3. Els resultats per al conjunt de l'economia són l'agregació dels resultats de la indústria, la construcció, el comerç, l'hostaleria i la resta de serveis, que representen al voltant del 80% del PIB de Catalunya.

4. El saldo és la diferència entre el percentatge d'establiments empresarials que assenyalen que la variable d'anàlisi en qüestió ha estat positiva i el percentatge d'establiments que assenyalen que ha estat negativa. Cal esmentar que, en el cas del sector de l'hostaleria, els saldos presenten estacionalitat, però les sèries són massa curtes per poder desestacionar-les.

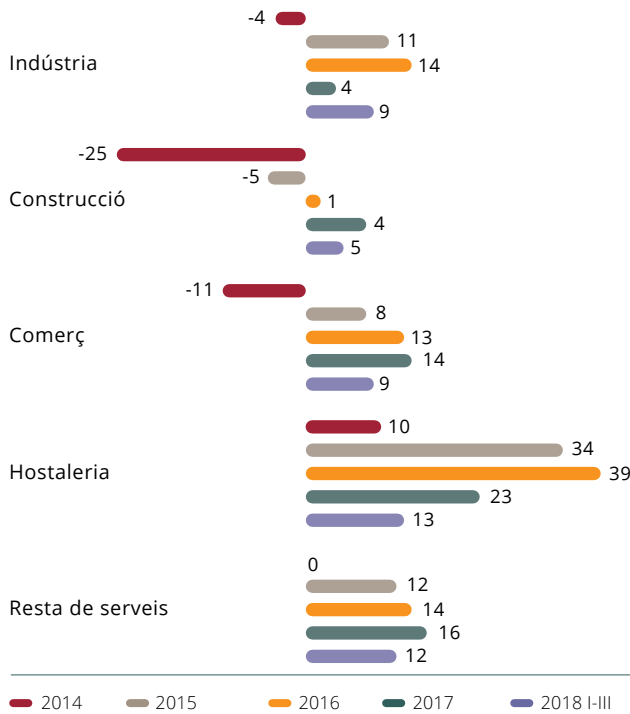
La marxa dels negocis ha estat positiva en tots els sectors, i l'hostaleria (hotels i restaurants) i la resta de serveis són els que presenten la millor evolució. Però malgrat el comportament positiu, l'hostaleria també és el sector que més ha moderat l'augment de la marxa dels negocis respecte a l'any anterior.

Preus de venda

Els **preus de venda** de les empreses de l'AMB mostren una evolució lleugerament positiva, de mitjana, els tres primers trimestres del 2018, per primer cop des de l'inici de la crisi, però la tendència trimestral és a la baixa. Concretament, el saldo entre respostes positives (augment dels preus) i negatives (disminució dels preus) ha estat de l'1%, és a dir,

Evolució de la situació de la marxa dels negocis per sectors

(saldos, en %)

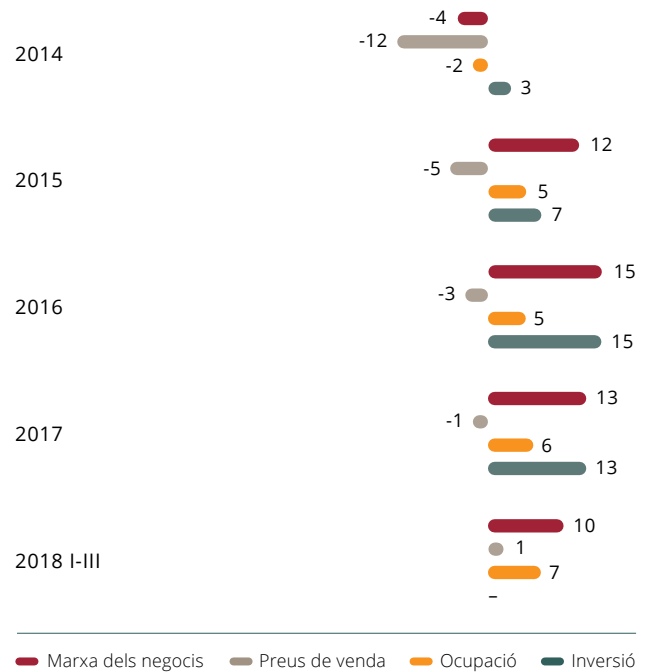

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

pràcticament d'estabilitat. Per subsectors, s'observa una estabilitat en els preus de la indústria, la construcció i el comerç, un lleuger augment en el sector d'altres serveis, i un

Evolució del clima empresarial en el conjunt de l'economia a l'AMB

(saldos, en %)

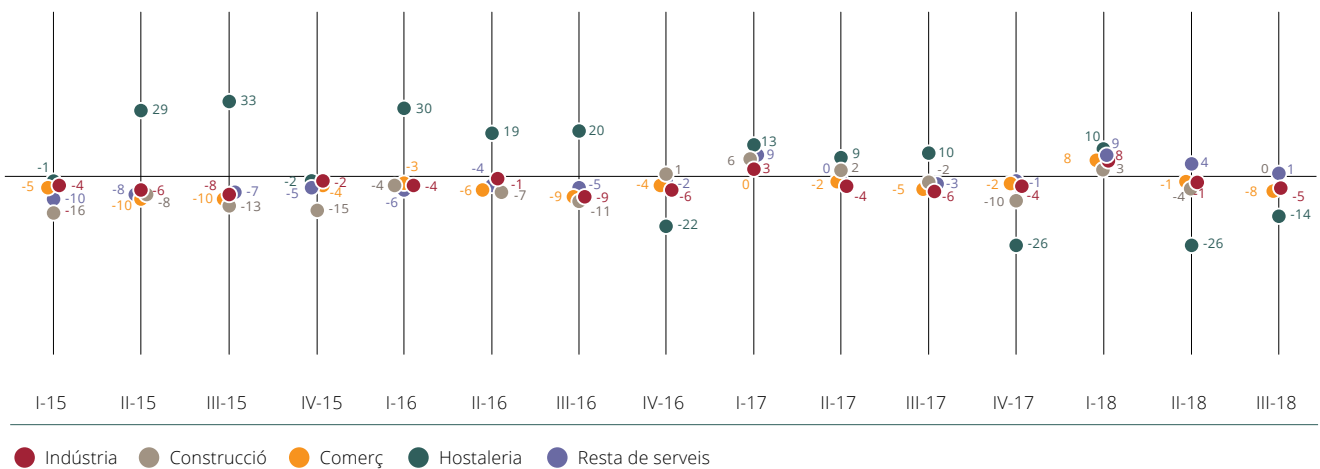

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

descens significatiu en l'hostaleria, per bé que cal tenir en compte que aquest darrer sector és el que té més volatilitat en l'evolució dels preus.

Evolució de la situació dels preus de venda per sectors

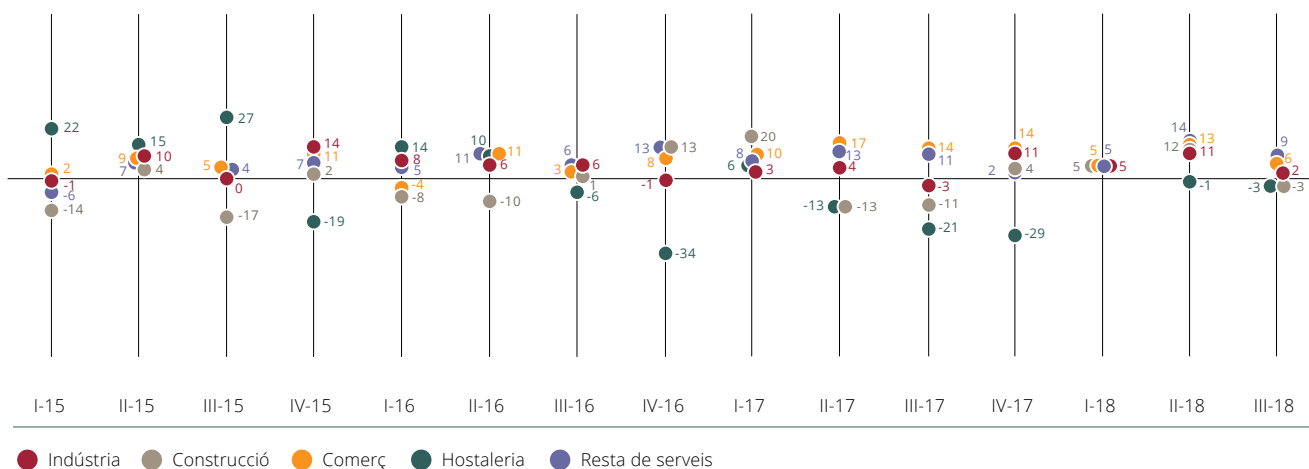
(saldos, en %)

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

Evolució de la situació de l'ocupació per sectors

(saldos, en %)

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

Ocupació

L'ocupació a l'AMB registra un bon comportament al llarg dels tres primers trimestres del 2018, en línia amb la mitjana dels tres anys anteriors, però lleugerament menys positiu que en el conjunt de Catalunya. Així, l'ocupació manté el percentatge de respostes positives (creixement del nombre de persones ocupades) igual que el 2017, en el 17%, i alhora disminueix el percentatge de respostes negatives (disminució del nombre de persones ocupades), des de l'11% fins al 10%. Els resultats trimestrals posen de manifest que la millora en l'evolució de l'ocupació s'ha donat al llarg dels tres trimestres de l'any dels quals es disposa d'informació. Aquest bon resultat confirma la importància de la creació d'ocupació en el cicle expansiu actual i, en conseqüència, la ràpida reducció de la taxa d'atur que s'està produint des que es va iniciar la recuperació econòmica el 2014.

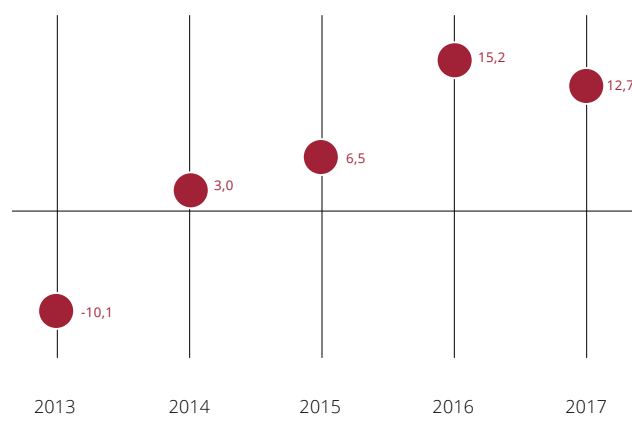
L'evolució de l'ocupació ha estat positiva en el conjunt de sectors analitzats, per primera vegada, però amb intensitats diferents. Així, els sectors amb una evolució millor en els tres primers trimestres del 2018 han estat el de la resta de serveis i el comerç, seguits per la indústria i la construcció. L'augment més suau s'ha registrat a l'hostaleria. En comparació amb la situació del 2017, s'observa una millora clara en el sector de l'hostaleria i un empitjorament en el comerç. En la indústria i la construcció també s'ha produït una millora respecte a l'any anterior, però no tan important com a l'hostaleria, mentre que la resta de serveis pràcticament ha quedat igual que el 2017.

L'anàlisi de la **inversió** no es pot fer per al 2018 perquè és una variable que es demana en l'enquesta del quart trimestre de l'any. Les darreres dades corresponents al quart trimestre del 2017 mostren una evolució molt positiva de la inversió (saldo del 12,7%), malgrat que l'any 2016 encara va ser millor (15,2%).

Tal com s'ha esmentat, tant la marxa dels negocis com l'ocupació mostren un comportament lleugerament més positiu a Catalunya que a l'AMB, de mitjana, durant els tres primers

Evolució de la situació de la inversió

(saldos, en %)

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

Clima empresarial en el conjunt de l'economia. I-III 2018

(saldos, en %)

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

trimestres del 2018. D'altra banda, els preus de venda estan començant a augmentar a Catalunya, mentre que a l'AMB es mantenen gairebé estables.

Resultats sectorials

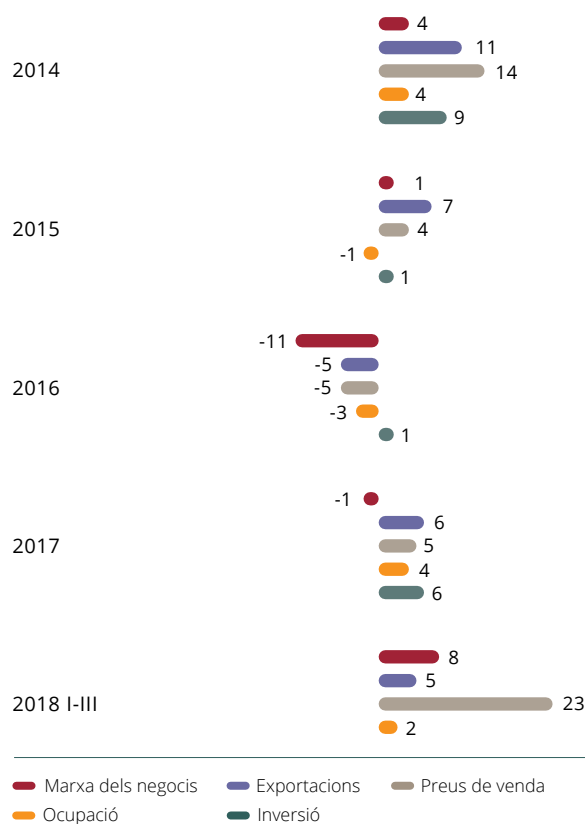
La bona marxa dels negocis a les empreses ubicades a l'AMB durant els tres primers trimestres del 2018 ha estat generalitzada en tots els sectors que s'analitzen en l'*Enquesta de clima empresarial*, però hi destaquen l'hostaleria i la resta de serveis com els sectors que presenten els resultats més positius. Tot i això, en el cas de l'hostaleria s'observa una desacceleració molt acusada respecte a l'any anterior. La resta de sectors (comerç, indústria i construcció) també presenten una evolució positiva i força homogènia, però, mentre que en el cas de la construcció millora respecte a l'any anterior, en el comerç i la construcció és lleugerament menys positiva que el 2017.

Indústria

El sector de la indústria a l'AMB presenta uns resultats bons el 2018, amb saldos positius en totes les variables analitzades. La **marxa dels negocis** és la variable que obté una evolució més favorable i, a més, millora respecte al resultat de l'any 2017. Les dades de producció industrial publicades per l'INE també assenyalen la dinàmica positiva de la indústria aquest any: l'índex de producció industrial (IPI) de la indústria catalana ha registrat un creixement del 2,4% acumulat fins al setembre del 2018, davant el 3,7% de mitjana de l'any 2017.

Evolució del clima empresarial a la indústria a l'AMB

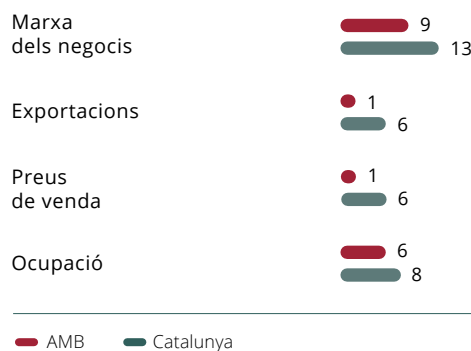
(saldos, en %)

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

Clima empresarial a la indústria. I-III 2018 Comparativa amb Catalunya

(saldos, en %)

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

Aquesta millora de la marxa dels negocis en la indústria s'ha traduït en una evolució també molt positiva de l'ocupació, en línia amb el resultat assolit de mitjana els darrers tres anys (2015-2017).

Les **exportacions** industrials, en canvi, mostren un creixement mínim (1%), però, malgrat aquest feble increment, suposa una millora respecte a l'any anterior, quan el saldo de respostes va ser negatiu (-1%). Es recupera, així, l'evolució positiva de la facturació a l'exterior que, segons l'opinió de les empreses, s'havia trencat el 2017. El feble creixement de les exportacions també queda palès amb les dades del Departament de Duanes i Impostos Especials de l'Agència Estatal d'Administració Tributària, que mostren un creixement nominal de les exportacions de béns, a la província de Barcelona, del 4,5% acumulat de gener a agost del 2018, respecte al mateix període de l'any anterior.

Pel que fa als **preus de venda** dels productes industrials, han registrat un comportament lleugerament positiu, en contrast amb el que passava en els darrers anys. Així, fins al tercer trimestre del 2018, el percentatge de l'empresariat que assenyalava un creixement dels preus s'ha mantingut constant en el 9%, però ha disminuït el que n'assenyalava un descens, de l'11% al 8%, la qual cosa fa que el saldo negatiu de 3 punts percentuals assolit el 2017 es converteixi en un saldo positiu d'1 punt el 2018.

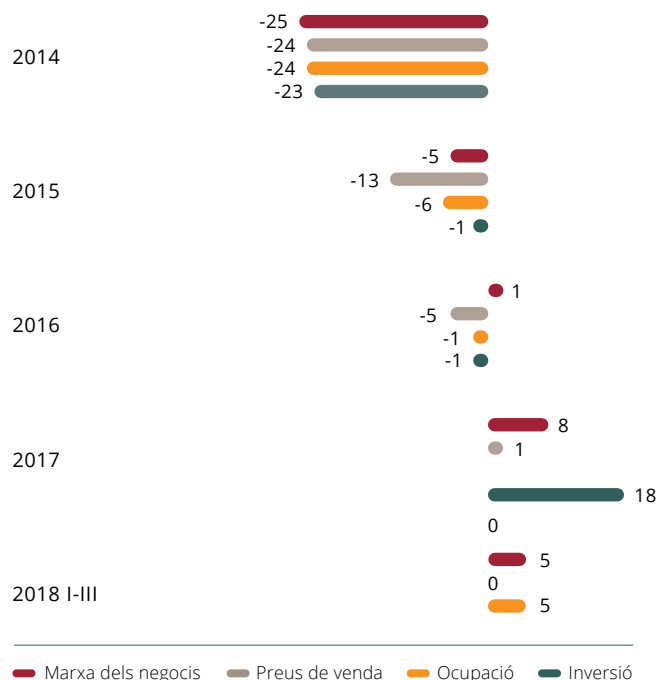
Els resultats de l'*Enquesta de clima empresarial* mostren uns saldos menys positius en el sector industrial a l'AMB que al conjunt del Principat en totes les variables analitzades. Destaca sobretot que a l'AMB tenen menys dinamisme les exportacions industrials, la marxa de les vendes i l'increment dels preus de venda. En el cas de l'ocupació, també es dona aquesta diferència, però no és tan acusada.

Construcció

El sector de la construcció continua sent el sector més endarrerit en la recuperació econòmica, malgrat que ha registrat creixements importants els darrers dos anys. Però sembla que aquesta tendència es modera el 2018, ja que algunes variables, com la marxa dels negocis, mostren un cert alentiment. Malgrat tot, les xifres continuen sent positives tant pel que fa a l'ocupació com a la marxa dels negocis, mentre que en els preus de venda s'observa estabilitat. Aquests resultats són coherents amb altres indicadors de conjuntura que també mostren un afebliment en el ritme de creixement després de tres anys molt positius, com, per exemple, el nombre d'habitatges en construcció, que fins al mes d'agost del 2018 només van créixer un 1,9% acumulat, lluny del 25% que es

Evolució del clima empresarial a la construcció a l'AMB

(saldos, en %)

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

Clima empresarial a la construcció. I-III 2018 Comparativa amb Catalunya

(saldos, en %)

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

va registrar en el conjunt de l'any 2017. S'observa la mateixa tendència en el mercat laboral, atès que el nombre de treballadors de la construcció, segons l'EPA, només va créixer un 0,2% interanual el tercer trimestre del 2018, una dada que contrasta amb el creixement del 12,6% assolit en el mateix trimestre de l'any 2017.

Pel que fa a la **marxa dels negocis**, el percentatge de l'empresariat que assenyalava una evolució favorable (19%) supera el que assenyalava una evolució desfavorable (14%) i això dona com a resultat un saldo positiu per tercer any consecutiu, però de menys magnitud que l'any 2017. Tot i això, el saldo per a la construcció continua sent el menys positiu del conjunt dels sectors analitzats. Així mateix, cal destacar que l'evolució trimestral va ser especialment favorable en el segon trimestre del 2018, mentre que en el primer es va registrar una dada negativa.

Els **preus de venda**, que des del 2013 s'han caracteritzat per un descens cada vegada més moderat, han arribat a l'estabilització el 2018. Així, només el 7% de l'empresariat diu que ha augmentat els preus, mentre que el 8% diu que els ha abaixat. La major part de l'empresariat (el 85%) sosté que els ha mantingut estables.

Pel que fa a l'**ocupació**, el 2018 és el primer any des de l'inici de la crisi que s'observa una millora clara, que, a més, està en línia amb la mitjana de la resta de sectors econòmics. Així, el percentatge de l'empresariat que indica que l'ocupació disminuirà ha estat del 13%, davant del 18% que assenyalava que augmentarà. Tanmateix, la tendència trimestral d'augment observada en els dos primers trimestres del 2018 s'ha trencat en el tercer trimestre.

Els resultats de l'*Enquesta de clima empresarial* en el sector de la construcció, igual que en la indústria, mostren saldos menys positius a l'AMB que al conjunt de Catalunya fins al tercer trimestre del 2018 en les tres variables analitzades (marxa dels negocis, ocupació i preus de venda).

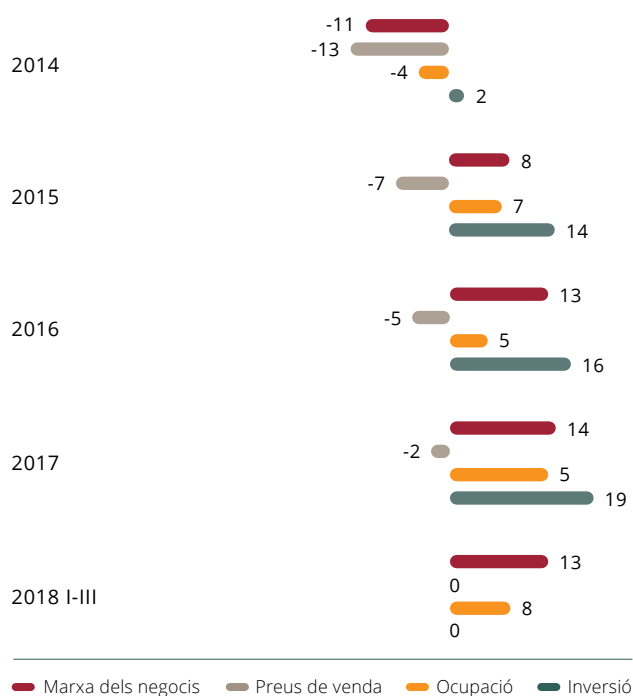
Comerç

El sector del comerç registra resultats positius per quart any consecutiu, però per primer cop s'observa una desacceleració en el creixement tant de la marxa dels negocis com de l'ocupació. Els preus de venda, per la seva banda, s'estabilitzen després d'un llarg període de caigudes cada vegada més moderades.

Efectivament, el sector comercial a l'AMB ha registrat un saldo positiu del 9% en la **marxa dels negocis**, de mitjana,

Evolució del clima empresarial al comerç a l'AMB

(saldos, en %)

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

Clima empresarial al comerç. I-III 2018 Comparativa amb Catalunya

(saldos, en %)

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

els tres primers trimestres del 2018, després de dos anys consecutius amb saldos a l'entorn del 13%. Malgrat la desacceleració, és una dada favorable que prové del fet que el 26% de l'empresariat assenyalava una millora de la marxa dels negocis i el 16% n'assenyalava un empitjorament. Al llarg de l'any s'ha mantingut la tendència positiva, però el segon trimestre és el que ha assolit el millor resultat.

Els **preus de venda** s'aproximen a l'estabilitat en la mitjana anual, malgrat que trimestralment s'observa un augment en el primer trimestre i un descens en el segon i tercer trimestres. En el conjunt de l'any, l'evolució dels preus de venda podria ser similar a la de l'any 2017, quan es va assolir un saldo de respostes del -2%, que va ser el descens més suau des de l'inici de la crisi.

Pel que fa a l'**ocupació**, el saldo és positiu per segon any consecutiu, però perd intensitat respecte al 2017. Aquest comportament es deu al fet que el percentatge de respostes que indiquen un augment de l'ocupació ha disminuït (del 22% el 2017 al 18% de mitjana els tres primers trimestres del 2018), mentre que el percentatge de respostes que assenyalava un descens de l'ocupació pràcticament s'ha mantingut igual que l'any passat, en el 10%.

A diferència del que ha passat a la indústria i la construcció, les magnituds dels saldos de les variables analitzades en l'*Enquesta de clima empresarial* per al comerç són més positives a l'AMB que al conjunt de Catalunya i, sobretot, és destacable la millor evolució de la marxa dels negocis. Quant als preus de venda, mentre que a l'AMB s'acosten a l'estabilitat, al conjunt de Catalunya ja mostren un clar increment.

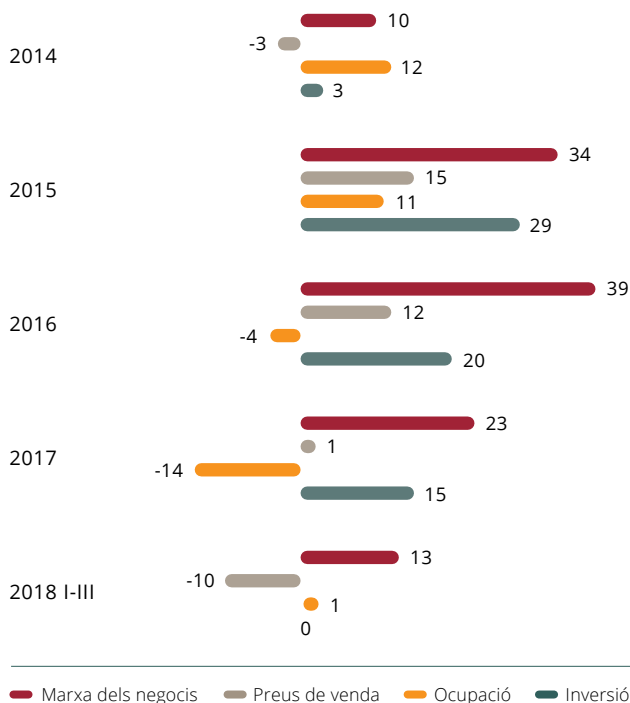
Hostaleria

L'**hostaleria** és el sector que ha registrat els millors resultats per a la marxa dels negocis en l'*Enquesta de clima empresarial* durant bona part del 2018, però, alhora, també és el sector que més ha moderat el seu increment en relació amb l'any anterior. Els indicadors del sector turístic en la marca Barcelona confirmen aquest resultat, ja que el nombre de pernoctacions hoteleres ha mostrat un descens interanual del 0,5% acumulat fins al setembre del 2018, pràcticament idèntic a la caiguda registrada de mitjana el 2017 (-0,4%).

Efectivament, la **marxa dels negocis** a l'hostaleria ha continuat presentant un saldo positiu perquè el percentatge de l'empresariat que qualifica la marxa dels negocis de favorable és del 21%, molt superior al 9% que la qualifica de des-

Evolució del clima empresarial a l'hostaleria a l'AMB

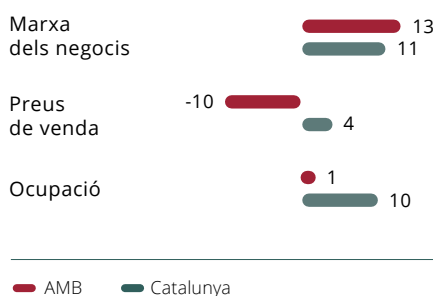
(saldos, en %)

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

Clima empresarial a l'hostaleria. I-III 2018 Comparativa amb Catalunya

(saldos, en %)

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

favorable, i això dona com a resultat un saldo del 13%, que, tot i que encara és elevat, és el més baix dels darrers quatre anys. El 2016 va ser l'any en què es va assolir el millor resultat del sector, amb un saldo del 39%, i des de llavors s'ha produït un alentiment en l'evolució de la marxa dels negocis que sobretot s'explica pel descens del quart trimestre del 2017 i per la intensa moderació del saldo positiu el tercer trimestre del 2018.

Els **preus de venda** a l'hostaleria experimenten valors negatius, a diferència del que passa a la resta de sectors econòmics analitzats. El descens dels preus es fa més evident a mesura que avança l'any, ja que és en el segon i tercer trimestres del 2018 quan es produeix una contracció dels preus. Aquest fet podria estar relacionat amb l'augment de la competència per la recuperació dels països de la Mediterrània, que havien patit una davallada intensa per conflictes polítics anys enrere.

El nombre de **persones ocupades** a l'hostaleria mostra un petit increment, de mitjana, els tres primers trimestres de l'any 2018, després que el 2016 i el 2017 registrés un saldo negatiu. Malgrat tot, és el sector que mostra un resultat més feble en termes d'ocupació.

Segons l'*Enquesta de clima empresarial* dels tres primers trimestres del 2018, la marxa dels negocis a l'hostaleria ha presentat una evolució lleugerament més positiva a l'AMB que al conjunt del Principat, però aquest resultat no s'ha traduït en una evolució més favorable de l'ocupació a l'AMB, ja que a Catalunya el saldo és del 10% davant de l'1% a l'AMB. Per la seva banda, els preus cauen amb força en el sector de l'hostaleria a l'AMB, en contraposició amb l'augment observat al conjunt de Catalunya.

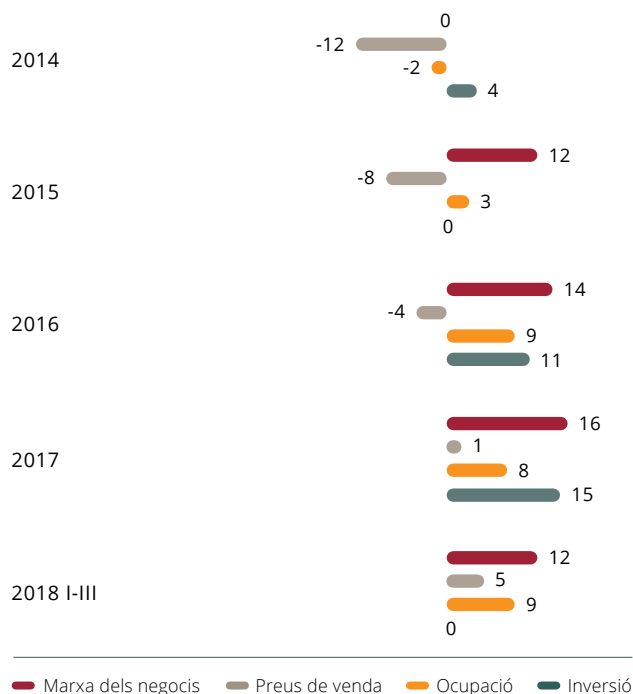
Rest a de serveis

El sector de la resta de serveis (TIC, activitats jurídiques i comptabilitat, R+D, publicitat i activitats científiques, i activitats administratives) és el que obté el segon resultat més positiu pel que fa a la marxa dels negocis després de l'hostaleria, el millor resultat quant a ocupació, i també l'augment dels preus de venda més alt de tots els sectors analitzats.

La **marxa dels negocis** obté, per quart any consecutiu, una evolució molt favorable i la més positiva de tots els sectors, malgrat que el 2018 el resultat s'ha moderat respecte als dos anys anteriors. Trimestralment, s'observa una evolució molt favorable el segon trimestre del 2018, i més moderada el primer i tercer trimestres.

Evolució del clima empresarial a la resta de serveis a l'AMB

(saldos, en %)

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

Clima empresarial a la resta de serveis. I-III 2018 Comparativa amb Catalunya

(saldos, en %)

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

Per segon any consecutiu, els **preus de venda** han registrat, de mitjana, una evolució a l'alça el 2018, per bé que es modera a mesura que avancen els trimestres per la desacceleració del consum privat. Respecte al 2017, el percentatge de l'empresariat que assenyalava que hi ha un augment del preu de venda s'ha ampliat del 6% al 8%, mentre que el que diu que disminueix ha baixat del 5% al 4% i, com a resultat, el saldo positiu s'ha ampliat de l'1% el 2017 al 5% el 2018 (fins al tercer trimestre).

L'**ocupació** en el sector de la resta de serveis registra un augment força notable des de l'inici del 2018, i similar al dels dos anys anteriors (2016 i 2017). Així, el percentatge de l'empresariat que assenyalava que hi ha un augment és del 18%, superior al 9% que n'assenyalava una disminució. Com a resultat, s'obté un saldo positiu del 9%, el més elevat de tots els sectors enquestats. Cal destacar que, en termes trimestrals, l'evolució ha estat positiva en els tres trimestres del 2018, però destaca especialment el segon trimestre de l'any.

La branca de la resta de serveis registra uns resultats força similars a Catalunya i a l'AMB, tot i que, tant en la marxa dels negocis com en l'ocupació, els saldos obtinguts són lleugerament superiors a Catalunya. En canvi, els preus de venda presenten el mateix resultat en el dos territoris.

Factors que han limitat la bona marxa dels negocis el 2017

Disminució generalitzada dels factors que limiten la bona marxa dels negocis, excepte la manca de mà d'obra adequada, que és manté estable

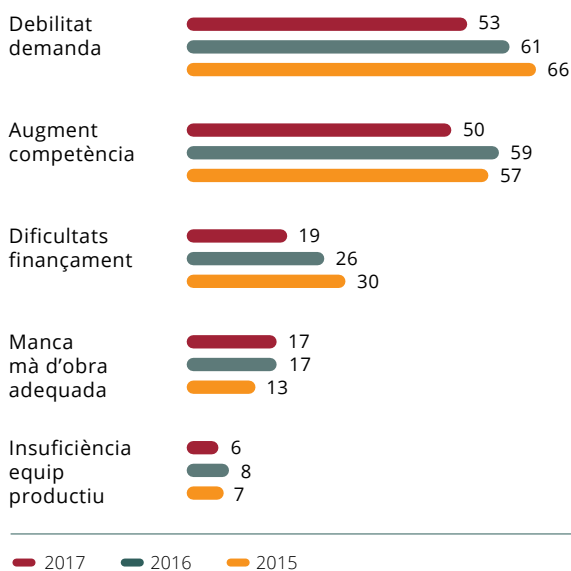

L'anàlisi dels factors limitadors de la bona marxa dels negocis, igual que la inversió, són variables que només estan disponibles per al 2017, perquè se'n fa l'enquesta una vegada a l'any coincidint amb l'onada del quart trimestre.

La debilitat de la demanda continua sent el factor més esmentat per l'empresariat com a limitador de la marxa dels negocis l'any 2017 (el 53% l'assenyala), però per cinquè any consecutiu perd pes en comparació amb la resta de factors com a conseqüència de la recuperació del consum privat. Per la seva banda, l'augment de la competència, el segon factor més esmentat com a limitador de la marxa dels negocis amb el 50% de respostes, i que havia guanyat rellevància en els darrers anys, ha retrocedit en importància pràcticament amb la mateixa intensitat que el factor de debilitat de la demanda.

Paral·lelament, la millora contínua de les condicions en els mercats financers ha fet que les dificultats de finançament perdin rellevància com a factor limitador després de l'augment registrat durant els anys de crisi, tot i mantenir-se com a tercer factor, però cada cop més a prop del quart factor limitador, que és la manca de mà d'obra adequada. De fet, aquest quart factor relatiu a la mà d'obra és l'únic que manté la importància com a factor limitador, assenyalat pel 17% de l'empresariat, ja que la resta han retrocedit respecte a l'any anterior. El darrer factor és la insuficiència de l'equip productiu que només és assenyalat pel 6% de l'empresariat.

Factors que limiten la bona marxa dels negocis en el conjunt de l'economia. Comparativa 2014-2017 (en %)

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

Situació i perspectives empresarials per al quart trimestre del 2018

Perspectives estables per al quart trimestre del 2018; per tant, es manté l'evolució positiva dels tres trimestres anteriors

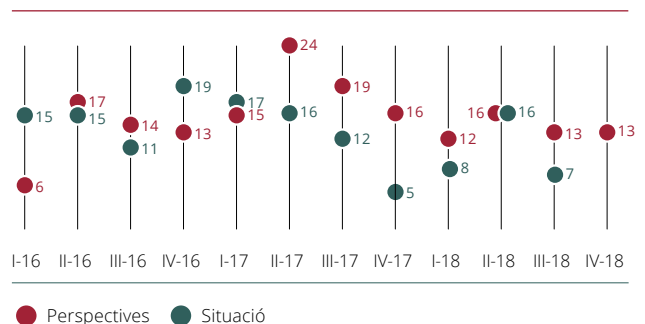

Segons els resultats de l'Enquesta de clima empresarial, la situació de la marxa dels negocis a l'AMB ha continuat sent positiva els tres primers trimestres de l'any, però en general es percep un alentiment del ritme de creixement respecte a l'any anterior, malgrat que encara són xifres molt bones. Les expectatives per al quart trimestre són de continuïtat d'aquesta evolució positiva. Així, el 23% de les empreses pensen que anirà a millor i el 10% que anirà a pitjor; per tant, el saldo resultant és del 13%, idèntic a les perspectives obtingudes el trimestre anterior.

Per sectors d'activitat, les expectatives de la marxa dels negocis per al quart trimestre del 2018 són positives en tots els sectors, però sobretot al comerç (17%), a la resta de serveis (15%) i a la indústria (11%). Els dos sectors amb unes perspectives més moderades són l'hostaleria (5%) i la construcció (7%), precisament dos sectors que han tingut un creixement molt important del valor afegit brut (VAB) els darrers anys. Si es comparen aquests resultats amb els obtinguts en el tercer trimestre, s'obté que les expectatives han disminuït únicament a la indústria, per l'alentiment de les exportacions, i a l'hostaleria, per la recuperació dels mercats competidors, entre altres factors estacionals vinculats al turisme.

La marxa dels negocis en el conjunt de l'economia

(saldo^s, en %)

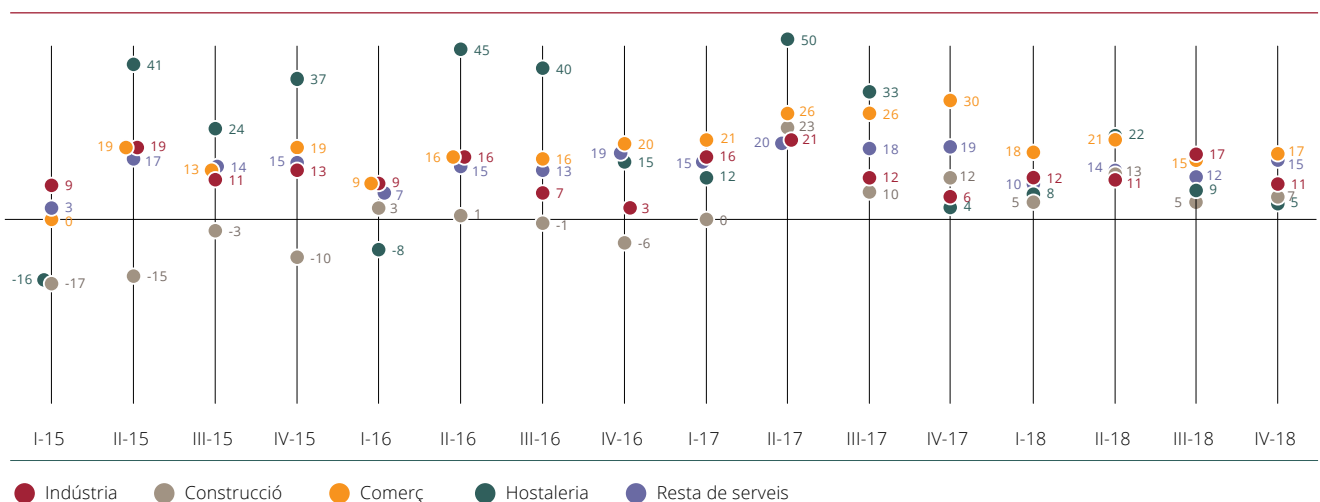

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

Aquesta evolució de les perspectives està en concordança amb el fet que, durant el quart trimestre del 2018, l'economia catalana ha mostrat senyals més clars de desacceleració, fonamentalment a causa de la feblesa de la demanda externa per la rebaixa de les perspectives de creixement mundial i l'impacte del proteccionisme comercial, a la qual s'ha afegit un afebliment de la demanda interna per un menor impacte positiu dels vents de cua (retirada d'estímul de la política monetària, augment del preu del petroli i apreciació de l'euro).

Perspectives de la marxa dels negocis per sectors

(saldo^s, en %)

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

5. El saldo per a la situació és la diferència entre el percentatge d'establiments empresarials que assenyalen que la marxa dels negocis ha estat favorable i el percentatge d'establiments que assenyalen que ha estat desfavorable. En el cas de les perspectives, és la diferència entre el percentatge d'establiments empresarials que preveuen que la marxa dels negocis serà favorable i el percentatge d'establiments que preveuen que serà desfavorable.

Annex metodològic

Sectors de l'Enquesta de clima empresarial

Indústria

- 01 Alimentació, begudes i tabac (CCAЕ-2009: 10 a 12)
- 02 Tèxtil, confecció, cuir i calçat (CCAЕ-2009: 13 a 15)
- 03 Indústries de la fusta i el suro, paper i arts gràfiques (CCAЕ-2009: 16 a 18)
- 04 Indústries químiques, cautxú i altres productes minerals no metàl·lics (CCAЕ-2009: 20 a 23)
- 05 Metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics (CCAЕ-2009: 24 i 25)
- 06 Fabricació de maquinària i equips mecànics, elèctrics i de productes informàtics, electrònics i òptics (CCAЕ-2009: 26 a 28)
- 07 Altres indústries (CCAЕ-2009: 05 a 09, 19, 29 a 33, 35 a 39)

Construcció

Es té en compte la Secció F completa de la CCAE-2009, és a dir, les divisions:

- 41 Construcció d'immobles
- 42 Construcció d'obres d'enginyeria civil
- 43 Activitats especialitzades de la construcció

Comerç

- 01 Comerç al detall de productes alimentaris, begudes i tabac en establiments especialitzats (CCAЕ-2009: 472)
- 02 Comerç al detall d'articles d'ús domèstic, culturals i recreatius en establiments especialitzats (CCAЕ: 475 i 476)
- 03 Altre tipus de comerç al detall (CCAЕ-2009: 473, 474, 477, 478, 479)
- 04 Comerç al detall en establiments no especialitzats (CCAЕ-2009: 471)
- 05 Venda i reparació de vehicles de motor i motocicletes (CCAЕ-2009: 45)
- 06 Comerç a l'engròs i intermediaris de comerç (CCAЕ-2009: 46)

Hostaleria

- CCAЕ-2009: 55 i 56
- 55 Serveis d'allotjament
- 56 Serveis de menjar i begudes

Resta de serveis

- 01 Informació i comunicacions (CCAЕ-2009: 58 a 63)
- 02 Activitats jurídiques i de comptabilitat (CCAЕ-2009: 69)
- 03 R+D, publicitat i estudis de mercat i activitats científiques i tècniques (CCAЕ-2009: 71 a 75)
- 04 Activitats administratives i serveis auxiliars (CCAЕ-2009: 77 a 82)
- 05 Altres serveis (CCAЕ-2009: 49 a 53, 64 a 66, 68, 92, 93 i 96)

Errors mostrals. Àrea Metropolitana de Barcelona 2018*

Sectors	Mostra	Error ⁶
Indústria	130	9%
Construcció	75	11%
Comerç	193	7%
Hostaleria	70	12%
Resta de serveis	495	4%
Total	963	3%

* Mitjana trimestres I-III.

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

6. Màxim error possible calculat a partir d'un mostreig aleatori simple.

